

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W WĄBRZEŹNIE**

87-200 WĄBRZEŹNO UL. 1 MAJA 46

tel. (56) 688-17-55

e-mail: sekretariat.psse.wabrzezno@sanepid.gov.pl

www.gov.pl/web/psse-wabrzezno

STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO

POWIATU WĄBRZESKIEGO

W 2024 ROKU

Wąbrzeźno, 31 marzec 2025 r.

POWIAT WĄBRZESKI

Opracowano w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie

Pod kierunkiem: Małgorzaty Szreter

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie

Zespół autorski:

Małgorzata Wypij-Olszewska, Agnieszka Michaliszyn, Iwona Foksińska, Arletta Herbowska, Katarzyna Mystkowska, Agnieszka Lewandowska, Agata Tańska, Anna Ornowska-Cholewicz, Wiesław Makowski.

SPIS TREŚCI

str.

	WSTĘP	4
I.	SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH	5
II.	OCENA STANU SANITARNEGO URZĄDZEŃ DO ZAOPATRYWANIA W WODĘ I OCENA JAKOŚCI WODY DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI	29
III.	STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, MIEJSCA WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI ORAZ KRYTA PŁYWALNIA	40
IV.	STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH	53
V.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	67
VI.	WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA HIGIENY PRACY	70
VII.	WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH	77
VIII.	STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	81
IX.	DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA	92
X.	POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE ORGANÓW PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ	99

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie przekazuje Państwu coroczny raport przedstawiający stan bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie wąbrzeskim w 2024 r.

W niniejszym opracowaniu zawarte są informacje o działaniach podejmowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną na rzecz ochrony zdrowia publicznego mieszkańców naszego regionu.

Raport o stanie sanitarnym sporządzono w oparciu o analizę sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych oraz wyniki kontroli przeprowadzonych w 2024 r. przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie w ramach sprawowanego zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego.

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny radiacyjnej, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Sprawowanie nadzoru w wyżej wymienionych zakresach ma na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

W ramach realizowanych działań, pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie przeprowadzili 1612 kontroli w 2024 roku. Zorganizowano również wiele przedsięwzięć i projektów angażujących mieszkańców naszego regionu, które kształtowały postawy i zachowania prozdrowotne, zwiększały świadomość i pobudzały aktywność na rzecz zdrowia publicznego.

Przekazując w Państwa ręce „Stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu wąbrzeskiego za 2024 rok” chciałabym podziękować pracownikom Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie za włożony trud w działania na rzecz zdrowia publicznego a także innym inspekcjom, służbom, instytucjom publicznym, organom administracji rządowej i samorządowej za stałą, owocną współpracę, która w znaczący sposób wpływa na zwiększenie efektywności działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie.

Raport przedstawiający ocenę stanu sanitarnego przekazany jest celem zapoznania się i wykorzystania jako ważny materiał pomocniczy w podejmowaniu decyzji na rzecz dalszej poprawy warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu wąbrzeskiego.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Wąbrzeźnie
Małgorzata Szreter

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Państwowa Inspekcja Sanitarna kontynuuje wielokierunkową działalność w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych. Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie zajmuje się m.in. stałym, systematycznym gromadzeniem oraz weryfikacją napływających danych epidemiologicznych dotyczących podejrzeń zakażeń i potwierdzonych chorób zakaźnych, a także danych dotyczących dodatnich wyników badań laboratoryjnych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych, zgonów z powodu chorób zakaźnych, z całkowitym zapewnieniem ochrony danych osobowych. Prowadzi również nadzór epidemiologiczny nad zakażeniami drobnoustrojami alarmowymi, chorobami zakaźnymi, w tym szczególnie niebezpiecznymi lub wysoce zakaźnymi stanowiącymi zagrożenie dla zdrowia publicznego ludności.

Stale i systematyczne gromadzenie oraz weryfikacja napływających danych epidemiologicznych dotyczących zakażeń, chorób zakaźnych, w tym danych o biologicznych czynnikach chorobotwórczych pozwoliło na dokonanie szczegółowej analizy i oceny sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych na terenie powiatu wąbrzeskiego.

1. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH OBJĘTYCH PROGRAMEM SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH W 2024 R.

1.1. Ospa wietrzna

Ospę wietrzną wywołuje wirus ospy i półpaśca (*Varicella-zoster virus VZV*). Choroba ta występuje zwykle u dzieci. Objawia się wysypką, brakiem łaknienia, osłabieniem, bólem głowy, temperaturą. Wysypka pojawia się stopniowo i przechodzi od fazy plam do pęcherzyków, krost i krótko utrzymujących się blizn. Dodatkowo może też wystąpić powiększenie węzłów chłonnych potylicznych i karkowych. Przebieg ospy wietrznej uważany jest jako łagodny u dzieci – u młodzieży i dorosłych może charakteryzować się znacznym nasileniem objawów. Wirus wywołujący ospę wietrzną szerzy się drogą kropelkową poprzez kontakt bezpośredni lub pośrednio przez kontakt z przedmiotami świeżo zanieczyszczonymi wydzieliną z pęcherzyków od chorej osoby. Ospa wietrzna charakteryzuje się wysoką zaraźliwością.

W 2024 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie zgłoszono 88 zachorowań na ospę wietrzną – współczynnik zapadalności – 272,46 (2023 r. - 370 zgłoszeń, współczynnik zapadalności – 1133,82). Najwięcej przypadków odnotowano w okresie jesieni i zimy. Zachorowało 45 kobiet i 43 mężczyzn, w tym 18 mieszkańców miasta i 70 mieszkańców wsi.

Zachorowania na ospę wietrzną w grupach wiekowych:

Wiek	2022		2023		2024	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0 – 4	94	41,4	147	39,73	33	37,5
5 – 9	106	46,7	169	45,68	33	37,5
10 – 19	19	8,4	38	10,27	14	16,0

20 – 29	3	1,3	10	2,7	2	2,27
30 i powyżej	5	2,2	6	1,62	6	6,82
Razem	227	100	370	100	88	100

Powyższe zestawienie bardzo wyraźnie pokazuje, że ospa wietrzna jest typową chorobą wieku dziecięcego, ponieważ przeważająca ilość przypadków dotyczyła przedziału wiekowego 0–9 lat (66 przypadków, co stanowi 75% wszystkich zachorowań).

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na ospę wietrzną w latach 2022–2024:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	227	690,47
2023	370	1133,82
2024	88	272,46

Z powodu ciężkiego przebiegu choroby 3 dzieci było hospitalizowanych. Na ospę chorowały osoby, które nie poddały się wcześniejszemu szczepieniu.

Współczynnik zapadalności na ospę wietrzną w 2024 roku w powiecie wąbrzeskim kształtował się na niższym poziomie (272,46) niż średnia województwa (412,21).

1.2. Krztusiec

Krztusiec jest ostrą chorobą dróg oddechowych, wywoływaną przez bakterie *Bordetella pertussis*. Charakterystycznym objawem choroby u dzieci jest długotrwale utrzymujący się napadowy kaszel z wydzielaniem lepkiej płwociny. W przypadku dorosłych zwykle dominuje przewlekły kaszel, który może utrzymywać się nawet przez 3-miesiące. Niecharakterystyczny przebieg zachorowań u dorosłych utrudnia rozpoznanie i opóźnia wdrożenie leczenia. Rozpoznanie kliniczne wymaga potwierdzenia laboratoryjnego.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na krztusiec w latach 2022–2024:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	0	0
2023	0	0
2024	18	55,73

Zarówno w 2022 r. jak i 2023 r. w powiecie wąbrzeskim nie zanotowano krztuśca, natomiast w 2024 r. zarejestrowano 18 zachorowań - współczynnik zapadalność 55,73 (kujawsko-pomorskie

57,15). Z 18 zarejestrowanych przypadków 9 spełniało kryteria laboratoryjne oraz 9 zakwalifikowano jako możliwe. Wśród chorych 5 osób poddano hospitalizacji.

1.3. Świnka

Świnka (nagminne zapalenie przyusznic) jest ostrą chorobą wieku dziecięcego, wywoływana przez wirus z rodziny Paramyxoviridae. Występuje on endemicznie w wielu krajach świata. Ludzie są jedynym rezerwuarem wirusa, który przenosi się z człowieka na człowieka przez bezpośredni kontakt, drogą kropelkową, czasem przez przedmioty zanieczyszczone śliną osób chorych. Osoba zakażona może zakażać inne osoby przez okres 3 dni przed wystąpieniem objawów do około 9 dni po ich ustąpieniu.

Okres inkubacji trwa średnio 16-18 dni. Po nim pojawiają się objawy takie jak jedno lub dwustronne powiększenie ślinianek przyusznych (znajdujących się na policzku, na wysokości żuchwy, obok ucha). Mogą wystąpić również objawy ogólne, w tym gorączka, bóle mięśni, pogorszenie samopoczucia, zmniejszenie apetytu.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na świnkę w latach 2022–2024:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	0	0
2023	0	0
2024	2	6,19

W powiecie wąbrzeskim w 2022 r. i 2023 r. nie odnotowano zachorowania na świnkę, natomiast w 2024 r. zarejestrowano 2 przypadki, które sklasyfikowano jako możliwe - współczynnik zapadalności 6,19. Zachorowanie dotyczyło dziecka w wieku 4 lat oraz mężczyzny w wieku 45. Osoby te nie były poddane szczepieniom ochronnym przeciwko śwince.

2. INNE CHOROBY WIEKU DZIECIĘCEGO

2.1. Płonica (szkarlatyna)

Płonica potocznie zwana szkarlatyną jest chorobą zakaźną bakteryjną, wywołaną przez paciorkowce z grupy A. Bakterie najczęściej przenoszone są drogą kropelkową.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego w 2024 r. odnotowano 39 przypadków płonicy - współczynnik zapadalności – 120,75 (w 2023 r. - 31 przypadków, współczynnik zapadalności - 95).

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na płonicę w latach 2022–2024:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	15	45,63
2023	31	95
2024	39	120,75

W 2024 r. zachorowało 19 chłopców i 20 dziewczynek. Zachorowania przebiegały bez powikłań i były leczone ambulatoryjnie. Wszystkie przypadki zarejestrowano na podstawie objawów klinicznych i sklasyfikowano jako możliwe.

Zachorowania na płonicę w grupach wiekowych:

Wiek	2022		2023		2024	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0 – 4	4	26,7	10	32,26	5	12,82
5 – 9	9	60	21	67,74	30	76,92
10-19	2	13,3	0	0	4	10,26
Razem	15	100	31	100	39	100

Dane zestawione w tabeli bardzo wyraźnie wskazują, że płonica (podobnie jak ospa wietrzna) jest typową chorobą wieku dziecięcego, ponieważ dotyczy głównie przedziału wiekowego 0–9 lat.

W powiecie wąbrzeskim zapadalność na płonicę (120,75) kształtowała się na podobnym poziomie w porównaniu do średniej województwa kujawsko-pomorskiego, gdzie współczynnik wyniósł 119,75. W powiatach ościennych zachorowalność kształtowała się różnorodnie. W powiecie golubsko-dobrzyńskim współczynnik zapadalności był bardzo wysoki (219,98), a w pozostałych powiatach znacznie niższy: chełmińskim (118,55), toruńskim (115,25), brodnickim (109,55) i grudziądzkim (97,39).

3. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ ZATRUCÍ I ZAKAŻEŃ POKARMOWYCH WYWOŁANYCH PRZEZ CZYNNIKI BIOLOGICZNE:

Zakażenia jelitowe oraz zatrucia pokarmowe to grupa chorób o zróżnicowanej etiologii. Najczęstszą przyczyną zatrucí pokarmowych i zakażeń jelitowych jest spożycie pokarmu skażonego drobnoustrojami lub ich toksynami. Do zachorowania w przypadku zakażeń wirusowych może dojść również w wyniku kontaktu z osobą chorą. Wystąpienie dolegliwości żołądkowo-jelitowych rozwija się w stosunkowo krótkim czasie. Zapadalność na te jednostki chorobowe ma związek ze stanem higienicznym np. przyrządzanych potraw i ich spożywaniem.

3.1. Zakażenia pokarmowe wywołane bakterią Salmonelli

U człowieka możliwe jest zarówno zakażenie objawowe, jak i bezobjawowe nosicielstwo bakterii. W 2024 r. zarejestrowano 4 zachorowania wywołane pałeczką Salmonelli – współczynnik zapadalności – 12,38. W roku poprzednim wystąpiły 3 przypadki zachorowań – współczynnik zapadalności - 9,19.

W 2024 r. zachorowały 3 dziewczynki oraz 1 chłopiec. W trzech przypadkach zachorowań z kału chorych wyizolowano pałeczki Salmonella enteritidis, natomiast w jednym Salmonella grupa D.

W trakcie wywiadów epidemiologicznych ustalono prawdopodobne źródła zakażenia:

- brak higieny podczas przygotowywania posiłków,
- nieprawidłowa obróbka termiczna posiłków,
- niezachowanie łańcucha chłodniczego potraw.

W większości przypadków spożywanymi produktami były jajka, mięso drobiowe oraz wyroby mięsne.

Dwa zachorowania objawiające się biegunką i gorączką wymagały hospitalizacji.

W powiecie wąbrzeskim zapadalność na zakażenia pokarmowe wywołane bakterią *Salmonelli* wyniosła – 12,38 i była jedną z niższych wartości w porównaniu do powiatów ościennych i województwa kujawsko-pomorskiego, którego współczynnik zapadalności wyniósł – 21,33. Powiaty ościenne zanotowały wartość współczynnika:

- powiat brodnicki – 10,31
- powiat grudziądzki – 25,92
- powiat golubsko-dobrzyński – 30,10
- powiat toruński - 30,11
- powiat chełmiński - 59,3 – najwyższy współczynnik.

W 2024 r. zanotowano również dwa przypadki nosicielstwa bezobjawowego wywołanego przez pałeczkę *Salmonella*. Przypadki te wykryto w wyniku badań przesiewowych.

Ponadto u jednego pacjenta stwierdzono *Salmonellę* pozajelitową wykrytą z posiewu moczu. Wynik uzyskano podczas badania przesiewowego przed przyjęciem na oddział. Pacjent w wywiadzie obciążony chorobą onkologiczną.

3.2. Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (botulizm).

W powiecie wąbrzeskim w 2024 r. odnotowano 1 przypadek zatrucia jadem kiełbasianym (współczynnik zapadalności - 3,1). Zachorowanie dotyczyło kobiety w wieku 61 lat. W surowicy u zgłoszonej pacjentki wykryto toksynę botulinową. Pacjentka z obawami podwójnego widzenia, trudnościami wypowiedziania się, zaburzoną pracą przewodu pokarmowego oraz objawami neurologicznymi trafiła początkowo do Specjalistycznego Szpitala Rejonowego w Grudziądzu a następnie do Wojewódzkiego Zespołowego Szpitala w Toruniu.

W powiatach ościennych nie odnotowano przypadku botulizmu.

3.3. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe - wywołane przez *E.coli* i *BNO*

W 2024 r. w powiecie wąbrzeskim odnotowano jeden przypadek zakażenia bakteryjnego pałeczką *Escherichia coli*, współczynnik zapadalności 3,1. Przypadek dotyczył dziewczynki w wieku 10 lat, hospitalizowanej z powodu grypy. Poza objawami ze strony układu oddechowego u dziecka utrzymywała się biegunka. Badania laboratoryjne kału wykazały obecność enteropatogennego szczepu *E.coli*..

3.4. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe - wywołane przez *Clostridioides difficile*

W 2024 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie wpłynęło 6 zgłoszeń zachorowań wywołanych przez bakterię *Clostridioides difficile* - współczynnik zapadalności 18,58 (2023 r. - 10 przypadków, współczynnik zapadalności 30,64).

W 2024 r. zachorowały 2 kobiety i 4 mężczyzn (3 mieszkańców miasta i 3 mieszkańców wsi), wszyscy chorzy wymagali hospitalizacji. Spośród zakażonych jedno zachorowanie dotyczyło 11-miesięcznego dziecka.

Główne objawy zachorowania to bóle brzucha, luźne stolce, gorączka. Badania diagnostyczne kału wykazały obecność toksyny A i/lub B oraz antygenu GDH. Prawdopodobną przyczyną zachorowania były częste bądź długotrwałe hospitalizacje, przyjmowanie dużej ilości antybiotyków,

które spowodowało zniszczenie flory jelitowej chorych i rozwój mniej wrażliwych bakterii na antybiotyki - *Clostridioides difficile*.

**Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na inne bakteryjne zakażenia jelitowe
wywołane przez *Clostridioides difficile* w latach 2023–2024:**

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	14	42,58
2023	10	30,64
2024	6	18,58

Współczynnik zapadalności zachorowań wywołanych przez *Clostridioides difficile* w powiecie wąbrzeskim osiągnął średnią wartość 18,58, natomiast w województwie kujawsko-pomorskim 72,09. Najniższy współczynnik odnotowano w powiecie grudziądzkim – 91,11, w pozostałych powiatach ościennych współczynnik przedstawia się następująco:

- powiat chełmiński – 20,4
- powiat toruński – 34,31
- powiat brodnicki – 46,40
- powiat golubsko-dobrzyński – 48,63

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł – 72,09 - najwyższa wartość.

3.5. Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe giardioza (lambioza)

Giardioza to choroba pasożytnicza, którą wywołuje pierwotniak *Giardia lamblia*. Giardioza jest uważana za najczęstszą w Polsce przyczynę przewlekłych bólów brzucha i biegunk u dzieci w wieku przedszkolnym. Częstość jej występowania sięga 0,5–50% populacji dziecięcej, a 60–90% wśród dzieci skarżących się na ww. dolegliwości w tym wieku. Zakażeniu sprzyjają: zła higiena i warunki sanitarne, przebywanie w dużych skupiskach ludzi. Do zarażenia dochodzi drogą pokarmową przez spożywanie zanieczyszczonych cystami pierwotniaka pokarmów. Pasożyty lokalizują się w przewodzie pokarmowym, drogach żółciowych i przewodach trzustkowych. Większość zarażeń przebiega bezobjawowo. W zarażeniach objawowych występują bóle brzucha zaraz po jedzeniu, biegunka, czasami wysypki, astma oskrzelowa, brak łaknienia, niedokrwistość, niewielka żółtaczka. Najczęściej zarażenie ustępuje samoistnie po kilku tygodniach. Rzadko utrzymuje się ono długo.

W powiecie wąbrzeskim w 2024 r. zarejestrowano 1 przypadek zakażenia lambiozą potwierdzony laboratoryjnie. Współczynnik zapadalności wyniósł 3,1. Zachorowanie dotyczyło dziewczynki, u której wystąpił ból brzucha, mały przyrost masy ciała oraz wysypka. Wyniki laboratoryjne matka wykonała z własnej inicjatywy.

3.6. Wirusowe zakażenia jelitowe

W 2024 r. nastąpił wzrost zakażeń jelitowych o etiologii wirusowej. W okresie sprawozdawczym odnotowano łącznie 111, jest to o 35 zachorowań więcej niż w roku 2023. Do

zakażeń zatruc pokarmowych doszło wyłącznie w środowisku domowym. Wyróżniamy wirusowe zakażenia jelitowe:

a) wywołane przez rotawirusy

Zakażenie może mieć różny przebieg od postaci bezobjawowej przez skąpoobjawową po pełnoobjawowy nieżyt żołądkowo-jelitowy. Rotawirusy są główną przyczyną biegunk u niemowląt i małych dzieci. Do typowych objawów nieżytu żołądkowo-jelitowego wywołanego przez rotawirusy należą: wodnista biegunka, często ze śluzem, gorączka, wymioty, ból brzucha.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego w roku 2024 r. zarejestrowano 7 zachorowań na wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez rotawirusy – współczynnik zapadalności 21,67 (2023 r. - 11 osób, współczynnik zapadalności – 33,7).

Zachorowało 4 chłopców i 3 dziewczynki, w tym 6 mieszkańców wsi i 1 mieszkaniec miasta. W kale wszystkich zarejestrowanych przypadków stwierdzono obecność rotawirusów. Chorzy podlegali hospitalizacji.

Zachorowania na zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy w grupach wiekowych:

Wiek	2022		2023		2024	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0-4	17	89,5	7	63,64	4	57,14
5-10	2	10,5	3	27,27	3	42,86
11-19	-	-	-	-	-	-
20-49	-	-	-	-	-	-
50-59	-	-	-	-	-	-
60 i więcej	-	-	1	9,09	-	-
Razem	19	100	11	100	7	100

Na podstawie przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych stwierdzono, że do zakażenia mogło dojść w wyniku:

- braku zachowania higieny podczas spożywania posiłków,
- spożycia niemytych owoców,
- braku przestrzegania zasad higieny osobistej,
- spożycia nieprzegotowanej wody.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na rotawirusy w latach 2022–2024:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	19	57,79
2023	11	33,7
2024	7	21,67

W 2024 r. nastąpił spadek zachorowań na wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez rotawirusy w porównaniu do roku ubiegłego.

Współczynnik zapadalności na zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy w powiecie wąbrzeskim wyniósł 21,67. W porównaniu do powiatów ościennych i województwa kujawsko-pomorskiego utrzymał się na średnim poziomie. W pozostałych powiatach ościennych współczynnik kształtował się następująco:

- powiat toruński – 28,49
- powiat golubsko-dobrzyński – 34,73
- powiat chełmiński – 38,83
- powiat brodnicki – 41,24
- powiat grudziądzki – 91,89.

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł 46,86.

b) wywołane przez norowirusy,

Norowirusy są częstą przyczyną występowania zakażeń pokarmowych u ludzi, objawiających się takimi dolegliwościami jak wymioty, biegunka i bóle brzucha; rzadziej występuje gorączka, dreszcze i bóle głowy. Okres zakażenia do chwili wystąpienia objawów jest krótki i wynosi od 12 do 48 godzin od momentu zakażenia. Zachorowania z reguły charakteryzują się łagodnym przebiegiem, ale mogą też wystąpić nagle i powodować duże odwodnienie. Wyzdrowienie następuje najczęściej w przeciągu jednego do trzech dni.

W roku 2024 r. zarejestrowano 7 przypadków zachorowania na wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez norowirusy – współczynnik zapadalności 21,67 (2023 r. - 7 przypadków, współczynnik zapadalności – 21,45).

W 2024 r. zakażone osoby to dzieci (5 chłopców, 1 mężczyzna i 1 dziewczynka), w tym 4 mieszkańców wsi i 3 mieszkańców miasta. Z powodu choroby hospitalizowano 6 pacjentów. Jednostkę chorobową rozpoznano na podstawie objawów klinicznych i przeprowadzonych badań wirusologicznych, w trakcie których w kale chorych stwierdzono obecność norowirusów.

Możliwym źródłem zakażenia było niezachowanie higieny podczas przygotowywania posiłków.

Współczynnik zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy w powiecie wąbrzeskim wynosi 21,67, a w pozostałych powiatach zarejestrowano następujące wartości (rosnąco):

- powiat chełmiński – 14,3
- powiat toruński – 22,66
- powiat golubsko-dobrzyński – 30,1
- powiat brodnicki – 33,51
- powiat grudziądzki – 43,2 – wskaźnik najwyższy.

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł 24,78.

c) wirusowe zakażenia jelitowe - inne określone

W 2024 r. zarejestrowano 5 zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe – inne określone, wywołane przez adenowirusy, współczynnik zapadalności - 15,48 (2023 r. - 1 zachorowanie, współczynnik zapadalności – 3,06). Wszyscy chorzy byli poddani hospitalizacji. Do zakażenia mogło dojść z powodu braku zachowania higieny podczas przygotowywania i spożywania posiłków.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na adenowirusów w latach 2022–2024:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	5	15,21
2023	1	3,06
2024	5	15,48

Współczynnik zapadalności na wirusowe zakażenia jelitowe – inne określone w powiecie wąbrzeskim (15,48) odnotowano na niższym poziomie w stosunku do powiatów ościennych oraz województwa kujawsko-pomorskiego. Zarejestrowano następujące wartości (rosnąco):

- powiat golubsko-dobrzyński – 13,89
- powiat brodnicki – 16,75
- powiat toruński – 20,72
- powiat chełmiński – 22,48
- powiat grudziądzki – 53,41 – najwyższy współczynnik.

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł – 27,28.

d) wirusowe zakażenia jelitowe - nieokreślone

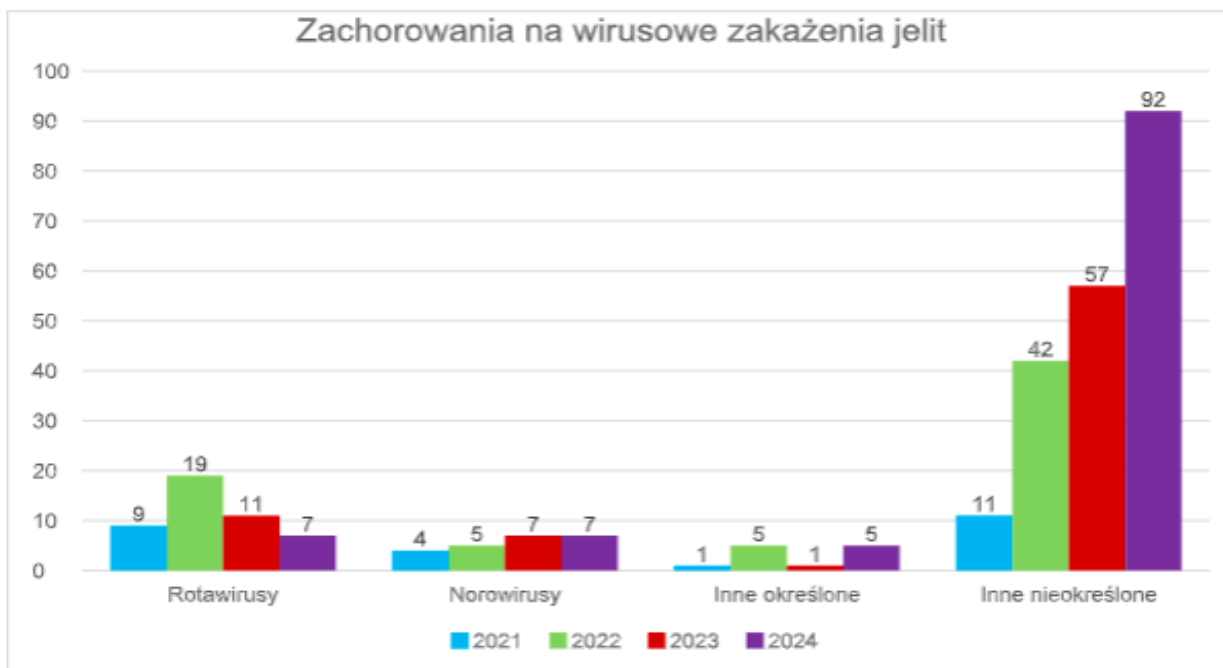
W 2024 r. zarejestrowano 92 przypadki zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe – nieokreślone, współczynnik zapadalności – 284,85 (2023 r. - 57 zachorowań, współczynnik zapadalności – 174,67).

Zgłoszenia dotyczyły zazwyczaj osób z krótkotrwałą biegunką, która w ocenie lekarza jest leczona objawowo i nie wymaga hospitalizacji. U pacjentów nie przeprowadzono dalszych badań diagnostycznych kału.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na zakażenia jelitowe – nieokreślone w latach 2022–2024:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	42	127,75
2023	57	174,67
2024	92	284,85

Współczynnik zapadalności na wirusowe zakażenia jelitowe – nieokreślone na terenie powiatu wąbrzeskiego był bardzo wysoki (284,85) w porównaniu do powiatów ościennych oraz województwa kujawsko-pomorskiego. Kolejny wysoki współczynnik odnotowano w powiecie brodnickim (63,15), natomiast w pozostałych powiatach wartości te były dużo niższe: chełmiński (18,39), golubsko-dobrzyński (13,89), grudziądzki (10,21). Najniższy wskaźnik odnotowano w powiecie toruńskim (4,53).

3.7. Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

W 2024 r. zarejestrowano 28 przypadków zachorowań na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – współczynnik zapadalności 86,69 (2023 r. - 10 przypadków, współczynnik zapadalności 30,64).

Z 28 zachorowań na powyższą jednostkę chorobową 5 dotyczyło dzieci do lat 2 - współczynnik zapadalności 1152,07. Zachorowało 15 kobiet i 13 mężczyzn, z czego 10 osób to mieszkańcy miasta i 18 osób to mieszkańcy wsi.

Zachorowania na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w grupach wiekowych:

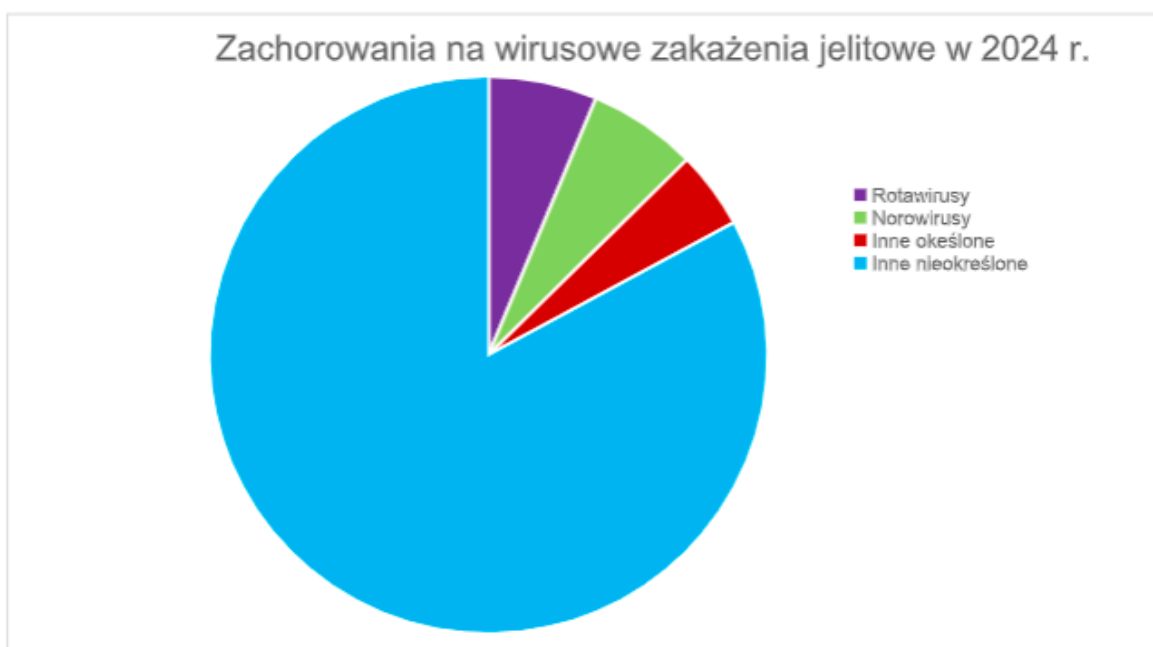
Wiek	2022		2023		2024	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0-4	9	45	7	70	9	32,14
5-9	-	-	-	-	6	21,42
10-19	4	20	-	-	4	14,28
20-29	3	15	1	10	6	21,42
30-39	2	10	-	-	2	7,14
40-49	1	5	1	10	-	-
50-59	-	-	-	-	-	-
65 i powyżej	1	5	1	10	1	3,57
Razem	20	100	10	100	28	100

Podczas przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych ustalono, że do zakażenia mogło dojść w wyniku:

- braku zachowania higieny podczas sporządzania mieszanki mlecznej,
- spożycia niemytych owoców lub warzyw,
- braku zachowania higienicznych zasad przygotowywania posiłków,
- spożywania nieświeżej lub nieprawidłowo przechowywanej żywności.

Współczynnik zapadalności na biegunkę o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w powiecie wąbrzeskim kształtował się na średnim poziomie (86,69) w porównaniu do powiatów ościennych i województwa kujawsko-pomorskiego. Pozostałe powiaty odnotowały następujące wartości (rosnąco):

- powiat chełmiński (55,18),
- powiat toruński (86,43)
- powiat brodnicki (175,27),
- powiat golubsko-dobrzyński (175,99),
- powiat grudziądzki (227,77) – najwyższa wartość,
- województwo kujawsko-pomorskie (97,92).

4. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ CHORÓB PRZENOSZONYCH PRZEZ NARUSZENIE CIĄGŁOŚCI TKANEK ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM WZW TYPU B, WZW TYPU C, HIV/AIDS

4. 1. Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Wirusowe zapalenie wątroby typu B (WZW B) to choroba zakaźna wywołana przez wirusa HBV (Hepatitis B Virus). WZW B może przebiegać bez objawów ostrej lub przewlekłej infekcji.

W 2024 r. w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie zarejestrowano 2 zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B postać BNO – współczynnik zapadalności - 6,19 (2023 r. - 3 przypadki, współczynnik zapadalności 9,19).

W 2024 r. zachorowała 1 kobieta oraz 1 mężczyzna. W surowicy krwi chorych stwierdzono obecność markerów HbsAg. Pacjenci byli leczeni ambulatoryjnie.

Prawdopodobnym źródłem zakażeń wirusem zapalenia wątroby typu B były:

- zabiegi medyczne, chirurgiczne,
- kontakt domowy (kontakt z osobą chorą na WZW typu B),
- iniekcje,
- zabiegi stomatologiczne,
- zabiegi kosmetyczne,
- zabiegi fryzjerskie.

Osoby z kontaktu z chorymi skierowano do lekarzy rodzinnych celem zakwalifikowania do szczepień ochronnych p/WZW typu B.

W powiecie wąbrzeskim współczynnik zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby typu B osiągnął niższą wartość (6,19) niż średnia województwa kujawsko-pomorskiego (12,24). Pozostałe powiaty ościenne odnotowały następujące współczynniki:

- powiat chełmiński – 24,52
- powiat grudziądzki – 23,56
- powiat golubsko-dobrzyński – 20,84
- powiat toruński - 11,01
- powiat brodnicki – 9,02.

We wskazanym okresie sprawozdawczym nie odnotowano przypadku zachorowania na WZW typu B ostre.

4.2. Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Wirusowe zapalenie wątroby typu C (WZW C) to choroba zakaźna wywołana przez wirusa HCV (Hepatitis C Virus). U osób zakażonych pojawiają się przewlekłe następstwa choroby, w tym m.in. przewlekłe zapalenie wątroby, marskość, pierwotny rak wątroby.

W 2024 r. w powiecie wąbrzeskim zarejestrowano 4 zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu C – współczynnik zapadalności 12,38 (2023 r. - 1 zachorowanie, współczynnik zapadalności 3,06).

Na wirusowe zapalenie wątroby typu C w 2024 r. zachorowały 3 kobiety i 1 mężczyzna. W surowicy krwi chorej wykryto obecność kwasu nukleinowego wirusa zapalenia wątroby typu C. Dwie osoby były hospitalizowane.

Źródłem zakażenia wirusem zapalenia wątroby typu C mogły być:

- kontakt z osobą zakażoną wirusem zapalenia wątroby typu C,
- zabiegi medyczne,
- iniekcje,
- zabiegi stomatologiczne,
- zabiegi fryzjerskie,
- zabiegi kosmetyczne.

Nie zarejestrowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby B+C tzw. mieszanych.

4.3. Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS

W 2023 r. oraz w 2024 r. nie zarejestrowano przypadków zakażenia HIV oraz AIDS.

5. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W ZAKRESIE INWAZYJNYCH ZAKAŻEŃ PODLEGAJĄCYCH REJESTRACJI

5.1. Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*, inwazyjna - róża

Różę wywołują paciorkowce, charakteryzuje ją ostry stan zapalny skóry i tkanki podskórnej o gwałtownym przebiegu, z towarzyszącą wysoką temperaturą ciała.

W 2024 r. zarejestrowano 9 osób chorujących na różę – współczynnik zapadalności 27,87, natomiast w 2023 r. zarejestrowano 20 osób – współczynnik zapadalności 61,29. Zachorowało 6 kobiet i 3 mężczyzn, z których 6 osób mieszkało w mieście, a 3 mieszkało na wsi. Jedna osoba była hospitalizowana, pozostali leczeni ambulatoryjnie.

Zachorowania na różę w grupach wiekowych:

Wiek	2022		2023		2024	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
20 - 29	-	-	-	-	-	-
30 – 39	-	-	-	-	-	-
40 – 49	1	9,1	2	10	2	22,2
50 – 59	2	18,2	3	15	1	11,11
60 i powyżej	8	72,7	15	75	6	66,66
Razem	11	100	20	100	9	100

W opisywanym okresie sprawozdawczym liczba zarejestrowanych przypadków róży zmalała 2-krotnie w stosunku do roku ubiegłego i dotyczyła głównie osób powyżej 50 roku życia. Zachorowania zgłoszono na podstawie objawów klinicznych, bez wykonywania badań laboratoryjnych.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na różę w latach 2022-2024:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	11	33,46
2023	20	61,29
2024	9	27,87

Współczynnik zapadalności na różę w powiecie wąbrzeskim w 2024 r. wyniósł 27,87. W powiatach ościennych współczynnik zapadalności przedstawia się następująco:

- powiat grudziądzki - 31,42
- powiat golubsko-dobrzyński - 30,1
- powiat toruński – 20,72
- powiat chełmiński – 10,2
- powiat brodnicki – 7,73.

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł 13,29.

5.2. Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes* inwazyjna określona i nieokreślona

W powiecie wąbrzeskim w 2024 r. odnotowano 2 przypadki zachorowania na posocznice wywołaną przez *Streptococcus pyogenes*. Współczynnik zapadalności wyniósł 6,19. Zachorowanie dotyczyło 2 mężczyzn, u których we krwi wyizolowano w/w bakterie. Pacjentów poddano hospitalizacji. Współczynnik zapadalności w kujawsko-pomorskim wyniósł 1,80.

5.3 Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*

Inwazyjną Chorobę Pneumokokową wywołuje *Streptococcus pneumoniae*, będący przyczyną wielu zespołów klinicznych zależnie od miejsca zakażenia (np. ostre zapalenie ucha środkowego, zapalenie płuc, posocznica, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych). Przebieg choroby jest zróżnicowany, od często nawracających zakażeń górnych dróg oddechowych do ciężkiej, inwazyjnej postaci zapalenia płuc z posocznicą o powikłanym przebiegiem.

W 2024 r. zarejestrowano 3 zachorowania na chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* inwazyjną – współczynnik zapadalności – 9,29 (2023 r. - 4 zachorowania, współczynnik zapadalności – 12,25). Wszystkie 3 przypadki zachorowań dotyczyły mężczyzn, zakażenia dotyczyły zapalenia płuc o etiologii *Streptococcus pneumoniae* oraz posocznicy.

Współczynnik zapadalności na chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* ogółem w powiecie wąbrzeskim osiągnął średnią wartość (9,29). W powiatach ościennych współczynnik zapadalności przedstawia się następująco:

- powiat golubsko-dobrzyński - 2,32
- powiat brodnicki - 2,32
- powiat chełmiński - 10,21
- powiat toruński - 15,21
- powiat grudziądzki - 30,63.

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł 14,09.

5.4. Choroba wywołana przez *Haemophilus influenzae*

Haemophilus influenzae typu B (Hib) jest bakterią mogącą powodować ciężkie zapalenie płuc, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, posocznice (sepsę), a także inne inwazyjne choroby, w tym zapalenie nędogłówni. Chorują głównie dzieci w wieku do 5 lat z uwagi na łatwość przenoszenia się bakterii między nimi. Okres wylegania choroby wynosi najprawdopodobniej około 2-4 dni od momentu kontaktu z wirusem. Choroba przenoszona jest drogą kropelkową lub poprzez bezpośredni kontakt z wydzieliną dróg oddechowych chorego. Źródłem zakażenia są osoby chore oraz nosiciele tego drobnoustroju, którzy nie chorują, ale stanowią źródło zakażenia dla innych.

W powiecie wąbrzeskim w 2024 r wystąpił 1 przypadek zachorowania, który dotyczył chłopca w wieku 5 lat. Zakażenie wywołało posocznicę oraz zapalenie opon mózgowych. Dziecko szczepione według kalendarza PSO. Rodzina została poddana leczeniu profilaktycznemu.

6. NEUROINFEKCJE

W roku sprawozdawczym 2024 nie odnotowano neuroinfekcji.

7. CHOROBY PRZENOSZONE PRZEZ KLESZCZE

7.1. Borelioza

Czynnikiem etiologicznym wywołującym chorobę są bakterie *Borrelia burgdorferi*. Specyficznym objawem jest wystąpienie tzw. rumienia wędrującego. Następnie choroba może „zaatakować” wiele układów, m.in. nerwowy czy kostno-stawowy. Naturalnym miejscem bytowania kleszczy – nosicieli bakterii są tereny zielone oraz obszary leśne.

W roku 2024 odnotowano 10 zachorowań na Boreliozę z Lyme. Jedno zachorowanie dotyczyło neuroboreliozy sklasyfikowanej jako przypadek prawdopodobny. Współczynnik zapadalności 30,96. U 9 pacjentów pierwszym objawem był rumień wędrujący. Hospitalizacji poddano pacjenta z neuroboreliozą oraz 1 przypadek z Boreliozą z Lyme. Dla porównania w roku 2023 odnotowano 4 potwierdzone przypadki.

Współczynnik zapadalności na Boreliozę z Lyme dla powiatu wąbrzeskiego w 2024 r. osiągnął niższą wartość (30,96) w stosunku do powiatów ościennych:

- powiat grudziądzki - 51,05
- powiat golubsko-dobrzyński - 48,63
- powiat brodnicki - 47,68
- powiat toruński - 44,35
- powiat chełmiński - 32,7.

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł 45,21.

8. GRUŻLICA

Gruźlica to choroba zakaźna, wywołana przez prątki *Mycobacterium tuberculosis complex*. Zmiany gruźlicze mogą występować w różnych narządach ciała. W zależności od umiejscowienia prątków wyróżniamy gruźlicę kości, układu moczowego, węzłów chłonnych. Jednak najczęstszą postacią jest gruźlica płuc. Do zakażenia dochodzi głównie drogą kropelkową. Źródłem zakażenia są osoby chore, w fazie prątkowania. Gruźlica może przybierać formę aktywną (zaraźliwą) lub utajoną (bezobjawową).

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na gruźlicę w powiecie wąbrzeskim w roku 2024 uległa znaczącej poprawie. Odnotowano 4-krotnie mniej nowych zachorowań w odniesieniu do lat poprzednich. W roku 2024 zarejestrowano 4 potwierdzone przypadki gruźlicy. Zachorowały dwie kobiety (1 zamieszkała w mieście i 1 na wsi) oraz dwóch mężczyzn (1 zamieszkały w mieście i 1 na wsi). Współczynnik zapadalności na gruźlicę w powiecie wąbrzeskim wynosi 12,38, województwa kujawsko-pomorskiego 9,99.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na gruźlicę w latach 2019-2024:

Rok	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2020	1	2,92
2021	4	11,82
2022	13	38,41
2023	14	42,9
2024	4	12,38

Wg klasyfikacji klinicznej ICD–10 zarejestrowano 4 przypadki sklasyfikowane jako gruźlica płuc. Wszyscy zakażeni pacjenci podjęli leczenie i odbyli hospitalizację w Szpitalu Powiatowym w Golubiu-Dobrzyniu.

9. CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ

9.1. Kila

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na kiłę nieokreśloną. Współczynnik zapadalności wyniósł 3,1. Zachorowanie dotyczyło mężczyzny w wieku 24 lat. Pacjent podjął leczenie.

10. ZAKAŻENIA GÓRNYCH DRÓG ODDECHOWYCH

10.1. Zakażenia wywołane przez wirus SARS-CoV-2 (COVID-19)

COVID-19 (od ang. *Coronavirus Disease 2019*) – ostra choroba zakaźna układu oddechowego wywołana zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Została po raz pierwszy rozpoznana i opisana w grudniu 2019 r. w Chinach w mieście Wuhan (prowincja Hubei) zapoczątkowującej pandemię tej choroby.

W 2024 r. w powiecie wąbrzeskim zarejestrowano 248 potwierdzonych i 5 możliwych przypadków zachorowań wywołanych wirusem SARS-CoV-2, współczynnik zapadalności – 767,85 (2023 r. – 393 zachorowań, współczynnik zapadalności – 1204,3). Hospitalizacji poddano 3 osoby. Główne objawy jakie towarzyszyły chorym to wysoka temperatura, kaszel, katar, duszności i osłabienie.

Współczynnik zapadalności na zakażenia wywołane przez wirus SARS-CoV-2 w powiecie wąbrzeskim kształtował się na średnim poziomie w porównaniu do powiatów ościennych i województwa kujawsko-pomorskiego (871,92). Niższe współczynniki zapadalności zanotowano w powiatach: brodnickim (644,39) i chełmińskim (674,51) oraz powiecie toruńskim (715,1). Wyższe wartości współczynnika zapadalności zanotowano w powiecie grudziądzkim (1370,50) i powiecie golubsko-dobrzyńskim (1048,98).

10.2. Grypa i zachorowania grypopochodne

Grypa to ostra, sezonowa choroba wirusowa wywołana przez wirusy grypy typu A lub B. Najczęściej zachorowania odnotowuje się w sezonie jesienno-zimowym.

W opisywanym okresie sprawozdawczym wykryto 1 przypadek zachorowania na grypę, potwierdzony testem molekularnym. Współczynnik zapadalności – 3,1, średnia województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 13,54. Zachorowanie dotyczyło 1 dziecka w przedziale wiekowym wieku 0–14.

Ponadto zarejestrowano również 161 zgłoszeń grypy potwierdzonej szybkim testem antygenowym (współczynnik 498,48).

Na terenie powiatu wąbrzeskiego, podobnie jak w latach ubiegłych prowadzony był zintegrowany nadzór epidemiologiczny i wirusologiczny nad grypą w ramach systemu „SENTINEL”, który koordynuje Krajowy Ośrodek ds. Grypy w Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładzie Higieny w Warszawie.

W programie tym w sezonie epidemicznym 2023/2024 brały udział 2 podmioty lecznicze:

1. *Przychodnia Medycyny Rodzinnej „Brader” Sitno 37 87-200 Wąbrzeźno*
2. *Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDICUS” ul. Gen. Pruszyńskiego 10, 87-200 Wąbrzeźno.*

10.3. RSV

RSV jest powszechnym wirusem atakującym układ oddechowy, wywołuje infekcje sezonowe i uaktywnia się w okresie od jesieni do wczesnej wiosny. Jest szczególnie groźny dla noworodków, niemowląt, dzieci poniżej 5 roku życia ale również dla osób starszych, którzy są narażeni na wysokie ryzyko ciężkiego przebiegu choroby, częściowo z powodu związanego z wiekiem spadku odporności. Zwykle u osób dorosłych RSV wywołuje objawy przypominające przeziębienie. Jednak w przypadku osób starszych i osób z chorobami współistniejącymi wirus ten może prowadzić do poważnych zakażeń dróg oddechowych. Nawet krótki kontakt z osobą zakażoną wirusem może spowodować przeniesienie infekcji i rozwój zakażenia.

W opisywanym okresie sprawozdawczym metodą testów antygenowych wykryto 109 przypadków zachorowań na RSV, w tym 35 zachorowań do 2 roku życia (współczynnik zapadalności 337,48).

10.4. Legionelloza

Legionelloza to choroba układu oddechowego, jest chorobą zakaźną ale nie zaraźliwą. Wywołują ją bakterie Legionella, które występują w wodzie i rozmnażają się w temperaturze 20-50 stopni Celsjusza.

Legionelloza nie przenosi się z człowieka na człowieka. Stanowi zagrożenie dla ludzi jedynie, gdy dostanie się do dróg oddechowych. Do zakażenia może dochodzić poprzez wdychanie powietrza, w którym znajduje się aerozol skażonej bakteriami wody (mgła wodna powstała w wyniku rozprysku wody). Większość przypadków Legionellozy można wyleczyć za pomocą antybiotyków. Ciężki przebieg choroby najczęściej dotyczy osób starszych, z obniżoną odpornością i przewlekłymi chorobami płuc a także palaczy.

W 2024 r. w powiecie wąbrzeskim zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na Legionellozę., współczynnik zapadalności 3,1. Przypadek dotyczył mężczyzny w wieku 56 lat. Pacjent hospitalizowany w Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni z objawami infekcji grypopodobnej wrócił z wycieczki z Keni. Trafił do szpitala z objawami splątania, brak apetytu,

wysoka gorączka. W badaniu moczu wykryto *Legionella pneumophila*. Pacjent leczony antybiotykami w stanie ogólnym dobrym wypisany ze szpitala.

11. PROFILAKTYKA WŚCIEKLIZNY U LUDZI

11.1. Osoby szczepione p/wściekliwość

W 2024 r. szczepieniom p/wściekliwość (pełen cykl szczepień) poddano 15 osób – współczynnik zapadalności - 46,44 (2023 r. 10 osób, współczynnik zapadalności – 30,64); 14 osób zostało zaszczepionych w Wojewódzkiej Przychodni Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Toruniu ul. Św. Józefa 53-59, 87-100 Toruń, natomiast 1 osoba w Wojewódzkim Szpitalu Zakaźnym ul. Św. Floriana 12 w Bydgoszczy.

Szczepienia p/wściekliwość w latach 2023-2024:

Zwierzęta domowe/ dzikie 2023 r.			Zwierzęta dzikie/ dzikie 2024 r.		
Liczba zwierząt	W tym z potwierdzoną wścieklizną	Ilość osób zaszczepionych	Liczba zwierząt	W tym z potwierdzoną wścieklizną	Ilość osób zaszczepionych
10	0	10	14	0	15

Styczność i narażenie na wściekliznę w 2024 r. dotyczyła zwierząt domowych i wiewiórki. 1 osoba - dziecko lat 2 zaszczepiona z powodu wzięcia do ust kapsułki szczepionki Rabadrop, przeznaczonej dla lisów.

Liczba osób szczepionych p/wściekliwość z terenu powiatu wąbrzeskiego w latach 2022–2024:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	11	33,46
2023	10	30,64
2024	15	46,44

Współczynnik zapadalności osób, które poddane były szczepieniom przeciw wściekliwość po pokąsaniu przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę lub zanieczyszczone śliną tych zwierząt w powiecie wąbrzeskim (46,44) osiągnął jedną z wyższych wartości.

W powiatach ościennych współczynnik zapadalności kształtował się na różnym poziomie:

- powiat toruński – 34,96
- powiat golubsko-dobrzyński – 25,47
- powiat brodnicki – 23,2
- powiat chełmiński – 20,4
- powiat grudziądzki – 18,85.

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł 28,03.

11.2. Osoby nieszczepione p/wściekliwość

W 2024 r. zarejestrowano 43 zgłoszenia pokąsań osób przez zwierzęta domowe i dzikie, które nie zostały zaszczepione przeciw wściekliwość, współczynnik zapadalności – 133,14 (2023 r. - 49 zgłoszeń, współczynnik zapadalności 150,15). Pokąsania dotyczyły osób w różnych grupach wiekowych, obu płci.

Osoby te nie zostały zaszczepione p/wściekliwość z uwagi na to, że były to zwierzęta znane (właściciele wykazali się aktualnymi szczepieniami psów p/wściekliwość) lub zwierzęta domowe bez obowiązku szczepienia p/wściekliwość (koty). Wszystkie zwierzęta poddane były obserwacji weterynaryjnej po 5, 10 i 15 dniach od daty pokąsania.

Z uwagi na brak możliwości przeprowadzenia obserwacji weterynaryjnej w trzech przypadkach, wykonano badania w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Bydgoszczy, w Zakładzie Higieny Weterynaryjnej im. prof. Kazimierza Panka w Bydgoszczy na obecność wirusa wścieklicy. Wirusa nie wykryto.

W ramach współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Wąbrzeźnie, po pisemnym zawiadomieniu o zaistniałym zdarzeniu pokąsania, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wąbrzeźnie otrzymuje na piśmie decyzję o poddaniu obserwacji danego zwierzęcia, a następnie świadectwo lekarsko-weterynaryjne kończące całe postępowanie.

Liczba osób nieszczepionych p/wściekliwość z terenu powiatu wąbrzeskiego w latach 2021–2024:

Rok	Liczba pokąsań ogółem	Współczynnik zapadalności	W tym pokąsania przez psy	W tym pokąsania przez koty	W tym pokąsania przez inne zwierzęta
2021	31	91,62	24	7	-
2022	45	132,74	28	17	-
2023	49	150,15	40	8	1
2024	43	133,14	30	12	1

12. CHOROBY RZADKIE

12.1 Choroba Creutzfeldta-Jakoba

Choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD) jest rzadko występującą, śmiertelną chorobą ośrodkowego układu nerwowego. Zaliczana jest do tzw. pasażowalnych (zakaźnych) encefalopatii gąbczastych. Choroba ta występuje najczęściej pomiędzy 50 a 70 rokiem życia. Najczęstszymi objawami choroby są głównie zaburzenia neurologiczne, w tym zaburzenia snu, zmiany osobowości, osłabienie, drgawki, utrata wzroku, utrata zdolności używania mowy i pisma lub rozumienia, a także postępująca demencja. Proces chorobowy kończy się zgonem, który następuje najczęściej w przeciągu 1-2 lat od wystąpienia objawów. U około 5% choroba przybiera długi, powolny przebieg. W chwili obecnej nie jest do końca udokumentowana przyczyna choroby. Jednak najbardziej prawdopodobna jest hipoteza, która zakłada, iż czynnikiem wywołującym chorobę CJD są zakaźne cząstki białka tzw. priony, które powstają na skutek zmiany struktury białka naturalnie występującego w organizmie człowieka,

głównie w komórkach ośrodkowego układu nerwowego. Zmodyfikowane białko staje się czynnikiem wywołującym proces chorobowy, a także przyspiesza przemianę kolejnych białek „zdrowych” w białka patologiczne.

W powiecie wąbrzeskim w 2024 r. zarejestrowano 1 przypadek choroby Creutzfelda-Jacoba, dotyczył kobiety w wieku 67 lat. W płynie mózgowo-rdzeniowym wykryto białko 14-3-3. Przypadek zaklasyfikowano jako prawdopodobny.

13. ZGONY Z POWODU CHOROÓB ZAKAŹNYCH

W roku 2024 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie wpłynęły 2 zgłoszenia zgonów z powodu chorób zakaźnych - posocznicy wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*. Dla porównania w roku 2023 było ich 5.

14. OCENA REALIZACJI PROGRAMU SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH W POWIECIE WĄBRZESKIM W 2024 ROKU

14.1. Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych

Analizę realizacji Programu Szczepień Ochronnych w 2024 r. przeprowadzono w oparciu o dane zawarte w sprawozdaniach ze szczepień ochronnych sporządzanych przez świadczeniodawców prowadzących szczepienia. Szczepienia ochronne w powiecie wąbrzeskim wykonywane są w 12 podmiotach leczniczych. Ponadto szczepienia wykonuje się w Poradni Chirurgicznej oraz w Izbie Przyjęć Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Nowy Szpital” Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie – tzw. szczepienia poekspozycyjne. We wszystkich punktach szczepień przeprowadzono kontrole - uchybień nie stwierdzono.

Utrzymywanie wysokiego poziomu zaszczepienia w poszczególnych grupach wiekowych opiera się na ścisłym nadzorze nad podmiotami leczniczymi oraz ciągłej współpracy z lekarzami pediatrami pracującymi w podległych podmiotach leczniczych.

W 2024 r. poziom realizacji szczepień w grupie dzieci 0-1 lat mieszkających na terenie powiatu wąbrzeskiego kształtuje się następująco. Szczepieniom przeciwko gruźlicy podlegało 194 noworodków, zaszczepiono 191 dzieci tj. 98,45 %. Stan uodpornienia dzieci urodzonych w 2024 r. przeciwko WZW typu B szczepieniem podstawowym wyniósł 88,7%. W stosunku do 2023 r. stan zaszczepienia utrzymywał się na podobnym poziomie.

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci w 2 roku życia

Rodzaj szczepienia	2019	2020	2021	2022	2023	2024
WZW typu B	100%	98,5%	99,63%	98,84%	98,08%	99,43%
DTP błonica, tężec, krztusiec	100%	98,2%	99,27%	98,84%	99,23%	99,43%
Poliomyelitis	100%	98,2%	99,27%	98,84%	99,23%	99,43%
Haemophilus influenzae typu b	100%	98,2%	99,27%	98,84%	99,23%	99,43%
MMR – odra, świnka, różyczka	100%	98,2%	99,27%	96,37%	89,27%	89,32%

W 2024 r. poziom realizacji szczepień w analizowanej grupie wiekowej utrzymuje się na tym samym poziomie, co zapewnia bezpieczeństwo epidemiologiczne w zakresie chorób zakaźnych populacji 2- latków.

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych w grupie dzieci i młodzieży szkolnej

Rodzaj szczepienia	2019	2020	2021	2022	2023	2024
DTaP - błonica, tężec, acelularny krztusiec w 6 r. ż.	46,02%	97,1%	99,71%	99,7%	98,77%	99,68%
IPV - poliomyelitis w 6 r. ż	46,02%	97,1%	99,71%	99,7%	98,77%	99,68%
Td - tężec, błonica w 14 r. ż	55,71%	100%	100%	100%	99,72%	99,70%
Td - tężec, błonica w 19 r. ż	49,27%	99,75%	100%	99,07%	99,3%	99,69%
MMR – odra, świnka, różyczka w 10 r. ż./6 r.ż	51,65%	99,72%	99,72%	99,14%	98,77%	99,36%

Poziom realizacji szczepień ochronnych w tej grupie wiekowej utrzymuje się na stałym poziomie.

Zauważono wzrost liczby rodziców przeciwnych szczepieniom. Spowodowane jest to wpływem „środowisk uchylających się od szczepień”, ruchów antyszczepionkowych.

W roku sprawozdawczym podmioty POZ zgłosiły 14 dzieci, w przypadku których nastąpił problem z wyegzekwowaniem szczepienia. Ogółem zarejestrowano 39 dzieci niezaszczepionych w związku z uchylaniem się od szczepień i 30 osób uchylających się od szczepień. Troje dzieci poddano zaszczepieniu i uzupełniło brakujące szczepienia, jedna osoba osiągnęła wiek zwalniający z wykonywania obowiązkowych szczepień ochronnych.

W stosunku do rodziców/opiekunów prawnych dzieci podejmowano działania informacyjno-edukacyjne, zachęcano rodziców do konsultacji w Poradni Wakcynologicznej. W przypadkach braku współpracy wystawiono 8 upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień oraz 15 tytułów wykonawcze wraz z 15 wnioskami do Wojewody o egzekucję administracyjną.

W roku sprawozdawczym 2024 zarejestrowano 6 łagodnych Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych, które wystąpiły po szczepionkach: Hexacima, DTP, Varirlix, Rotateq, Euvax B, Act HIB, Synflorix), Tetana, Infanrix IPV, poliomyelitis.

14.2. Realizacja zalecanych szczepień ochronnych

W 2023 r. Ministerstwo Zdrowia uruchomiło bezpłatny, powszechny program szczepień ochronnych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego skierowany do chłopców i dziewczynek z roczników 2010, 2011. W 2024 r. Ministerstwo Zdrowia rozszerzyło Program o nowe roczniki tj. 2012, 2013 oraz realizację szczepień w szkołach. Do programu przystąpiły wszystkie placówki na terenie Powiatu wąbrzeskiego. W 2024 r. podano 219 pierwszych dawek szczepionki Gardasil.

Podsumowując, należy stwierdzić, że realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych utrzymuje się w powiecie wąbrzeskim na stałym poziomie. Trwa nadzór nad szczepieniami ochronnymi w podmiotach leczniczych oraz systematyczne uświadamianie społeczeństwa w zakresie szczepień profilaktycznych, zalecanych za pośrednictwem mediów i innych ogólnodostępnych źródeł informacji.

14. PODSUMOWANIE SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

W omawianym okresie sprawozdawczym na terenie powiatu wąbrzeskiego nie wystąpiły zachorowania na jednostki chorobowe mogące stanowić szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa ludności, nie było też ognisk przenoszonych drogą pokarmową.

W 2024 r. z nadzorowanych podmiotów medycznych do tutejszej stacji wpłynęło 1129 zgłoszeń chorób zakaźnych (podejrzeń i jednostek chorobowych potwierdzonych). Po dokładnej analizie i weryfikacji otrzymanych zgłoszeń chorób zakaźnych, w „Sprawozdaniu MZ-56 o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach” w 2024 r. zarejestrowano 922 jednostki chorobowe.

Analizując rok 2024 roku w porównaniu do 2023 roku, liczba otrzymywanych zgłoszeń chorób zakaźnych oraz przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych zmniejszyła się. Pracownicy Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego aktywnie monitorują wpływające formularze zgłoszeń chorób zakaźnych. Wysyłane pisma oraz nadzór nad zgłaszalnością chorób podczas przeprowadzanych kontroli tematycznych w podległych podmiotach leczniczych spowodowała, że zgłaszane są wszystkie stwierdzone u chorych jednostki chorobowe. W 2024 roku przeprowadzono 42 kontrole, nałożono 1 mandat z powodu braku zgłaszalności zakażeń, chorób zakaźnych i zgonów, wydano 1 decyzję merytoryczną i 2 decyzje płatnicze.

Liczba zachorowań i współczynniki zapadalności na choroby zakaźne na terenie powiatu wąbrzeskiego w latach 2023-2024

Jednostka chorobowa		2023		2024		Porównanie
		Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	
Ospa wietrzna		370	1133,82	88	272,46	↓
Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy)		-	-	2	6,19	↑
Krzusiec		-	-	18	55,73	↑
Płonica (szkarlatyna)		31	95	39	120,75	↑
Salmoneloza - zatrucia pokarmowe		3	9,19	4	12,38	↑
Salmoneloza pozajelitowa		-	-	1	3,1	↑
Inne bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez <i>Clostridioides difficile</i>		10	30,64	6	18,58	↓
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	nie określone	-	-	-	-	-
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}		-	-	-	-	-
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		-	-	1	230,41	↑
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	11	33,7	7	21,67	↓
	wywołane przez norowirusy	7	21,45	7	21,67	=
	inne określone	1	3,06	5	15,48	↑
	nieokreślone	57	174,67	92	284,85	↑
Wirusowe zakażenia jelitowe		7	1369,9	8	1843,32	↓

u dzieci do lat 2						
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	10	30,64	28	86,69	↑
	w tym u dzieci do lat 2	3	587,08	5	1152,07	↑
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes, inwazyjna	Ogółem	20	61,29	11	34,06	↓
	Róża	20	61,29	9	27,87	↓
	Inna określona i nieokreślona	-	-	2	6,19	↑
Wirusowe zapalenie wątroby typu B		3	9,19	2	6,19	↓
Wirusowe zapalenie wątroby typu C		-	-	4	12,38	↑
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae,		4	12,25	3	9,29	↓
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone.		1	3,06	-	-	↓
Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		-	-	-	-	
Grypa i choroby grypopodobne	Ogółem	9	27,58	1	3,1	↓
	w tym dzieci do lat 14	4	78,2	1	3,1	↓
Styczność i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień		10	30,64	15	46,44	↑
Pokąsania osób przez zwierzęta nie szczepione p/wściekliznę		49	150,15	43	133,13	↓
Legionelloza		-	-	1	3,1	↑
Choroba Creutzfelda- Jacoba		-	-	1	3,1	↑
Berioza z Lyme ogółem				10	30,96	↑
RSV ogółem		8	24,52	109	337,48	↑
RSV w tym dzieci do lat 2		1	195,70	35	8064,52	↑
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		393	1204,3	248	767,85	↓

Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu wąbrzeskiego w 2024 r. w porównaniu do 2023 r. uległa niewielkim zmianom.

Spadek liczby zachorowań na następujące jednostki chorobowe:

- inne bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez Clostridoides difficile,
- wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez rotawirusy,
- wirusowe zapalenie wątroby typu B,
- choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes (róża),
- choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae,
- zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone.
- grypa i choroby grypopodobne,
- pokąsania osób przez zwierzęta nie szczepione p/wściekliznę
- zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)
- ospa wietrzna.

Wzrost liczby zachorowań na następujące jednostki chorobowe:

- świnka (nagminne zapalenie przyusznic),
- krztusiec,
- płonica,
- salmonelloza- zatrucia pokarmowe,
- salmonelloza pozajelitowa,
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2,
- wirusowe zakażenia jelitowe określone,
- wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone,
- biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu ogółem,
- biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w tym dzieci do lat 2,
- choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes, inwazyjna określona i nieokreślona,
- wirusowe zapalenie wątroby typu C,
- styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień,
- legionelloza,
- choroba Creutzfelda-Jacoba,
- borelioza z Lyme ogółem,
- RSV ogółem,
- RSV w tym dzieci do lat 2.

W ramach nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi oraz działalności związanej z unieszkodliwianiem źródeł zakażenia, przecinaniem dróg szerzenia się zakażenia i nadzorem nad osobami zakażonymi w 2024 r. pobrano 33 próbki kału do badań laboratoryjnych.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego podczas licznych kontaktów z placówkami służby zdrowia oraz mieszkańcami powiatu wąbrzeskiego podczas przeprowadzania wywiadów epidemiologicznych bardzo szczegółowo informują o zagrożeniach epidemicznych, możliwościach szczepień, przyczyniając się tym samym do uświadomienia potencjalnych dróg zakażenia chorobami zakaźnymi i podniesienia świadomości zdrowotnej społeczeństwa powiatu wąbrzeskiego. Bardzo dobrą praktyką przy współpracy z innymi sekcjami stacji powiatowej stało się przekazywanie materiałów edukacyjnych. Przeprowadzono również w kwietniu 2024 r. szkolenie dla pielęgniarek na podległym terenie z zakresu szczepień ochronnych.

II. OCENA STANU SANITARNEGO URZĄDZEŃ DO ZAOPATRYWANIA W WODĘ I OCENA JAKOŚCI WODY DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI

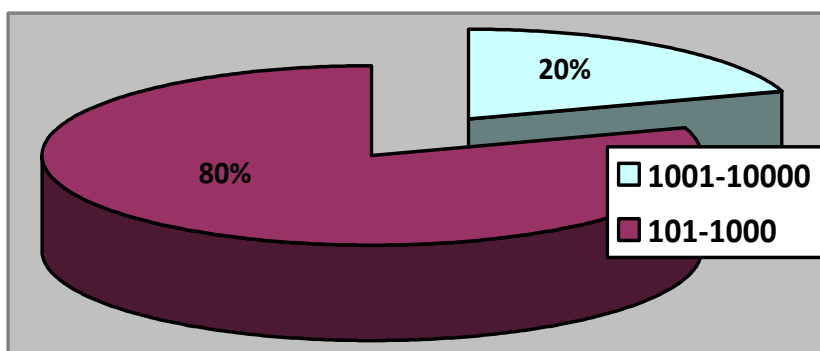
Jednym z istotnych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz informowanie organów publicznych i społeczeństwa o jakości wody produkowanej przez wodociągi funkcjonujące na nadzorowanym terenie, a także o ryzyku zdrowotnym jakie niesie spożywanie przez ludzi wody o kwestionowanych parametrach jakościowych.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie prowadzili monitoring jakości wody, pobierali próbki wody do badań laboratoryjnych i na podstawie otrzymanych wyników badań dokonywali ocen jej przydatności do spożycia przez ludzi. Jednak to głównie producenci wody, z częstotliwością zgodną z w/w rozporządzeniem oraz ustaleniami z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wąbrzeźnie, w celu zapewnienia odbiorcom wody bezpiecznej dla zdrowia, zobligowani byli do prowadzenia wewnętrznej kontroli jej jakości.

W roku 2024 Sekcja Nadzoru Higieny Środowiska obejmowała nadzorem sanitarnym 10 wodociągów publicznych:

- 8 wodociągów o produkcji wody w przedziale od 101 do 1000 m³/dobę,
- 2 wodociągi o produkcji wody w przedziale 1001-10000 m³/dobę.

Wodociągi o danej produkcji dobowej (m³/dobę) zaopatrujące mieszkańców powiatu wąbrzeskiego w 2024 roku

Na terenie powiatu wąbrzeskiego woda wykorzystywana do zbiorowego zaopatrzenia ludności pochodzi wyłącznie z ujęć podziemnych.

Na terenie miasta Wąbrzeźno znajduje się 1 obiekt wodny. Obejmuje przedział produkcji wody 1001-10000 m³/dobę.

Większość eksploatowanych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę znajduje się na terenach wiejskich (9 obiektów). Większość tych wodociągów została w ostatnich latach zmodernizowana. Od marca 2024 r. został również poddany modernizacji jeden z najstarszych wodociągów – wodociąg publiczny w Dębowej Łące, gmina Dębowa Łąka. Planowane zakończenie prac remontowych przewidziane jest na maj 2025 r.

W 2024 r. wodociągi publiczne wykazywały dobrą jakość wody. Nie zarejestrowano przekroczeń wyników z badanych parametrów w 6 nadzorowanych wodociągach publicznych.

Pozostałe 4 wodociągi publiczne produkowały wodę o dobrej jakości, jednak zarejestrowano przekroczenia parametru mikrobiologicznego.

Przekroczenia dotyczyły następujących obiektów:

- wodociągu publicznego w Dębowej Łące, gm. Dębowa Łąka (przekroczenie dopuszczalnej wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h),
- wodociągu publicznego w Łobdowie, gm. Dębowa Łąka (przekroczenie dopuszczalnej wartości mętności, ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h),
- wodociągu publicznego w Wielkich Radowiskach, gm. Dębowa Łąka (przekroczenie dopuszczalnej wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h),
- wodociągu publicznego w Czystochlebiu, gm. Ryńsk (przekroczenie parametru manganu).

Po przeprowadzonych działaniach naprawczych, w pobranych próbach kontrolnych nie stwierdzono przekroczeń w badanym zakresie.

W roku sprawozdawczym w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano:

- 23 próby do badań fizykochemicznych,
- 23 próby do badań bakteriologicznych,
- 9 prób kontrolnych w zakresie badań bakteriologicznych.

W ciągu roku wykonano 15 kontroli związanych z poborem prób wody przeznaczonej do spożycia, przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych urządzeń wodnych.

W roku sprawozdawczym w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach kontroli wewnętrznych zbadano ogółem 102 próby wody przeznaczonej do spożycia, z czego 8 zakwestionowano, stanowi to 7,8 % ogólnej liczby zbadanych prób.

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wydał 10 ocen dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia za rok 2023, które zostały przesłane do jednostek zarządzających wodociągami z powiadomieniem władz administracyjnych. Dodatkowo wydano 5 ocen obszarowych jakości wody do spożycia z poszczególnych gmin z powiatu wąbrzeskiego za rok 2023 i 1 ocenę jakości wody za rok 2023, obejmującą cały teren powiatu wąbrzeskiego, która została przekazana Starostwu Powiatowemu w Wąbrzeźnie. W roku sprawozdawczym wydano 4 oceny stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia oraz 3 oceny cząstkowe stwierdzające przydatność wody do spożycia.

Wzorem lat poprzednich do Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie, celem akceptacji zostały przesłane przez zarządzających wodociągami harmonogramy poboru prób wody w ramach kontroli wewnętrznej.

Zarządcy wodociągów publicznych na terenie powiatu wąbrzeskiego, w ramach kontroli wewnętrznej, zlecali akredytowanym jednostkom wykonywanie badań laboratoryjnych wody. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie na bieżąco był informowany o jakości sanitarnej wody, a w przypadku otrzymania kwestionowanego wyniku badania wody, niezwłocznie. Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań wydano 51 informacji o jakości wody stwierdzających przydatność wody do spożycia.

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 4 decyzje administracyjne na obiekty wodne. Decyzje dotyczyły warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi. Przekroczenia wystąpiły w wodociągu publicznym w Dębowej Łące, gm. Dębowa Łąka, wodociągu publicznym w Łobdowie, gm. Dębowa Łąka, wodociągu publicznym w Wielkich Radowiskach gm. Dębowa Łąka. W każdym z wymienionych wodociągów stwierdzono przekroczenie parametru w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h.

W związku z wyżej wymienionymi przekroczeniami wydano 4 decyzje płaćnicze za złą jakość wody do spożycia.

Stan higieniczno-zdrowotny urządzeń wodnych był zadowalający, w związku z czym nie prowadzono postępowania administracyjnego w tym kierunku. W roku sprawozdawczym nie odnotowano interwencji dotyczących jakości wody.

Stan zwodociągowania terenu powiatu wąbrzeskiego:

Ogółem liczba ludności zamieszkująca powiat wąbrzeski wynosi 31694, natomiast liczba ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów wynosi 31555.

Ludność korzystająca z własnych ujęć (ze studni przydomowych) to 139 osób, co stanowi ok. 0,44 % ogólnej liczby ludności zamieszkującej powiat wąbrzeski.

Teren miasta Wąbrzeźna zamieszkuje 11848 osób, z czego 11820 mieszkańców korzysta z usług wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie pobierając wodę przeznaczoną do spożycia. Pozostałe 28 osób posiada własne studnie przydomowe.

W 2024 roku parametry bakteriologiczne i fizykochemiczne wody były zgodne z obowiązującym rozporządzeniem.

Gmina wiejska Ryńsk liczy ogółem 34 miejscowości. Teren gminy jest w 100% zwodociągowany, wszystkie posesje na terenie gminy są podłączone do sieci wodociągowej. Gmina Ryńsk liczy ogółem 8380 osób.

Na terenie gminy Ryńsk znajdują się 3 wodociągi publiczne, tj. wodociąg publiczny w Zieleniu, wodociąg publiczny w Czystochlebiu oraz oddany do eksploatacji w 2023 r. wodociąg publiczny w Sosnowce.

Część mieszkańców gminy z miejscowości Wałycz jest zaopatrywana w wodę do spożycia z wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie (jest to ok. 794 osób).

Na terenie gminy w wodociągu publicznym w Czystochlebiu wykryto przekroczenie parametru manganu. Administrator po otrzymaniu informacji z laboratorium natychmiast przystąpił do działań naprawczych i pobrał próbę kontrolną, która wykazała prawidłowy wynik. W związku z powyższym nie wszczęto postępowania.

Wyżej wymienione przekroczenie było jednorazowe. W pozostałych próbach skład bakteriologiczny i fizykochemiczny wody był zgodny z obowiązującym rozporządzeniem.

Gmina Płużnica liczy ogółem 20 miejscowości, wszystkie posiadają sieć wodociągową. Ludność zamieszkująca teren gminy Płużnica to 4433 osób. Z własnych ujęć korzysta 18 osób, co stanowi ok. 0,40 % ogólnej liczby mieszkańców gminy. Mieszkańcy gminy są zaopatrywani w wodę do spożycia przez 2 wodociągi, tj. wodociąg publiczny w Płużnicy oraz wodociąg publiczny w Mgowie. Długość sieci na terenie gminy wydłużyła się o 5,9 km (wodociąg Mgowo 1,6 km i wodociąg Płużnica 4,3 km).

W 2024 roku skład bakteriologiczny i fizykochemiczny wody był zgodny z obowiązującym rozporządzeniem.

Gmina Książki liczy ogółem 9 miejscowości, wszystkie posiadają sieć wodociągową. Teren gminy zamieszkuje ok. 3902 osób. Ze studni przydomowych korzysta 76 osób, co stanowi ok. 1,88 % ogólnej liczby mieszkańców gm. Książki. Na terenie gminy znajduje się 1 wodociąg publiczny, który zaopatruje mieszkańców w wodę do spożycia przez ludzi.

Długość sieci na terenie gminy wzrosła o 0,2 km.

Gmina Dębowa Łąka liczy ogółem 8 miejscowości. Ludność zaopatrywana jest w wodę z 3 wodociągów publicznych zlokalizowanych w miejscowościach: Dębowa Łąka, Wielkie Radowiska i Łobdowo.

Gmina Dębowa Łąka liczy 3131 osób, z ujęć indywidualnych korzysta 17 osób, co stanowi 0,54 % ogólnej liczby mieszkańców.

Na terenie gminy Dębowa Łąka w 2024 r. w 6 próbach pobranych przez nadzór sanitarny wykryto przekroczenie parametru mikrobiologicznego (obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C), w ilości:

- Wodociąg publiczny w Dębowej Łące > 300 jtk/1 ml,
- Wodociąg publiczny w Łobdowie > 300 jtk/1 ml,
- Wodociąg publiczny w Wielkich Radowiskach > 300 jtk/1ml.

W 2 próbach pobranych w ramach kontroli wewnętrznej z punktów należących do wodociągu publicznego w Dębowej Łące, które były zaopatrywane na czas modernizacji przez wodociąg publiczny w Łobdowie, wykazano przekroczenie:

- w 1 próbie przekroczenie parametru mikrobiologicznego (obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C) w ilości 260 jtk/1ml,
- w 1 próbie przekroczenie parametru fizykochemicznego (mętność) w ilości 2,2 NTU.

Administrator wodociągu po otrzymaniu informacji o przekroczeniach, natychmiast pobrał wodę w celu kontrolnym. Pobrane próby wykazały prawidłowy wynik, w związku z powyższym nie wszczęto postępowania.

Przekroczenia wystąpiły w każdym wodociągu z terenu gminy Dębowa Łąka. W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami wydano 4 decyzje administracyjne dotyczące warunkowej przydatności wody do spożycia oraz 4 oceny o warunkowej przydatności wody do spożycia.

W związku z rozpoczętą modernizacją stacji uzdatniania wody w Dębowej Łące, mieszkańcy są zaopatrywani przez wodociąg publiczny w Łobdowie, gm. Dębowa Łąka. Próby kontrolne pobrane po działaniach naprawczych z dwóch wodociągów publicznych: Wielkie Radowiska oraz Łobdowo nie wykazały przekroczeń, w związku z czym wydano w roku 2024 łącznie 3 częściowe oceny o przydatności wody do spożycia.

1.1. WODOCIĄGI O PRODUKCJI WODY 101–1000 m³/dobę

Do tej grupy obiektów zalicza się łącznie 8 wodociągów.

- wodociąg publiczny w Książkach gm. Książki,
- wodociąg publiczny w Zieleniu gm. Ryńsk,
- wodociąg publiczny w Czystochlebie gm. Ryńsk,
- wodociąg publiczny w Płużnicy gm. Płużnica,
- wodociąg publiczny w Wielkich Radowiskach gm. Dębowa Łąka,
- wodociąg publiczny w Dębowej Łące gm. Dębowa Łąka,
- wodociąg publiczny w Łobdowie gm. Dębowa Łąka,
- wodociąg publiczny w Sosnówce gm. Ryńsk.

Wszystkie wymienione wyżej wodociągi w tej grupie znajdują się na terenie wiejskim. Stan higieniczno–zdrowotny urządzeń tej grupy nie budził zastrzeżeń i ich stan ocenia się jako dobry.

W 2024 r. w tej grupie wodociągów zakwestionowano wodę z poszczególnych wodociągów:

1) Wodociąg publiczny Dębowa Łąka, gm. Dębowa Łąka

- 2 próby w zakresie bakteriologicznym – obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w 22±2 °C w ilości >300 jtk/1 ml, (próby pobrane w ramach nadzoru sanitarnego);

Pobrano w ramach kontroli wewnętrznej łącznie 7 prób kontrolnych wody do spożycia. Mimo podejmowanych działań naprawczych w wodociągu publicznym w Dębowej Łące w próbach kontrolnych pobranych w ramach kontroli wewnętrznej, występowały przekroczenia mikrobiologiczne. W związku z zaistniałą sytuacją administrator podjął decyzję o wcześniejszym rozpoczęciu prac modernizacyjnych i unieruchomieniu stacji uzdatniania wody na czas remontu.

Wodociąg publiczny został zamknięty w marcu 2024 r. Mieszkańcy na czas remontu są zaopatrywani w wodę do spożycia przez wodociąg publiczny w Łobdowie, gm. Dębowa Łąka.

- 1 próba w zakresie bakteriologicznym i 1 próba w zakresie fizykochemicznym – obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 ± 2 °C w ilości 260 jtk/1 ml; mętność 2.2 NTU (próby pobrane w ramach kontroli wewnętrznej).

Administrator po otrzymaniu informacji z laboratorium, podjął natychmiast działania naprawcze i pobrał 2 próby kontrolne, które wykazały prawidłowy wynik. W związku z szybką reakcją na przekroczenia nie wszczęto postępowania.

W związku z przekroczeniem, które stwierdzono w maju 2024 roku w wodociągu publicznym w Łobdowie, który zaopatruje również konsumentów SUW Dębowa Łąka, w ramach nadzoru sanitarnego pobrano w czerwcu dodatkowo 2 próby kontrolne z danego terenu – próby wykazały przekroczenia w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 ± 2 °C (sprawa prowadzona wraz z przekroczeniem wykazanym w wodociągu pub. Łobdowo). Kontrola wewnętrzna po przeprowadzonych działaniach naprawczych wykazała prawidłowe wyniki badań. Ponownie w ramach nadzoru sanitarnego, dla bezpieczeństwa konsumentów pobrano 2 próby wody we wrześniu, które nie budziły zastrzeżeń.

2) Wodociąg publiczny Łobdowo, gm. Dębowa Łąka

- 2 próby w zakresie bakteriologicznym - obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 ± 2 °C w ilości > 300 jtk/1 ml (próby pobrane w ramach nadzoru sanitarnego).

Po przeprowadzonych działaniach naprawczych, administrator w ramach kontroli wewnętrznej pobrał 3 próby kontrolne w związku z wykazanymi przekroczeniami. Dodatkowo pobrano również 2 próby z terenu SUW Dębowa Łąka, którego konsumenci na czas modernizacji są zaopatrywani przez SUW Łobdowo, jak wspomniano wyżej. Wyniki z prób pobranych w ramach kontroli wewnętrznej nie wykazały przekroczeń.

W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 2 próby kontrolne z terenu zaopatrywanego przez SUW Łobdowo – jedna z nich wykazała przekroczenie w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 ± 2 °C w ilości > 300 jtk/l. Administrator po przeprowadzonych działaniach naprawczych ponownie pobrał 2 próby kontrolne, które nie budziły zastrzeżeń. W związku z powyższym, w ramach nadzoru sanitarnego ponownie pobrano 1 próbę kontrolną, która nie wykazała przekroczeń.

3) Wodociąg publiczny Wielkie Radowiska, gm. Dębowa Łąka

- 2 próby w zakresie bakteriologicznym - obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 ± 2 °C w ilości > 300 jtk/1 ml (próby pobrane w ramach nadzoru sanitarnego).

W związku z przekroczeniami administrator zlecił pobranie 4 próbek wody z terenu SUW Wielkie Radowiska – wszystkie próby były dobre. W ramach nadzoru sanitarnego pobrano również 2 próby kontrolne – wykazały wynik pozytywny.

4) Wodociąg publiczny Czystochleb, gm. Ryńsk

- 1 próba w zakresie fizykochemicznym – przekroczenie parametru manganu w ilości 220 µg/l (próby pobrane w ramach kontroli wewnętrznej).

Administrator po otrzymaniu informacji z laboratorium, podjął natychmiast działania naprawcze i pobrał 1 próbę kontrolną, która wykazała prawidłowy wynik. W związku z szybką reakcją na przekroczenia nie wszczęto postępowania.

Natychmiastowe działania naprawcze podejmowane przez administratora wodociągu publicznego w Czystochlebie, gm. Ryńsk oraz wodociągu publicznego w Łobdowie, gm. Dębowa

Łąka i wodociągu publicznego w Wielkich Radowiskach, gm. Dębowa Łąka każdorazowo po zakwestionowaniu prób wody spowodowały, że przekroczenia bakteriologiczne i przekroczenia fizykochemiczne były krótkotrwałe. Próby kontrolne pobrane w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach kontroli wewnętrznych przez administratorów wodociągów, nie budziły większych zastrzeżeń w zakresie przeprowadzonych badań.

W 2024 r. w obiektach o produkcji wody 101–1000 m³/dobę przeprowadzono łącznie 8 kontroli sanitarnych, w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 14 prób w zakresie monitoringu kontrolnego, 3 próby w zakresie monitoringu przeglądowego, w tym:

- 17 prób fizykochemicznych,
- 17 prób bakteriologicznych.

Dodatkowo w ramach badań kontrolnych pobrano 9 prób kontrolnych (bakteriologia).

W roku sprawozdawczym, w tej grupie obiektów w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach kontroli wewnętrznych pobrano łącznie 72 próby fizykochemiczne, 72 próby bakteriologiczne oraz 28 prób kontrolnych, w tym:

- 58 prób w zakresie monitoringu kontrolnego,
- 14 prób w zakresie monitoringu przeglądowego,
- 28 prób kontrolnych (nadzór sanitarny: 9 - bakteriologia; kontrola wewnętrzna: 16 - bakteriologia, 3 - fizykochemia).

Próby zostały pobrane zgodnie z harmonogramem zaplanowanym na rok 2024.

W MZ-46 za 2024 r. wszystkie wodociągi znajdujące się w grupie obiektów wodnych o produkcji wody 101–1000 m³/dobę (8 obiektów), zostały sklasyfikowane jako urządzenia wodne dostarczające wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia.

Na terenie zaopatrywanym w wodę przez opisywaną grupę wodociągów nie stwierdzono deficytów wody.

Modernizacje wodociągów

- **W 2024 r. zakończono przebudowę stacji uzdatniania wody w Wielkich Radowiskach, gm. Dębowa Łąka. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wydał pozytywną ocenę higieniczną dotyczącą materiałów i wyrobów zastosowanych podczas rozbudowy stacji uzdatniania wody. Wszystkie urządzenia według deklaracji producenta zawarte w decyzji są z przeznaczeniem montażu w instalacjach wody do spożycia przez ludzi i instalacjach wody technologicznej.**

Do dnia zakończenia i odbioru końcowego inwestycji, mieszkańcy z terenu zaopatrywanego przez wodociąg publiczny w Wielkich Radowiskach zaopatrywani byli przez wodociąg publiczny w Łobdowie.

Przebudowę rozpoczęto w czerwcu 2023 r., a w kwietniu 2024 r. zakończono prace związane z przebudową i rozbudową stacji uzdatniania wody. Zakres modernizacji objął budynek technologiczny wraz z instalacjami wewnętrznymi, budowę dwóch zbiorników wody czystej, zbiornika podziemnego na ścieki z chlorowni, przewodów kanalizacji sanitarnej i wodociągowej obiektu, utwardzenie terenu i ogrodzenie stacji.

W skład obiektu wchodzi: stacja uzdatniania wody, 2 studnie głębinowe - nr 1 o głębokości 52,0 m, nr 2 o głębokości 55,0 m, dwa zbiorniki terenowe o pojemności 200 m³ oraz sieć wodociągowa o łącznej długości 51,20 km. Sieć wodociągowa zbudowana jest z PCV.

Metoda uzdatniania zostaje bez zmian: filtracja, napowietrzanie, odżelazianie i odmanganianie pobranej wody. Dodatkowo przed wypływem wody do sieci zamontowany jest sterylizator UV.

Strefa ochrony sanitarnej bezpośredniej jest wyznaczona, zagospodarowana, zabezpieczona. Wokół strefy sanitarnej bezpośredniej nie stwierdzono źródeł zanieczyszczeń mogących mieć wpływ na jakość wody.

Każdy wykorzystany produkt posiada atest higieniczny wydany przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny.

Wszystkie materiały wg deklaracji producenta, przeznaczone są do montażu w instalacjach służących do przesyłania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, instalacjach wody technologicznej.

Wodociąg publiczny w Wielkich Radowiskach został odebrany przez Nadzór Zapobiegawczy w kwietniu 2024 r.

Długości sieci wodociągu oraz ilości zaopatrywanych w wodę miejscowości nie zmieniły się w danym roku sprawozdawczym.

- **W 2024 r. rozpoczęto modernizację wodociągu publicznego w Dębowej Łące, gm. Dębowa Łąka.**

Remont polega na modernizacji obiektu poprzez przebudowę stacji uzdatniania wody.

Modernizacja rozpoczęła się w marcu 2024 r. Na czas remontu konsumenci z terenu zaopatrywanego przez wodociąg publiczny w Dębowej Łące, gm. Dębowa Łąka są zaopatrywani przez wodociąg publiczny w Łobdowie, gm. Dębowa Łąka. W grudniu otrzymano prośbę o wydanie oceny higienicznej dotyczącą materiałów i wyrobów zastosowanych podczas modernizacji stacji uzdatniania wody. Postępowanie zakończono uzyskaniem pozytywnej oceny higienicznej w styczniu 2025 r. Planowane zakończenie modernizacji jest na maj 2025 rok.

1.2. WODOCIĄGI O PRODUKCJI WODY 1001–10000 m³/dobę

Do grupy obiektów o produkcji wody 1001-10000 m³/dobę zaliczane są 2 wodociągi publiczne, tj.

- wodociąg publiczny w Wąbrzeźnie,
- wodociąg publiczny w Mgowie, gm. Płużnica.

W roku 2024 w tej grupie obiektów przeprowadzono 2 kontrole sanitarne, w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 6 prób fizykochemicznych i 6 prób bakteriologicznych, w tym:

- 4 próby w ramach monitoringu kontrolnego,
- 2 próby w ramach monitoringu przeglądowego.

W roku sprawozdawczym w tej grupie obiektów łącznie w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach kontroli wewnętrznych pobrano 30 prób do badań fizykochemicznych i 30 prób do badań bakteriologicznych, w tym:

- 24 próby w ramach monitoringu kontrolnego,
- 6 prób w ramach monitoringu przeglądowego.

W 2024 r. w tej grupie wodociągów w próbach nie stwierdzono przekroczeń. Woda z wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie poddawana była stałej dezynfekcji – podchlorynem sodu. Zawartość chloru wolnego w wodzie podawanej konsumentom była kontrolowana przy każdym poborze prób, wykonano 3 oznaczenia zawartości chloru wolnego, przekroczeń nie stwierdzono.

Stan higieniczno-zdrowotny wodociągów w opisywanej grupie ocenia się ogólnie jako dobry.

W 2024 r. wodociągi znajdujące się w grupie obiektów wodnych o produkcji wody 1001–10000 m³/dobę (2 obiekty) zostały sklasyfikowane jako urządzenia wodne dostarczające wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia.

2. SUBSTANCJE PROMIENIOTWÓRCZE W WODZIE PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

W 2024 roku w ramach monitoringu substancji promieniotwórczych, w celu określenia rozmiaru i charakteru prawdopodobnego narażenia na substancje promieniotwórcze w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, na terenie nowopowstałego ujęcia wody w Sosnówce gm. Ryńsk dokonano poboru próbek wody surowej. Ze wszystkich pozostałych ujęć wody z nadzorowanego terenu badania w kierunku substancji promieniotwórczych zostały wykonane w 2022 roku. Uzyskane stężenia parametrów nie przekraczają granic wykrywalności.

3. BADANIE CIEPŁEJ WODY NA OBECNOŚĆ PAŁECZEK LEGIONELLA SP.

W związku z zagrożeniami, jakie niesie za sobą występowanie bakterii Legionella sp. w wodzie ciepłej, pochodzącej z instalacji wewnętrznych i użytkowanej do celów higienicznych, wykonano badania kontrolne na obecność pałeczek Legionella sp.

W ramach badań z instalacji wody ciepłej w kierunku Legionella sp. wykonano 2 pobory próbek wody w **Nowy Szpital w Wąbrzeźnie Sp. z o.o.** w ramach kontroli wewnętrznej. Łącznie pobrano 8 próbek wody. Otrzymane wyniki z kontroli wewnętrznej nie wykazały przekroczeń, były zgodne z wymaganiami obowiązującego rozporządzenia.

Wydano 2 pozytywne oceny dotyczące jakości wody ciepłej pochodzącej z instalacji wewnętrznej.

Podczas przeprowadzania kontroli stanu sanitarno-technicznego szpitala, zwracano uwagę na prowadzenie właściwej eksploatacji urządzeń i instalacji wody ciepłej, która będzie miała na celu uniknięcie skażenia sieci wodociągowej przez bakterię Legionella sp. (monitoring temperatury wody ciepłej, przeglądy techniczne sieci wewnętrznej, czyszczenie i dezynfekcja systemu wodociągowego). Monitoring temperatury wody ciepłej na oddziałach szpitalnych był prowadzony w wyznaczonych do tego miejscach, zgodnie z procedurą obowiązującą w obiekcie dotyczącą zasad kontroli i zapobiegania namnażaniu się pałeczek Legionella sp. w instalacjach wody ciepłej oraz w urządzeniach wytwarzających aerozol wodno-powietrzny w szpitalu. W procedurze dokonano m.in. zapisu dotyczącego przeprowadzania 1 raz w miesiącu dezynfekcji termicznej instalacji wewnętrznej w budynku szpitala.

W 2024 roku w ramach kontroli wewnętrznej w **2 obiektach prowadzących usługi hotelarskie** pobrano próby do badań z instalacji wody ciepłej w kierunku Legionella sp. :

- Hotel Rondo Sp. z o. o. - pobrano 4 próby ,
- Hotel Rondo Sp. z o. o. pokoje noclegowe - pobrano 3 próby.

Otrzymane wyniki nie wykazały przekroczeń, były zgodne z wymaganiami obowiązującego rozporządzenia. W związku z wyżej wymienionymi poborami prób wody wydano 2 pozytywne oceny dotyczące jakości ciepłej wody użytkowej.

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych w obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie, właścicielom zwracano szczególną uwagę na wykonywanie w ramach kontroli wewnętrznych badań wody ciepłej na obecność bakterii Legionella sp., a także na prowadzenie właściwej eksploatacji urządzeń i instalacji wody ciepłej, która będzie miała na celu uniknięcie skażenia sieci wodociągowej przez bakterię Legionella sp. (monitoring temperatury wody ciepłej, przeglądy techniczne sieci wewnętrznej, czyszczenie i dezynfekcja systemu wodociągowego). Właściciele obiektów hotelarskich prowadzą monitoring temperatury wody ciepłej w pokojach hotelowych, co każdorazowo odnotowywane jest w przeznaczonych do tego celu rejestrach. Podczas kontroli sanitarnych obiektów hotelarskich pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-

Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie sprawdzali zapisy temperatury wody ciepłej, która wynosiła najczęściej w granicach 55-56 °C.

W roku sprawozdawczym z sieci wodociągowej **Domu Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie** pobrano w ramach nadzoru sanitarnego 4 próbki wody w kierunku bakterii z rodzaju Legionella sp. Otrzymane wyniki nie wykazały przekroczeń, były zgodne z wymaganiami obowiązującego rozporządzenia. Wydano 1 pozytywną ocenę dotyczącą jakości ciepłej wody użytkowej.

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych w domach pomocy społecznej, zwracano szczególną uwagę na wykonywanie w ramach kontroli wewnętrznych badań wody ciepłej na obecność bakterii Legionella sp., a także na prowadzenie właściwej eksploatacji urządzeń i instalacji wody ciepłej, która będzie miała na celu uniknięcie skażenia sieci wodociągowej przez bakterię Legionella sp. (monitoring temperatury wody ciepłej, przeglądy techniczne sieci wewnętrznej, czyszczenie i dezynfekcja systemu wodociągowego).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie przekazał do placówek oświatowych wystąpienie, w którym prosił o wzmożony nadzór nad: instalacjami wewnętrznymi, gdzie jest wytwarzany aerozol wodno-powietrzny, systemami instalacji wentylacyjno-klimatyzacyjnych w aspekcie weryfikacji czy zapewniona jest stała kontrola pracy systemu z uwzględnieniem okresowych przeglądów technicznych i sanitarnych.

W 2024 r. na terenie powiatu w ramach kontroli wewnętrznej zbadano wodę ciepłą w kierunku bakterii z rodzaju Legionella sp. w **3 placówkach oświatowych**:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy we Wroniu - pobrano 3 próby,
- Zespół Szkół w Wąbrzeźnie – pobrano 2 próby.

W wyżej wymienionych 2 obiektach wodę pobrano ze stałych punktów monitoringowych ciepłej wody pochodzącej z instalacji wewnętrznej. Otrzymane wyniki nie wykazały przekroczeń, były zgodne z wymaganiami obowiązującego rozporządzenia.

- Przedszkole Terapeutyczne Jedno Słońce – pobrano łącznie 4 próby.

W obiekcie pobrano 2 próby z instalacji wody ciepłej w ramach kontroli wewnętrznej. W związku z ponadnormatywną ilością bakterii z rodzaju Legionella sp. w 1 próbce (łazienka na parterze - kran nad zlewem: 672 jtk/100ml), wszczęto postępowanie administracyjne. Administrator przeprowadził działania naprawcze i ponownie zlecił pobranie 2 prób kontrolnych w kierunku bakterii z rodzaju Legionella sp. Badania jakości wody wykazały, że woda odpowiada wymaganiom rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - załącznik Nr 5 część A. W związku z powyższym, po przedłożeniu badań kontrolnych wydano pozytywną ocenę dotyczącą jakości ciepłej wody oraz wydano decyzję umarzającą postępowanie administracyjne.

Łącznie wydano 3 pozytywne oceny dotyczące jakości ciepłej wody użytkowej w placówkach oświatowych.

We wrześniu 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie otrzymał informację o zachorowaniu na legionelozę. W ramach współpracy między Sekcjami Higieny Środowiska oraz Sekcją Nadzoru Przeciwepidemicznego przeprowadzono **dochodzenie epidemiologiczne**. Skontaktowano się z pacjentem w celu ustalenia szczegółów zaistniałej sytuacji. Zgłoszono zachorowanie do Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy, Zakład Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru. Podczas wywiadu ustalono, że pacjent w ostatnim czasie przebywał na wakacjach w Kenii, jednak nie wykluczono, że potencjalnym źródłem zakażenia bakteriami z rodzaju Legionella sp. może być instalacja wody ciepłej użytkowej w miejscu zamieszkania chorego – budynek wielomieszkaniowy. W związku z dochodzeniem epidemicznym, w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 1 próbę wody ciepłej użytkowej (kran nad

wanną w łazience). W październiku otrzymano wynik z badania laboratoryjnego – próba wody ciepłej nie wykazała obecności bakterii z rodzaju Legionella sp.

PODSUMOWANIE:

W roku sprawozdawczym na nadzorowanym terenie w porównaniu do roku ubiegłego, ilość wodociągów nie zmieniła się.

W 2024 r. zakończono modernizację stacji uzdatniania wody w Wielkich Radowiskach, gm. Dębowa Łąka, produkcja wody do 1000 m³/dobę oraz rozpoczęto remont stacji uzdatniania wody w Dębowej Łące gm. Dębowa Łąka. Zakończenie prac remontowych zaplanowane na maj 2025 r.

Z uwagi na złą jakość wody w roku 2024 wydano łącznie:

- 4 decyzje administracyjne o warunkowej przydatności wody do spożycia:
 - ✓ wodociąg publiczny w Dębowej Łące, gm. Dębowa Łąka - przekroczenie parametru mikrobiologicznego,
 - ✓ wodociąg publiczny w Wielkich Radowiskach, gm. Dębowa Łąka - przekroczenie parametru mikrobiologicznego,
 - ✓ wodociąg publiczny w Łobdowie, gm. Dębowa Łąka - przekroczenia parametrów mikrobiologicznego i fizykochemicznego (2 decyzje administracyjne),
- 5 decyzji płatniczych za złą jakość wody:
 - ✓ basen kąpielowy w Wąbrzeźnie - przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych stwierdzonych w próbach wody pobranych w roku 2023,
 - ✓ wodociąg publiczny w Dębowej Łące - przekroczenie parametru mikrobiologicznego,
 - ✓ wodociąg publiczny w Łobdowie - przekroczenie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych (2 decyzje płatnicze),
 - ✓ wodociąg publiczny w Wielkich Radowiskach - przekroczenie parametru mikrobiologicznego,
- 2 decyzje umarzające postępowanie administracyjne:
 - ✓ basen kąpielowy w Wąbrzeźnie - przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych stwierdzonych z badań pobranych prób w roku 2023,
 - ✓ Przedszkole Terapeutyczne Jedno Słońce w Wąbrzeźnie - przekroczenie parametru mikrobiologicznego.
- wszczęto 1 postępowanie administracyjne, w celu wydania decyzji płatniczej, w związku z 5 zakwestionowanymi próbami wody basenowej w roku sprawozdawczym.

Łącznie w 2024 roku zakwestionowano:

- 9 prób wody przeznaczonej do spożycia, z czego: 7 prób ze względu na nieprawidłowy skład bakteriologiczny (obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w 22±2°C); 1 próbę w zakresie parametru fizycznego (mętność) oraz 1 próbę w zakresie parametru chemicznego (mangan).
- Wyżej wymienione przekroczenia wystąpiły w 4 wodociągach publicznych o produkcji wody 101-1000 m³/dobę (Wielkie Radowiska, Łobdowo, Dębowa Łąka, Czystochleb).
- 1 próba wody basenowej – ze względu na nieprawidłowy wynik bakteriologiczny na obecność bakterii z rodzaju Legionella sp. oraz 4 próby wody basenowej ze względu na nieprawidłowy skład chemiczny (chloroform).

Trudności z przywróceniem prawidłowej jakości wody do spożycia przez ludzi sprawiał wodociąg w Dębowej Łące. Zakończenie modernizacji stacji uzdatniania wody powinno usprawnić i polepszyć jakość udostępnianej wody konsumentom.

Pozostałe przypadki przekroczonych parametrów były incydentalne, gdyż pobrane próby kontrolne nie budziły zastrzeżeń.

Stan sanitarno-techniczny urządzeń wodnych w roku sprawozdawczym nie budził zastrzeżeń.

W roku sprawozdawczym stały, stabilny skład fizyko-chemiczny i bakteriologiczny wody stwierdzono w następujących wodociągach:

- wodociąg publiczny w Książkach, gm. Książki,
- wodociąg publiczny w Mgowie, gm. Płużnica,
- wodociąg publiczny w Płużnicy, gm. Płużnica,
- wodociąg publiczny w Wąbrzeźnie, gm. m. Wąbrzeźno,
- wodociąg publiczny w Zieleniu, gm. Ryńsk,
- wodociąg publiczny w Sosnówce, gm. Ryńsk.

Jakość wody w pobranych próbach wody nie budziła zastrzeżeń sanitarnych, odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wydał 10 okresowych ocen dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia, 5 ocen obszarowych jakości wody do spożycia, dotyczących obszaru gmin, 1 ocenę obszarową, dotyczącą obszaru powiatu wąbrzeskiego.

Kontrole wewnętrzne jakości wody do spożycia były wykonywane we wszystkich wodociągach, zlokalizowanych na terenie powiatu wąbrzeskiego, zgodnie z wcześniej ustalonymi harmonogramami, zaopiniowanymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie.

Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań laboratoryjnych wody do spożycia, zgodnie z § 15 i § 21 ust. 1 pkt. 1 obowiązującego rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wydał 51 informacji o jakości wody stwierdzające przydatność wody do spożycia.

Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach na podstawie wyników badań wykonanych przez zarządzającego pływalnią oraz badań wykonanych w ramach nadzoru sanitarnego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie, wydał zbiorczą ocenę roczną jakości wody na pływalni, w której stwierdził przydatność wody do kąpieli na terenie w/w obiektu za rok 2024.

Zarządca pływalni wykonał kontrole wewnętrzne jakości wody w obiekcie zgodnie z opracowanym i przedstawionym Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Wąbrzeźnie harmonogramem.

W roku sprawozdawczym nie zostały utworzone kąpieliska ani miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, dlatego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie nie prowadził nadzoru w tym zakresie.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, MIEJSCA WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI ORAZ KRYTA PŁYWALNIA

Bieżący nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej dotyczy licznych i różnorodnych obiektów, co powoduje zróżnicowanie wymagań higienicznych i zdrowotnych, jakim powinny odpowiadać obiekty należące do poszczególnych kategorii, w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego osobom z nich korzystających. Do zakresu działania bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz zbiorowego transportu publicznego.

W roku 2024 zewidencjonowano:

- 166 obiektów użyteczności publicznej, w tym 1 pływalnia kryta,
- 10 wodociągów publicznych,
- 31 obiektów służby zdrowia, w tym: 1 szpital, 1 obiekt świadczący całodobowe świadczenia zdrowotne (zespół ratownictwa medycznego), 20 podmiotów świadczących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz 9 praktyk zawodowych.

W roku 2024 skontrolowano:

- 81 obiektów użyteczności publicznej,
- 10 wodociągów publicznych,
- 13 obiektów służby zdrowia, w tym: 1 szpital, 9 przychodni i ośrodków zdrowia, 1 hospicjum domowe, 2 zakłady rehabilitacji leczniczej.

We wszystkich obiektach użyteczności publicznej pracownicy Sekcji NHŚ przeprowadzili łącznie **105 kontroli sanitarnych**, w tym:

- 16 kontroli w obiektach służby zdrowia,
- 79 kontroli w obiektach użyteczności publicznej,
- 10 kontroli w obiektach zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia.

W roku 2024 wykonano łącznie **19 kontroli z poborem**, w tym:

- 15 kontroli z poborem wody przeznaczonej do spożycia,
- 2 kontrole z poborem wody z pływalni,
- 2 kontrole z poborem w kierunku Legionella sp. (w tym 1 kontrola związana z poborem wody w związku z zakażeniem mieszkańca lokalu mieszkalnego bakterią Legionella).

W 2024 r. nie wykazano obiektów ocenionych negatywnie oraz nie nałożono mandatów.

W porównaniu do roku ubiegłego w grupie obiektów użyteczności publicznej wykreślono z ewidencji 9 obiektów (4 ośrodki zdrowia, 1 indywidualną specjalistyczną praktykę lekarzy dentystów, 1 zakład fryzjerski, 2 agroturystyki, 1 działający jako inny obiekt świadczący usługi hotelarskie), natomiast zewidencjonowano 16 nowych obiektów (3 obiekty świadczące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne - przychodnie, 1 obiekt świadczący całodobowe świadczenia zdrowotne - zespół ratownictwa medycznego, 1 indywidualna praktyka zawodowa fizjoterapeuty, 2 zakłady kosmetyczne, 1 zakład fryzjerski, 1 agroturystyka, 1 ustęp publiczny zlokalizowany przy pasażu handlowym, 1 apteka, 1 stacja paliw, 2 obiekty noclegowe działające jako inne obiekty świadczące usługi hotelarskie, 2 dzienne domy pobytu). Dodatkowo 1 obiekt, z uwagi na rozszerzenie swojej działalności w zakresie usług fryzjersko-kosmetycznych przeniesiono do grupy obiektów, w których jest prowadzona więcej niż 1 działalność. Ponadto 1 zakład pogrzebowy rozszerzył swoją działalność

i został przeniesiony do grupy „domy przedpogrzebowe”.

W obiektach użyteczności publicznej wydano:

- 1 decyzję zmieniającą dotyczącą zmiany terminu wykonania obowiązków zawartych w decyzji (szpital),
- 4 decyzje dotyczące warunkowej przydatności wody do spożycia,
- 2 decyzje dotyczące złego stanu higieniczno-sanitarnego w obiektach użyteczności publicznej,
- 18 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok,
- 4 decyzje zmieniające dotyczące przedłużenia terminu wykonania ekshumacji,
- 2 decyzje umarzające postępowanie w związku z kwestionowaną wodą na pływalni,
- 1 decyzję umarzającą postępowanie w związku z kwestionowaną wodą w kierunku Legionella,
- 1 decyzję płatniczą za złą jakość wody na pływalni,
- 4 decyzje płatnicze za złą jakość wody do spożycia,
- 2 decyzje płatnicze w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami podczas kontroli sanitarnych,
- 10 postanowień dotyczących wydania opinii sanitarnej dot. sprowadzenia zwłok, prochów z zagranicy.

W roku 2024 w skontrolowanych obiektach użyteczności publicznej nie stwierdzono rażących zaniedbań natury sanitarno-czystościowej, nie wydano decyzji unieruchamiających obiekt.

W roku sprawozdawczym pracownicy Sekcji NHŚ przeprowadzali również kontrole tematyczne, przeprowadzono:

- 4 kontrole nowych podmiotów leczniczych/komórek organizacyjnych pod kątem spełniania wymagań obowiązującego rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą,
- 2 kontrole dotyczące nadzoru nad przebiegiem ekshumacji zwłok.

Wystąpienia wystosowane w roku 2024 przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie dotyczyły m.in. następujących zagadnień:

- do właścicieli zakładów pogrzebowych oraz zarządców parafii wystosowano pisma przypominające, dotyczące zakazu otwierania trumien ze zwłokami w kościołach i kaplicach cmentarnych,
- do jednostek samorządowych, w związku ze zbliżającym się sezonem wakacyjnym, przekazano stanowisko Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny, w sprawie bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci oraz osób korzystających z fontann ulicznych, w celu zwrócenia szczególnej uwagi na zagrożenia wynikające z funkcjonowania fontann ulicznych i podobnych urządzeń wodnych,
- do jednostek samorządowych i zarządców obiektów noclegowych przed rozpoczęciem okresu wakacyjnego, zwrócono się z prośbą o wzmożenie nadzoru w obiektach, w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi związanego z funkcjonowaniem instalacji wentylacyjno-klimatyzacyjnej oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, w tym nad instalacjami wewnętrznymi, gdzie jest wytwarzany aerozol wodno-powietrzny, systemami instalacji wentylacyjno-klimatyzacyjnych w aspekcie weryfikacji czy zapewniona jest stała kontrola pracy systemu z uwzględnieniem okresowych przeglądów technicznych i sanitarnych,
- do jednostek oświatowych i samorządowych, w związku ze zwiększoną liczbą przypadków

skażenia instalacji wewnętrznej budynków użyteczności publicznej bakterią z rodzaju *Legionella* sp. (m. in. budynków przeznaczonych na potrzeby oświaty) wystosowano pismo przypominające o możliwościach zanieczyszczenia a także zagrożeniach spowodowanych tym rodzajem bakterii oraz poproszono o wzmożenie nadzoru w ww. placówkach, w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego związanego z funkcjonowaniem instalacji wentylacyjno-klimatyzacyjnej oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody,

- do zarządców wodociągów oraz jednostek samorządowych skierowano pisma dotyczące ustanowienia przez Komisję Europejską wytycznych technicznych dotyczących m.in. metod analizy do celów monitorowania substancji per- i polifluoroalkilowych przy zastosowaniu parametrów „PFAS Ogółem” i „Suma PFAS” w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym również granic wykrywalności, wartości parametrycznych oraz częstotliwości pobierania próbek,
- do zarządców wodociągów oraz jednostek samorządowych, w związku z pojawiającymi się zdarzeniami niebezpiecznymi w wodociągach skutkującymi przekroczeniami mikrobiologicznymi normatywów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, poproszono o dokładne sprawdzanie stanu technicznego infrastruktury wodociągowej,
- do zarządców wodociągów oraz jednostek samorządowych, w związku z pojawiającymi się możliwościami wystąpienia potencjalnych podtopień spowodowanych przez intensywne opady deszczu, poproszono o podejmowanie na bieżąco działań mających na celu minimalizację ryzyka pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- do jednostek samorządowych, w związku z sytuacją powodziową na terenie południowej Polski wystosowano prośbę o zebranie i przesłanie informacji nt. indywidualnych ujęć wody pitnej zlokalizowanych na nadzorowanym terenie,
- do jednostek samorządowych przesłano pisma podsumowujące sezon kąpielowy w 2024 r. oraz zwrócono uwagę na potrzebę identyfikowania miejsc rekreacji wodnej, które powszechnie są wykorzystywane przez dużą liczbę kąpiących się bez formalnego ich wyznaczenia na terenie gmin.

W roku 2024 wpłynęło 8 informacji od ludności, które dotyczyły m.in.:

- nieprawidłowości związanych z zastoinami wody na terenie Cmentarza Parafialnego w Wąbrzeźnie przy ul. Mikołaja z Ryńska,
- otwartej trumny ze zwłokami podczas pogrzebu w kościele,
- złego stanu higieniczno–zdrowotnego na terenie obiektu noclegowego,
- zaniedbań higieniczno–sanitarnych w lokalu mieszkalnym w bloku,
- nieprzyjemnego zapachu na terenie miasta Wąbrzeźno, spowodowanego czyszczeniem odstojników na terenie oczyszczalni ścieków,
- obecności much i fetoru, pojawiających się przy pojemnikach na odpady, zlokalizowanych na terenie spółdzielni mieszkaniowej,
- złego stanu higieniczno–zdrowotnego toalety ogólnodostępnej zlokalizowanej przy pasażu handlowym.

Powyższe sprawy były załatwione zgodnie z kompetencjami.

W roku sprawozdawczym, w skontrolowanych obiektach użyteczności publicznej nie stwierdzono uchybień w zakresie ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, w pomieszczeniach umieszczone były oznakowania graficzne lub informacje słowne o zakazie palenia.

1. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

Na terenie powiatu wąbrzeskiego w sezonie letnim 2024, tak jak w poprzednim roku sprawozdawczym nie utworzono żadnego kąpieliska ani miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie w wystąpieniu przekazanym do gmin z terenu powiatu wąbrzeskiego zwrócił uwagę na potrzebę identyfikowania miejsc rekreacji wodnej. Jednakże, podobnie jak w latach poprzednich istotnym problemem zgłaszanym przez organizatorów takich miejsc było zapewnienie pełnej obsady ratowników wodnych. Sytuacje te często przesądzały o rezygnacji z utworzenia kąpielisk, czy miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

2. Pływalnie kryte

Na terenie powiatu wąbrzeskiego znajduje się 1 pływalnia kryta – obiekt całoroczny, zlokalizowany w Wąbrzeźnie. W pływalni znajdują się 2 niecki – brodzik dla dzieci oraz basen sportowy. Pływalnia wyposażona jest w szatnię na odzież wierzchnią, zaplecze higieniczne tj. przebieralnię, kabiny ustępowe, natryski. Obiekt posiada pomieszczenie do przechowywania środków czystości i preparatów dezynfekcyjnych. Ścieki z pływalni odprowadzane są do centralnej miejskiej sieci kanalizacyjnej.

W roku sprawozdawczym wydano 1 decyzję płatniczą, w związku z 6 zakwestionowanymi próbami wody basenowej na koniec roku 2023. Dodatkowo wydano 1 decyzję o umorzeniu postępowania dotyczącą przekroczenia zakresu mikrobiologicznego i fizykochemicznego oraz wszczęto 1 postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji płatniczej w związku z 5 zakwestionowanymi próbami wody basenowej w danym roku sprawozdawczym.

W 2024 roku w ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono 1 kontrolę dotyczącą oceny stanu sanitarno-higienicznego obiektu, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości oraz wykonano 2 kontrole w związku z poborem prób do badań laboratoryjnych w tym 1 w związku z poborem prób do badań laboratoryjnych w kierunku *Legionella* sp.

W roku sprawozdawczym do badań laboratoryjnych w ramach nadzoru sanitarnego pobrano z pływalni ogółem 4 próby do badań bakteriologicznych, 4 próby do badań fizykochemicznych, 3 próby do badań w kierunku *Legionella* sp., w tym:

- z niecek basenowych:
 - 4 próby do badań bakteriologicznych, w tym do badań w kierunku *Legionella* sp.,
 - 4 próby do badań fizykochemicznych,
- z szatni:
 - 3 próby do badań w kierunku *Legionella* sp.

Podczas poboru prób wody do badań laboratoryjnych wykonywano oznaczenia temperatury wody w nieckach basenowych, wody wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji oraz wody przeznaczonej do spożycia pobieranej w szatniach (wykonano łącznie 7 pomiarów temperatury) oraz badano zawartość chloru wolnego i związanego w nieckach basenowych oraz w wodzie wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji (wykonano łącznie 8 oznaczeń chloru wolnego i związanego).

W 2024 roku stwierdzono:

- w 1 próbie wody wprowadzanej do małej niecki z systemu cyrkulacji, pobranej w ramach kontroli wewnętrznej w marcu stwierdzono przekroczenie parametru fizycznego (chlor związany – 0,26 mg/l),
- w 2 próbach wody wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji oraz w 2 próbach wody pobranej z niecek basenowych pobranych w listopadzie w ramach nadzoru

sanitarnego stwierdzono przekroczenia parametru chemicznego (chloroform - na poziomie od 0,053 mg/l do 0,074 mg/l).

Dodatkowo próby pobrane na koniec 2024 r. w ramach nadzoru sanitarnego wykazały nieprawidłowości dotyczące ciepłej wody użytkowej w natryskach. Sprawozdanie laboratoryjne z pobranej próbki wody z szatni damskiej wykazało obecność bakterii *Legionella* sp. w ilości 104 jtk/100ml.

W związku z wykrytymi przekroczeniami w próbach pobranych w ramach nadzoru sanitarnego: 4 próby w zakresie parametru chemicznego oraz 1 próba w zakresie parametru mikrobiologicznego wszczęto postępowanie administracyjne. Skażenie oceniono na średnie.

Natychmiastowe działania naprawcze podjęte przez administratora pływalni spowodowały, że przekroczenia były krótkotrwałe. Próby kontrolne pobrane przez administratora w ramach kontroli wewnętrznej nie wykazały przekroczeń w zakresie przeprowadzonych badań.

W związku z powyższym umorzono postępowanie wydając decyzję umarzającą postępowanie administracyjne oraz wszczęto postępowanie administracyjne dotyczące ustalenia opłat za wykonanie badań laboratoryjnych próbek wody, które zostało zakończone wydaniem decyzji płatniczej w styczniu 2025 r.

Wyniki kolejnych badań wody basenowej wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej nie wykazały przekroczeń norm sanitarnych.

W ciągu 2024 r. zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem przez zarządzającego pływalnią krytą przeprowadzane były badania jakości wody basenowej w ramach kontroli wewnętrznych pod względem składu fizyko-chemicznego, mikrobiologicznego oraz w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* sp. zgodnie z harmonogramem, który został opracowany i uzgodniony wspólnie z przedstawicielem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie.

Zakres badanych parametrów w ramach kontroli urzędowej oraz w ramach kontroli wewnętrznej obejmował: *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 godz., *Legionella*, potencjał redox, pH, chlor wolny, mętność, chlor związany, chloroform, Σ THM, azotany, utlenialność.

W styczniu 2025 r. na podstawie powyższych badań została wydana ocena zbiorcza roczna na pływalni stwierdzająca, że jakość wody na Pływalni Miejskiej im. Pawła Bączyńskiego w Wąbrzeźnie, ul. Matejki 2a, spełnia wymagania fizykochemiczne i mikrobiologiczne określone w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach za okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

3. Ustępy publiczne - skanalizowane

Na terenie powiatu wąbrzeskiego znajdują się 4 ustępy publiczne: 2 zlokalizowane w Wąbrzeźnie oraz 2 zlokalizowane na parkingu przy autostradzie A1 w Malankowie gm. Płużnica. Toalety wyposażone są w umywalki z bieżącą ciepłą i zimną wodą, z zainstalowanym dozownikiem na mydło w płynie i zasobnikami na ręczniki jednorazowego użycia. Obiekty przystosowane są dla osób niepełnosprawnych. Stan sanitarno-techniczny obiektów w roku 2024 nie budził zastrzeżeń.

Na terenach wiejskich powiatu wąbrzeskiego nie ma szaletów publicznych. Istnieje możliwość korzystania w godzinach pracy z pomieszczeń sanitarnych znajdujących się w budynkach urzędów gmin oraz w obiektach użyteczności publicznej (domy kultury, lokale gastronomiczne).

4. Domy Pomocy Społecznej

Na terenie powiatu funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie, który jest przeznaczony dla 75 osób przewlekłe psychicznie chorych. Obiekt spełnia wymagania higieniczno-zdrowotne.

W roku sprawozdawczym w placówce przeprowadzono 1 kontrolę stanu sanitarno-higienicznego, nieprawidłowości nie stwierdzono. W placówce przeprowadzane są badania wody w kierunku *Legionella* sp. zgodnie z harmonogramem poboru prób wody zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Na podstawie sprawozdań z badań wykonanych przez zarządcę w ramach kontroli wewnętrznej w 2023 r., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie stwierdził, że jakość ciepłej wody pochodzącej z instalacji wewnętrznej Domu Pomocy Społecznej odpowiada wymaganiom rozporządzenia i zgodnie z harmonogramem następne badania podmiot może wykonać za 3 lata. W roku sprawozdawczym, w ramach kontroli urzędowej, pobrano do badań 4 próbki wody z wyznaczonych punktów poboru, jakość wody była zgodna z wymaganiami ww. rozporządzenia.

5. Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W tej grupie obiektów w 2024 r. funkcjonowało 5 placówek:

- 1 Środowiskowy Dom Samopomocy „Caritas” w Bliźnie gm. Książki (dla 30 osób),
- 2 Środowiskowe Domy Samopomocy we Wroniu, gm. Ryńsk (łącznie dla 100 osób), obiekty te przeznaczone są głównie dla osób z upośledzeniem umysłowym i zaburzeniami psychicznymi. W roku sprawozdawczym w tej grupie obiektów przeprowadzono 3 kontrole sanitarną, nie wydano żadnej decyzji merytorycznej oraz płatniczej,
- 2 nowe Dienne Domy Pobytu, tj. w Myśliwcu, gm. Ryńsk (dla 30 osób) i w Brudzawkach, gm. Książki (dla 35 osób). Obiekty te przeznaczone są dla osób starszych, niepełnosprawnych, zapewniają pomoc tym osobom w organizacji czasu wolnego, aktywizacji społecznej poprzez umożliwienie pobytu i wypoczynku na terenie Domu, uczestnictwo w zajęciach służących utrzymaniu sprawności psychofizycznej, w tym rehabilitację i pomoc psychologa.

6. Hotele

Na terenie powiatu wąbrzeskiego funkcjonują 2 obiekty hotelowe, które posiadają decyzje o zaszeregowaniu obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii.

Na terenie gminy Dębowa Łąka w miejscowości Małe Pułkowo działa całoroczny obiekt z bazą gastronomiczno-hotelowo-konferencyjną „Kuźnia Smaków”, który posiada 17 pokoi gościnnych, wyposażonych w pełny węzeł sanitarny.

W Wąbrzeźnie funkcjonuje kompleks restauracyjno-hotelowy Hotel Rondo, który dysponuje 24 pokojami gościnnymi z węzłami sanitarnymi oraz bazą gastronomiczną, siłownią i strefą SPA.

W/w obiekty posiadają kategoryzację (trzy gwiazdki), są odpowiednio wyposażone, podwyższają standard usług hotelowych na terenie powiatu wąbrzeskiego. Hotele podłączone są do sieci kanalizacyjnej, korzystają z wody przeznaczonej do spożycia z sieci wodociągów publicznych. Skład fizyko-chemiczny i bakteriologiczny badanej wody nie budził zastrzeżeń sanitarnych. W hotelach zarządcy wykonują badania laboratoryjne jakości ciepłej wody użytkowej w zakresie obecności bakterii *Legionella* sp., zgodnie z harmonogramem poboru prób wody zawartym w obowiązującym rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Prowadzą również stały monitoring pomiaru oraz zapisu temperatury ciepłej wody, w celu wykluczenia skażenia wewnętrznej instalacji wodociągowej bakteriami *Legionella* sp.

W 2024 r. w ramach kontroli wewnętrznej pobrano próbki wody z instalacji wewnętrznej ciepłej wody użytkowej w Hotelu Rondo. Na podstawie sprawozdań z badań Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie stwierdził, że jakość ciepłej wody odpowiada wymaganiom rozporządzenia i następne badania zgodnie z harmonogramem można wykonać za 3 lata.

W tej grupie obiektów wykonano 2 kontrole stanu sanitarno-higienicznego. Postępowania administracyjnego w w/w obiektach nie prowadzono, mandatów nie nałożono.

7. Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Do tej grupy obiektów zaliczono łącznie 8 obiektów, w tym:

- 2 obiekty na terenie Wąbrzeźna, tj. Pensjonat „Zamkowa” w Wąbrzeźnie oraz budynek z 30 pokojami noclegowymi, należący do firmy Hotel Rondo w Wąbrzeźnie;
- 6 obiektów na terenie wsi: Ośrodek Wypoczynkowy w Przydworzu, obiekt noclegowy Pałac Viktoria w Mgowie, obiekt noclegowy w miejscowości Dąbrówka oraz 3 gospodarstwa agroturystyczne.

Ilość obiektów w stosunku do roku poprzedniego nie zmieniła się, jednak w 2024 roku zlikwidowano 3 obiekty tj. „Oaza” BIS Firma Hotelarsko–Gastronomiczna w Wąbrzeźnie i 2 agroturystyki na terenie gmin Płużnica i Dębowa Łąka, natomiast zewidencjonowano 3 nowe obiekty tj. 2 obiekty noclegowe na terenie gminy Płużnica oraz 1 agroturystykę na terenie gminy Dębowa Łąka.

W roku 2024 skontrolowano 5 obiektów, przeprowadzono łącznie 5 kontroli stanu sanitarno-higienicznego, w tym 1 interwencyjną, która dotyczyła obiektu noclegowego zlokalizowanego w Dąbrówce, gm. Płużnica. Podczas kontroli ustalono, że stan sanitarno–higieniczny pomieszczeń, wyposażenia nie budził zastrzeżeń. Część rekreacyjna jest udostępniana wyłącznie osobom wynajmującym obiekt. W celu wyegzekwowania prawidłowego korzystania z atrakcji przez klientów, zobowiązano zarządzającego obiektem do umieszczenia w widocznym miejscu regulaminu i przeciwwskazań do korzystania z balii oraz sauny, co zostało niezwłocznie uzupełnione. Dodatkowo w obiekcie noclegowym umieszczono regulamin korzystania z obiektu.

W omawianej grupie obiektów nie prowadzono postępowania administracyjnego, mandatów nie nałożono.

Obiekty zlokalizowane na terenie miasta Wąbrzeźno

Wszystkie obiekty noclegowe zlokalizowane na terenie Wąbrzeźna posiadają pełne wyposażenie wraz z zapleczem sanitarnym. W obiektach znajdują się oddzielne pomieszczenia na magazyny bielizny czystej i brudnej. Pranie bielizny zlecano specjalistycznym jednostkom zajmującym się transportem i praniem bielizny hotelowej. Sprzątanie pomieszczeń odbywa się przez zatrudnione osoby sprzątające w obiektach. Czystość bieżąca w obiektach hotelowych była zachowana.

Obiekt noclegowy należący do firmy Hotel Rondo w Wąbrzeźnie jest częściowo przystosowany dla osób niepełnosprawnych - na parterze budynku 1 pokój wraz z łazienką przystosowano dla osoby niepełnosprawnej. Pozostałe obiekty hotelowe zlokalizowane na terenie m. Wąbrzeźno nie są przystosowane dla osób niepełnosprawnych, są to obiekty wielokondygnacyjne, bez dźwigów osobowych.

W 2 skontrolowanych obiektach w roku sprawozdawczym przeprowadzono w części pokoi noclegowych remonty malarskie.

Obiekty zlokalizowane na terenie wiejskim

Obiekty zlokalizowane na terenie wiejskim, to to Ośrodek Wypoczynkowy w Przydworzu gm. Ryńsk, 2 całoroczne obiekty noclegowe z pokojami gościnnymi i 3 gospodarstwa agroturystyczne.

Ośrodek Wypoczynkowy w Przydworzu gm. Ryńsk jest obiektem działającym sezonowo, który dysponuje bazą noclegową na 41 miejsc. Teren ośrodka jest podłączony do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Na terenie ośrodka wypoczynkowego w Przydworzu gm. Ryńsk funkcjonuje m.in.

budynek obsługi turystycznej z 5 pokojami noclegowymi dla wczasowiczów z łączną ilością 12 miejsc noclegowych oraz 29 miejsc w 4 domkach noclegowych. Wjazd na teren obiektu jest utwardzony, ośrodek jest ogrodzony, zapewnione jest miejsce do zabaw dla dzieci. Teren ośrodka wyposażono w ławki, kosze na śmieci.

W roku sprawozdawczym przy ośrodku wypoczynkowym w Przydworzu gm. Ryńsk nie utworzono kąpieliska ani miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli z uwagi na brak ratowników.

Plaża znajdująca się na terenie ośrodka była utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym. Akwen wodny, przyległy do plaży, wyposażono w pomost wraz z miejscami do cumowania łodzi.

W sezonie letnim 2024 Ośrodek w Przydworzu funkcjonował prawidłowo, bez zastrzeżeń higieniczno-sanitarnych.

W 1 skontrolowanym gospodarstwie agroturystycznym przed sezonem letnim 2024 przeprowadzono remonty malarskie pomieszczeń noclegowych i sanitarnych. Standard świadczonych usług w porównaniu do roku ubiegłego nie uległ zmianie. W gospodarstwie agroturystycznym w Czystochlebiu, gm. Ryńsk, wynajem pokoi noclegowych prowadzony jest całorocznie. Stan sanitarny bazy noclegowej nie budził zastrzeżeń. Otoczenia gospodarstw utrzymane były czysto i estetycznie.

Stan sanitarno-techniczny w innych obiektach, w których są świadczone usługi hotelarskie na terenie powiatu wąbrzeskiego w roku 2024 można ocenić dobrze.

8. Zakłady fryzjerskie

Na terenie powiatu wąbrzeskiego na koniec 2024 r. funkcjonowało 25 zakładów fryzjerskich, zlokalizowanych:

- na terenie miasta Wąbrzeźno – 18 obiektów,
- na terenie wiejskim - 7 obiektów.

W roku sprawozdawczym zlikwidowano 1 obiekt oraz zewidencjonowano 1 nowy zakład fryzjerski. W tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 12 kontroli sanitarnych. W 2024 r. nie wydano żadnej decyzji merytorycznej ani płatniczej. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, sprzętu, wyposażenia zakładów fryzjerskich nie budził zastrzeżeń.

Wpływ na pozytywną ocenę zakładów ma zapewne rosnąca konkurencja, szczególnie na terenie miasta Wąbrzeźna a także wzrost świadomości klientów, wymuszający podnoszenie standardu świadczonych usług. Właściciele zakładów usługowych z własnej inicjatywy sami dokonują szeregu prac remontowo-modernizacyjnych w swoich zakładach. W roku 2024 uzyskano poprawę stanu sanitarno-technicznego w 1 zakładzie fryzjerskim, w którym przeprowadzono remont malarski wszystkich pomieszczeń, co znacznie poprawiło estetykę i standard świadczonych usług.

W większości zakładów fryzjerskich stosuje się bieliznę jednorazowego użytku. W zakładach bielizna czysta przechowywana jest w wydzielonych i oznakowanych szafkach, natomiast bielizna brudna składowana jest w odpowiednio oznakowanych pojemnikach. Dezynfekcję przyborów oraz narzędzi przeprowadza się najczęściej w plastikowych, zamykanych i odpowiednio oznakowanych pojemnikach. W czasie przeprowadzania kontroli sanitarnych nie stwierdzono zastrzeżeń dotyczących niewłaściwego postępowania ze sprzętem fryzjerskim. Stan sanitarny i higieniczny sprzętu nie budził zastrzeżeń.

W zakładach fryzjerskich zapewniono właściwe warunki higieniczno-sanitarne przy procesie sprzątania (wydzielono miejsca do przechowywania sprzętu do sprzątania oraz zamontowano baterie z wyciąganą wylewką). Wszystkie zakłady fryzjerskie posiadają pomieszczenia sanitarne, najczęściej jest to 1 pomieszczenie dla personelu i dla osób korzystających z usług.

9. Zakłady kosmetyczne

W roku 2024 do ewidencji obiektów wpisano 2 nowe zakłady kosmetyczne. W roku sprawozdawczym w tej grupie obiektów nie zlikwidowano żadnego zakładu, natomiast 1 zakład rozszerzył swoją działalność o usługi fryzjerskie, w związku z tym został przeniesiony do grupy obiektów prowadzących więcej niż jedną z usług. Łącznie w ewidencji są 24 zakłady świadczące usługi kosmetyczne. W tej grupie obiektów skontrolowano 5 obiektów, przeprowadzono łącznie 5 kontroli sanitarnych, nie prowadzono postępowania administracyjnego.

W nadzorowanych zakładach kosmetycznych do zabiegów wykorzystywany jest sprzęt jednorazowego i wielorazowego użytku. Wszystkie zakłady na terenie powiatu posiadają własne urządzenia do sterylizacji narzędzi kosmetycznych (autoklawy). Przygotowanie narzędzi do sterylizacji (dezynfekcja, mycie) odbywa się w zakładzie kosmetycznym. Do dezynfekcji stosuje się preparaty o szerokim spektrum działania, których odpowiednie stężenia przygotowywane są w zamykanych, właściwie oznakowanych pojemnikach. Przechowywanie sterylnych narzędzi nie budziło zastrzeżeń. W zakładach zostały opracowane i wdrożone procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi. Właściciele podpisali umowy z firmą zajmującą się odbiorem powstających odpadów niebezpiecznych do utylizacji. Segregacja odpadów powstających w zakładach była zachowana. Zastosowano również właściwą segregację białej i brudnej.

10. Zakłady tatuażu

W roku 2024 na terenie powiatu funkcjonowały 2 zakłady tatuażu, które zostały skontrolowane. W obiektach wydzielono pomieszczenia do wykonywania tatuażu, poczekalnię, pomieszczenia socjalne, pomieszczenia sanitarne dla klientów i personelu oraz kąciki porządkowe. Wg oświadczenia właścicieli, zakłady wykonują zabiegi wyłącznie na sprzęcie jednorazowego użytku. Właściciele zakładów posiadają podpisane umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych powstających w obiektach. Obiekty posiadają specjalistyczne i właściwie oznakowane pojemniki na zbieranie powstających odpadów. Właściciele zakładów wdrożyli procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, zgodnie z obowiązującą ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

11. Zakłady odnowy biologicznej

Na koniec 2024 r. na terenie powiatu wąbrzeskiego funkcjonowały 4 zakłady odnowy biologicznej, w tym 2 prowadzące działalność w zakresie masażu, 1 siłownia, 1 w zakresie SPA i odnowy biologicznej. W tej grupie obiektów przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną.

Zakłady działały bez zastrzeżeń sanitarno-higienicznych, decyzji merytorycznych i płatniczych nie wydano, mandatów nie nałożono. Czystość bieżąca pomieszczeń, wyposażenia nie budziła zastrzeżeń, była zachowana. Zakłady wyposażone były w płyny dezynfekcyjne, służące do dezynfekcji urządzeń. Stosowane środki dezynfekcyjne były w oryginalnych opakowaniach, o aktualnym terminie ważności i stosowane zgodnie z zaleceniem.

W obiektach opracowane są i wdrożone stosowne procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

12. Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej.

W 2024 r. łącznie w tej grupie zostało zapisanych 8 obiektów, w porównaniu do roku

poprzedniego zewidencjonowano 1 nowy obiekt, który prowadzi działalność fryzjersko–kosmetyczną. W tej grupie obiektów przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych. Najszerszy wachlarz usług świadczony jest w 1 placówce (kosmetyczne, masażu, sala fitness, siłownia, SPA), w 1 placówce świadczone są 3 rodzaje usług (kosmetyczne, fryzjerskie, solarium), w pozostałych placówkach świadczone są dwa rodzaje usług (kosmetyczne i solarium lub fryzjerskie i kosmetyczne). W obiektach tych nie prowadzono w 2024 r. postępowania administracyjnego.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego obecnie funkcjonują 4 obiekty, które świadczą usługi solaryjne, funkcjonują przy zakładach kosmetycznych. W 2024 r. skontrolowano wszystkie 4 solaria. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień natury sanitarno–higienicznej, we wszystkich obiektach przestrzegano zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium, kar pieniężnych nie nałożono.

We wszystkich zakładach zapisanych do tej grupy obiektów powstają odpady niebezpieczne i w związku z tym zostały opracowane instrukcje postępowania z odpadami. Podpisano również umowy z firmami na odbiór tych odpadów do utylizacji. Ponadto właściciele zakładów, w których przeprowadzane są zabiegi z przerwaniem ciągłości tkanki, opracowali i wdrożyli procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, zgodnie z obowiązującą ustawą.

Sprzęt wielorazowego użytku, powodujący naruszenie ciągłości tkanki jest poddawany sterylizacji. Wszystkie zakłady posiadają własne autoklawy. Postępowanie ze sprzętem wielokrotnego użytku (przed i po sterylizacji) był prawidłowy. Zapas płynów dezynfekcyjnych służących do dezynfekcji narzędzi, sprzętu fryzjerskiego i kosmetycznego był wystarczający. Stosowane środki dezynfekcyjne były w oryginalnych opakowaniach, o aktualnym terminie ważności i stosowane zgodnie z zaleceniem. Postępowanie z bielizną czystą i brudną w obiektach było prawidłowe. Stan sanitarno–techniczny instalacji wentylacyjnej nie budził zastrzeżeń.

Ogólny stan sanitarny w zakładach usługowych należy ocenić jako dobry. W tej grupie obiektów nie prowadzono postępowania administracyjnego.

13. Tereny rekreacyjne

Łącznie w tej grupie znajduje się 19 obiektów: 1 ogródek jordanowski, 4 miejsca rekreacji i wypoczynku (w tym 3 zlokalizowane bezpośrednio przy jeziorach), 1 przystań sportów wodnych i 13 placów zabaw. W roku sprawozdawczym zewidencjonowano 1 nowy obiekt - plac zabaw. W 2024 r. w tej grupie skontrolowano 14 obiektów, przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych.

Na terenie gminy Książki funkcjonują 3 miejsca rekreacji i wypoczynku zlokalizowane w sąsiedztwie jezior. Obiekty te wyposażone są w urządzenia sanitarne, budynki szkoleniowo–edukacyjne, pomosty, miejsca postojowe dla samochodów, miejsca do składowania odpadów stałych, tereny łączące budynki i jeziora zagospodarowano jako rekreacyjno–sportowe wraz ze ścieżkami spacerowymi. Na terenach tych obiektów funkcjonują wypożyczalnie sprzętu pływającego.

Teren parku rekreacji i wypoczynku zlokalizowanego na Podzamczu wyposażony jest m.in. w plac zabaw dla dzieci, plac rehabilitacyjno–wypoczynkowy, skate-park, boisko do koszykówki, plac grillowy. Na terenie parku znajdują się altanki i ławki, ustawiono odpowiednią ilość koszy na odpady. Osoby przebywające na terenie parku rekreacji i wypoczynku mogą korzystać z toalet zlokalizowanych na terenie Ośrodka Rekreacji Podzamcze nad Jeziorem Zamkowym, w tym m.in. z wolnostojącej toalety, usytuowanej w sąsiedztwie parku. Na Podzamczu funkcjonuje również przystań sportów wodnych z wypożyczalnią sprzętu pływającego, pomostem pływającym, tarasem widokowym. Budynek wyposażony jest w toalety odrębne dla kobiet i mężczyzn, przystosowaną dla potrzeb osób niepełnosprawnych oraz szatnie z węzłami sanitarnymi oddzielne dla kobiet i mężczyzn.

Przy placach zabaw funkcjonujących na terenie powiatu wąbrzeskiego umieszczone są tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania znajdujących się na nich urządzeń,

zawierają dane zarządców wraz z numerami telefonów, informacje o zakazie wprowadzania zwierząt na tereny placów zabaw oraz informacje o zakazie palenia tytoniu, wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych. Place zabaw utrzymane są we właściwym stanie sanitarno-technicznym.

Podobnie jak w roku ubiegłym z tej grupy obiektów kontrolowany był Ogródek Jordanowski zlokalizowany w Wąbrzeźnie. Stan sanitarno-techniczny sprzętu do zabaw dla dzieci nie budził zastrzeżeń. Piaskownica po zamknięciu ogródka była zabezpieczana przed dostępem zwierząt. Teren obiektu ogrodzony. Ogródek Jordanowski został wyposażony w toaletę przenośną toi-toi, stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń.

W 2024 r. w omawianej grupie obiektów nie prowadzono postępowania administracyjnego, obiekty działały bez zastrzeżeń.

14. Cmentarze

Na terenie powiatu wąbrzeskiego znajduje się łącznie 18 cmentarzy, z czego 2 obiekty zlokalizowane są na terenie miasta oraz 16 obiektów zlokalizowanych na terenie wiejskim.

W roku 2024 skontrolowano łącznie 8 obiektów, przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych (w tym 1 kontrola interwencyjna). W związku ze złożonym wystąpieniem interwencyjnym, dotyczącym nieprawidłowości związanych z zastoinami wody na terenie Cmentarza Parafialnego w Wąbrzeźnie przy ul. Mikołaja z Ryńska została przeprowadzona kontrola sanitarna interwencyjna.

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że w wyniku obfitych opadów deszczu doszło do nagromadzenia dużych ilości wody, studnia chłonna wysypana piaskiem zappełniła się i pojawił się problem z odbieraniem wody z wyższych partii cmentarza. Zalegająca woda została wypompowana ze studzienki, przeprowadzono przegląd i czyszczenie kratki ściekowej oraz studzienek przepływowych, w efekcie odprowadzono nadmiar wody z gruntu oraz osuszono teren. Dodatkowo w miejscu pojawienia się zastoin wody wykonano drenarkę, mającą na celu systematyczne odprowadzanie nadmiaru wody z gruntu oraz bieżące osuszanie terenu. W związku z powyższą interwencją przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną oraz sporządzono 3 notatki służbowe.

W roku 2024 stan sanitarno-techniczny na terenie cmentarzy należy ocenić jako dobry. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami na terenie cmentarzy. Odpady gromadzone były w pojemnikach, kontenerach, które opróżniane były i wywożone przez specjalistyczną firmę na składowisko odpadów w Niedźwiedziu gm. Dębowa Łąka.

Na terenie cmentarza parafialnego w Wąbrzeźnie funkcjonuje kostnica z urządzeniem chłodniczym na 4 trumny. Na terenie cmentarzy zlokalizowanych na terenach wiejskich istnieją kaplice przy kościołach, najczęściej na 1 trumnę. W 1 kaplicy cmentarnej na terenie cmentarza parafialnego w Książkach, gm. Książki zamontowane jest urządzenie chłodnicze na 1 trumnę. W pozostałych kostnicach brak urządzeń chłodniczych. Zgodnie z oświadczeniami zarządców cmentarzy na terenach wiejskich, trumna ze zwłokami w dniu pogrzebu przywożona jest z prosekatorium przyszpitalnego w Wąbrzeźnie, który posiada urządzenia chłodnicze, z kostnicy z cmentarza z Wąbrzeźna lub nowego domu przedpogrzebowego w Wąbrzeźnie, który posiada chłodnię na 8 ciał.

W roku 2024 wydano łącznie 18 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok oraz 4 decyzje zmieniające dotyczące przedłużenia terminu wykonania ekshumacji. W 2024 r. przeprowadzono 4 ekshumacje przed okresem mineralizacji, z których sporządzono 2 protokoły sanitarne i 2 notatki służbowe oraz 14 ekshumacji po okresie mineralizacji, z przebiegu 1 ekshumacji sporządzono notatkę służbową, natomiast z pozostałych rodzina, upoważniony zakład pogrzebowy lub zarządca cmentarza złożyli pisemne oświadczenia o przeprowadzeniu ekshumacji.

15. Domy przedpogrzebowe

W związku z rozszerzeniem działalności przez 1 z zakładów usług pogrzebowych, na początku 2024 r. w Wąbrzeźnie oddano do użytku nowy dom przedpogrzebowy.

W obiekcie wykonywane są usługi przechowywania i przygotowania zwłok. Na parterze budynku znajdują się pomieszczenia przygotowania zmarłego do pochówku wraz z chłodnią do przechowywania zwłok (chłodnia na 8 ciał). Do pomieszczenia wyznaczono odrębne wejście z zewnątrz. Na parterze znajduje się pomieszczenie przeznaczone do wystawiania trumien ze zwłokami lub szczątkami oraz do odprawiania ceremonii pogrzebowych, które jest oddzielone od pozostałych pomieszczeń. Pomieszczenia obiektu, w tym przeznaczone do przygotowywania zwłok do pochówku posiadają wentylację, ściany, posadzki i urządzenia są łatwo zmywalne, nienasiąkliwe, odporne na działanie produktów dezynfekujących. Na parterze zorganizowano również pomieszczenia higieniczno-sanitarne dla kobiet, w tym dla osób niepełnosprawnych, dla mężczyzn, pomieszczenie gospodarcze z przeznaczeniem do przechowywania sprzętu porządkowego i miejscem poboru wody do celów porządkowych.

Na piętrze utworzono poczekalnię, biuro, pomieszczenie socjalne, pomieszczenie magazynowe oraz pomieszczenie higieniczno-sanitarne dla pracowników.

Na terenie cmentarza parafialnego w Wąbrzeźnie funkcjonuje kostnica, w której zwłoki w urządzeniu chłodniczym są przechowywane do czasu pogrzebu i która jest kontrolowana w ramach kontroli cmentarza.

Pozostałe zakłady pogrzebowe nie posiadają własnych domów przedpogrzebowych, korzystają z usług innych jednostek, posiadających stosowne pomieszczenia do mycia, toalety i ubierania zwłok.

16. Inne obiekty użyteczności publicznej.

Do tej grupy obiektów zostały zaliczone obiekty 44 obiekty zewidencjonowane, z których skontrolowano 14 obiektów.

Na terenie miasta Wąbrzeźno funkcjonuje przystanek PKS i przystanek PKP. W 2024 r. przedmiotowe obiekty zostały skontrolowane, ich stan sanitarno-techniczny i porządkowy nie budził zastrzeżeń. Na terenie przystanku PKP ustawione są ławki i kosze na śmieci, plac przed budynkiem przystanku wyłożony jest kostką brukową, wyznaczono strefę parkingową dla samochodów osobowych oraz strefę podjazdu dla autobusów. Podczas kontroli przystanku PKS dokonano również oceny sanitarnej 2 środków transportu (autobusy przygotowane do transportu podróżnych). Autobusy były utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego obecnie funkcjonują 2 zakłady pogrzebowe, jeden z zakładów w 2024 r. rozszerzył swoją działalność o usługi w zakresie prowadzenia domu przedpogrzebowego i w związku z tym został wpisany do grupy „domy przedpogrzebowe”.

Wymienione wyżej 2 zakłady pogrzebowe nie dysponują domami przedpogrzebowymi z pomieszczeniami przystosowanymi do mycia i ubierania zwłok, w związku z tym przez właścicieli zakładów pogrzebowych zostały podpisane umowy na wykonywanie w/w czynności z podmiotami, które dysponują takimi pomieszczeniami. Na odbiór odpadów niebezpiecznych zakłady posiadają podpisane umowy z podmiotami posiadającymi stosowne zezwolenia. Ponadto zakłady dysponują procedurami mycia i dezynfekcji środków transportu.

Ogólny stan sanitarny wyżej wymienionej grupy obiektów należy ocenić jako dobry, w roku sprawozdawczym nie prowadzono postępowania administracyjnego.

Podsumowanie

- W 2024 r. w grupie obiektów użyteczności publicznej zewidencjonowano 16 nowych obiektów (3 obiekty świadczące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne - przychodnie, 1 obiekt świadczący całodobowe świadczenia zdrowotne - zespół ratownictwa medycznego, 1 indywidualna praktyka zawodowa fizjoterapeuty, 2 zakłady kosmetyczne, 1 zakład fryzjerski, 1 agroturystyka, 1 ustęp publiczny przy pasażu handlowym, 1 apteka, 1 stacja paliw, 2 obiekty noclegowe działające jako inne obiekty świadczące usługi hotelarskie, 2 dzienne domy pobytu. Dodatkowo 1 obiekt, z uwagi na rozszerzenie swojej działalności w zakresie usług fryzjersko-kosmetycznych przeniesiono do grupy obiektów, w których jest prowadzona więcej niż 1 działalność oraz 1 zakład usług pogrzebowych rozszerzył swoją działalność i został przekwalifikowany na „dom przedpogrzebowy”. W 2024 r. nie oceniono negatywnie żadnego obiektu pod względem sanitarno-higienicznym.
- Dużym utrudnieniem w prowadzeniu bieżącego nadzoru sanitarnego jest brak uregulowań prawnych dotyczących wymagań sanitarnych dla obiektów świadczących usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej. Brak obowiązujących aktów prawnych, które regulowałyby wymagania dotyczące między innymi zapewnienia odpowiednich warunków dotyczących sterylizacji sprzętu oraz zasad prowadzenia dezynfekcji narzędzi, co może przekładać się na zwiększenie zagrożenia bezpieczeństwa osób korzystających z usług tych zakładów.
- W porównaniu do roku poprzedniego baza noclegowa ilościowo nie zmieniła się, w roku sprawozdawczym zlikwidowano 3 obiekty (1 obiekt noclegowy na terenie Wąbrzeźna, oraz 2 agroturystyki na terenie gmin Płużnica i Dębowa Łąka), natomiast zewidencjonowano również 3 nowe obiekty, tj. 2 obiekty noclegowe na terenie gminy Płużnica oraz 1 agroturystykę na terenie gminy Dębowa Łąka.
- W ostatnich latach na terenie powiatu powstały nowe miejsca rekreacji i wypoczynku oraz place zabaw co niewątpliwie wpłynęło na poprawę jakości życia mieszkańców a tym samym poprawę estetyki terenu.
- W roku sprawozdawczym w większości skontrolowanych obiektów, podczas kontroli sanitarnych, prowadzono działania edukacyjno-informacyjne dotyczące m.in. właściwej eksploatacji wewnętrznej sieci wodociągowej mającej na celu zmniejszenie ryzyka występowania bakterii z rodzaju Legionella, (dot. m.in. zasad kontroli i zapobiegania namnażania się pałeczek Legionella.), właściwego postępowania z odpadami medycznymi, postępowania z bielizną czystą i brudną, zasad właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji, palenia wyrobów tytoniowych, klimatyzacji (przeprowadzania okresowych przeglądów, konserwacji, czyszczenia).

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie objął nadzorem łącznie 31 obiektów świadczących usługi lecznicze. W roku 2024 skontrolowano łącznie 23 obiekty, w tym 19 podmiotów leczniczych i 4 praktyki zdrowotne, przeprowadzono łącznie 52 kontrole sanitarne. Wszystkie obiekty pod względem sanitarno-higienicznym oceniono jako dobre.

W 2024 r. w grupie podmiotów leczniczych zlikwidowano 4 obiekty świadczące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, tj. 4 ośrodki zdrowia, natomiast zarejestrowano łącznie 4 nowe obiekty, w tym 3 obiekty świadczące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (3 przychodnie) oraz 1 obiekt świadczący całodobowe świadczenia zdrowotne (zespół ratownictwa medycznego).

Na koniec 2024 r. w ewidencji zakładów opieki zdrowotnej zapisano 22 podmioty lecznicze, w tym:

- 2 podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – 1 szpital, jako NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie oraz 1 zespół ratownictwa medycznego,
- 20 podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, w tym:
 - ✓ 13 – przychodni, ośrodków zdrowia, poradni,
 - ✓ 1 medyczne laboratorium diagnostyczne,
 - ✓ 1 hospicjum domowe,
 - ✓ 1 punkt pobrań,
 - ✓ 3 zakłady rehabilitacji leczniczej,
 - ✓ 1 zakład rehabilitacji prowadzący wyłącznie usługi mobilne.

W w/w grupach skontrolowano 19 obiektów. Wspólnie z Sekcją Nadzoru Przeciwepidemicznego przeprowadzono łącznie 48 kontroli sanitarnych, w tym: 3 w szpitalu, 45 w podmiotach leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (w tym 38 w przychodniach, ośrodkach zdrowia i poradniach, 1 w medycznym laboratorium diagnostycznym, 5 w zakładach rehabilitacji leczniczej, 1 w siedzibie hospicjum domowego).

Na terenie miasta Wąbrzeźno funkcjonuje 15 podmiotów leczniczych:

- 7 niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- 1 szpital jako NZOZ Nowy Szpital,
- 1 zespół ratownictwa medycznego,
- 1 poradnia stomatologiczna,
- 1 medyczne laboratorium diagnostyczne,
- 1 hospicjum domowe,
- 2 zakłady rehabilitacji leczniczej,
- 1 punkt pobrań.

Na terenie wiejskim funkcjonuje 7 podmiotów leczniczych:

- 3 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
- 2 publiczne zakłady opieki zdrowotnej,
- 2 zakłady rehabilitacji leczniczej (w tym 1 nowo zarejestrowany prowadzący wyłącznie usługi mobilne).

Na koniec 2024 r. w grupie praktyk zdrowotnych zewidencjonowano 9 obiektów. W porównaniu do roku poprzedniego, w grupie praktyk zdrowotnych, zarejestrowano 1 indywidualną praktykę zawodową fizjoterapeuty, natomiast 1 obiekt funkcjonujący wcześniej jako indywidualna specjalistyczna praktyka lekarzy dentystów został przeniesiony do grupy podmiotów leczniczych

świadczących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodni). W roku sprawozdawczym skontrolowano 4 praktyki zdrowotne

W roku 2024 w placówkach służby zdrowia wydano 1 decyzję merytoryczną dotyczącą złego stanu sanitarno-higienicznego obiektu oraz wydano 1 decyzję płatniczą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami. Ponadto została wydana 1 decyzja zmieniająca w Nowy Szpital Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie, dotycząca zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w wodę, zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas.

1. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nowy Szpital” sp. z o.o. w Wąbrzeźnie z udziałem mniejszościowym Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie

W powiecie wąbrzeskim funkcjonuje podmiot leczniczy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Nowy Szpital Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie, ul. Wolności 27, 87-200 Wąbrzeźno wykonujący stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne osób chorych.

NZOZ Nowy Szpital Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie posiada certyfikaty systemu zarządzania w zakresie: usługi medyczne leczenia szpitalnego (Oddział Chorób Wewnętrznych, Oddział Chirurgii Ogólnej, Oddział Ginekologiczny, Oddział Okulistyki Jednego Dnia), ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, podstawowej opieki zdrowotnej, świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych (świadczenia w zakładzie opiekuńczo-leczniczym), opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, rehabilitacji leczniczej, diagnostyki obrazowej – certyfikat ważny do 26.12.2025 r.

a) działalność kontrolno-represyjna

W 2024 r. Sekcja Higieny Środowiska i Sekcja Nadzoru Przeciwpidemicznego przeprowadziły łącznie 3 kontrole sanitarne. W roku sprawozdawczym wydano 1 decyzję merytoryczną dotyczącą złego stanu sanitarno-higienicznego w prosektorium i magazynie bielizny oraz wydano 1 decyzję płatniczą za stwierdzone ww. nieprawidłowości higieniczno-sanitarne.

Dodatkowo w 2024 r. prowadzone było postępowanie administracyjne dotyczące:

- braku wykonania 1 punktu zawartego w decyzji wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie dot. zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w wodę zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas – w 2024 r. wydano decyzję zmieniającą dotyczącą zmiany terminu wykonania obowiązków do 30.04.2025 r.

b) stopień realizacji programu dostosowania

W szpitalu w Wąbrzeźnie do końca 2017 r. nie wykonano 1 punktu z programu dostosowania, dotyczącego braku rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę, zapewniającego co najmniej 12-godzinny zapas. W 2018 r. wydano decyzję administracyjną z obowiązkiem wykonania w/w punktu do 31.12.2021 r., jednak na wniosek Prezesa Zarządu, z uwagi na duże koszty inwestycji oraz wprowadzony stan epidemii, termin wykonania decyzji został przedłużony do 31.12.2024 r., następnie na wniosek Prezesa Zarządu ze względu na trwające procedury wyboru wykonawcy i zlecenia wykonania prac projektowych przedłużono termin wykonania decyzji do 30.04.2025 r.

c) powstanie nowych oddziałów

W grudniu 2023 r. w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą zarejestrowano Oddział Anestezjologii. Kontrolę sanitarną dotyczącą rejestracji nowej komórki organizacyjnej przeprowadzono w 2024 r. W szpitalu świadczenia zdrowotne z zakresu anestezjologii są wykonywane w obrębie bloku operacyjnego, gdzie znajduje się m.in. stanowisko znieczulenia (2

stanowiska), sala nadzoru poznieczuleniowego (2 stanowiska na powierzchni ok. 40 m²). Pomieszczenia oraz urządzenia Oddziału Anestezjologii spełniają wymagania rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

W czerwcu 2024 r. zarejestrowano również nowy oddział - Oddział Ginekologii - Zespół Chirurgii Jednego Dnia, jednak Zarząd Nowego Szpitala w Wąbrzeźnie Sp. o. o. poinformował, że funkcjonujący na terenie szpitala Oddział Ginekologiczny będzie działał do 26.01.2025 r., następnie od 27.01.2025 r. zostanie przekwalifikowany na oddział Ginekologii – Zespół Chirurgii Jednego Dnia.

d) wyposażenie w sprzęt medyczny szczególnie jednorazowego użycia do obsługi chorych, zaopatrzenie w środki utrzymania czystości, dezynfekcyjne, zaopatrzenie w materiały opatrunkowe i bieliznę szpitalną.

Wyposażenie szpitala w sprzęt medyczny, szczególnie jednorazowego użycia do obsługi chorych, środki dezynfekcyjne i czystościowe, materiały opatrunkowe i bieliznę szpitalną, było dostarczane na bieżąco.

W 2024 r. zakupiono nowy sprzęt medyczny, tj. wózek kąpielowy z regulacją wysokości, myjkę dezynfektor do misek i basenów sanitarnych, ssak dwubutłowy, holter sercowy z oprogramowaniem, holter ciśnieniowy z oprogramowaniem, aparat do ultradźwięków BTL, ssak dwubutłowy, elektrokardiograf 12 kanałowy, wózek reanimacyjny, stół operacyjny z wyposażeniem, aparat do urodynamiki, zmywarka z wypazaniem, fotel do pobierania krwi, narzędzia chirurgiczne na blok operacyjny, tomograf okulistyczny.

Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych, sprzętu jednorazowego użycia do obsługi chorych oraz bielizny był wystarczający. Każdy oddział szpitalny dysponował zapasem sprzętu jednorazowego użycia oraz materiałów opatrunkowych. Zapas środków dezynfekcyjno-czyszczących do powierzchni, urządzeń sanitarnych był wystarczający.

Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie nie posiada komory dezynfekcyjnej oraz centralnej sterylizatorni, podpisana jest umowa na usługi sterylizacji z Zarządem Nowy Szpital sp. z o.o. w Świeciu. Przedmiotem umowy jest świadczenie usług w zakresie dezynfekcji i sterylizacji narzędzi medycznych oraz transport przekazanego materiału z i do NZOZ Nowy Szpital w Wąbrzeźnie. Kontrola procesów sterylizacji odbywa się w Centralnej Sterylizatorni w Nowy Szpital w Świeciu.

Dostarczone pakiety sterylne w poszczególnych komórkach organizacyjnych szpitala przechowywane są w zamkniętych szufladach i szafkach w gabinetach zabiegowych. Materiał i sprzęt medyczny użyty, w miejscu ich powstawania poddawany jest wstępnej dezynfekcji a następnie umieszczony w specjalnym kontenerze transportowym i przewożony do sterylizatorni w Świeciu.

W obiekcie stosowana jest wyłącznie jednorazowa, sterylna bielizna operacyjna. Na terenie szpitala nie funkcjonują urządzenia sterylizacyjne..

W Pracowni Endoskopii proces dekontaminacji endoskopów jest zautomatyzowany poprzez wyposażenie zmywalni w myjnię automatyczną oraz dodatkowo w myjnię ultradźwiękową.

Pranie bielizny brudnej oraz proces dezynfekcji komorowej zlecane były Firmie HOLLYWOOD „TEXTILE SERVICE” Sp. z o.o. A.R. Konieczkowscy 09-200 Sierpc ul. Bojanowskiej 2a. Materiał do dezynfekcji komorowej wysyłany jest codziennie razem z zabieraną do prania bielizną brudną. Dezynfekcji podlegają materace pokryte niezmywalnym materiałem, poduszki, koce. Po każdym pacjencie wypisanym ze szpitala prowadzona jest dezynfekcja środkami dezynfekcyjnymi (łóżko, materace pokryte materiałem zmywalnym, łącznie ze zmianą bielizny). Łóżka przygotowane do przyjęcia pacjenta przykryte są jednorazowymi prześcieradłami

e) instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji

W NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie jedynie blok operacyjny wyposażony jest w klimatyzację. W roku 2024 w całym obiekcie szpitalnym sprawdzana była przez zakład kominarski skuteczność wentylacji. Zgodnie ze spisnymi protokołami z przeprowadzonych przeglądów, zastrzeżeń nie odnotowano.

f) prosektorium

Na terenie szpitala w Wąbrzeźnie znajduje się prosektorium. Prosektorium wyposażone jest w specjalistyczny wózek służący do transportu zwłok, ze szczelnym zamknięciem przestrzeni ładunkowej. w prosektorium nie przeprowadza się sekcji zwłok, sekcje przeprowadzane są w szpitalu w Świeciu.

W prosektorium funkcjonują pomieszczenia chłodnicze - dwie komory o łącznej powierzchni 16m², ze sprawną wentylacją mechaniczną. Bielizna brudna z prosektorium trafia do magazynu bielizny brudnej na terenie szpitala, natomiast odpady medyczne o kodzie 180103 trafiają do centralnego magazynu odpadów medycznych.

W 2024 r. stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny wentylatorów zamontowanych w prosektorium, w komorach chłodniczych (wentylatory skorodowane),
- zły stan higieniczno-sanitarny ścian i sufitów w prosektorium, tj. w pomieszczeniu dla personelu, pomieszczeniu do wydawania zwłok, korytarzu, służbie (ściany i sufity brudne, na ścianach widoczne duże ubytki farby i tynku, na sufitach oraz w górnych częściach ścian widoczne miejscowe zacieki).

Wydano decyzję administracyjną z terminem wykonania ww. obowiązków do 30.04.2025 r.

g) otoczenie placówek ochrony zdrowia

Teren wokół szpitala w Wąbrzeźnie sprzątany był przez pracowników szpitala. Bieżąca czystość i porządek były ocenione dobrze, nieprawidłowości nie stwierdzono.

2. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (inne niż szpitalne) – zespół ratownictwa medycznego.

W 2024 r. w grupie podmiotów leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (inne niż szpitalne) zarejestrowano 1 działalność leczniczą, tj. zespół ratownictwa medycznego, działający jako oddzielny podmiot przy szpitalu w Wąbrzeźnie. Do tej pory zespół ratownictwa medycznego był kontrolowany razem ze szpitalem i spełniał wymagania higieniczno-zdrowotne.

W 2024 r. w pomieszczeniach socjalnych dla ratowników przeprowadzono generalny remont łazienki oraz wykonano remont malarski wszystkich pomieszczeń.

3. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Na terenie powiatu wąbrzeskiego funkcjonuje ogółem 20 podmiotów leczniczych, wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, w tym: 13 przychodni, ośrodków zdrowia, poradni, 1 medyczne laboratorium diagnostyczne, 1 punkt pobrań, 1 hospicjum domowe, 3 zakłady rehabilitacji leczniczej i 1 zakład rehabilitacji leczniczej prowadzący wyłącznie usługi mobilne. W roku sprawozdawczym, w tej grupie obiektów, zlikwidowano 4 ośrodki zdrowia. W 2024 r. zewidencjonowano 3 nowe obiekty, w tym 2 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej powstałe

w miejsce zlikwidowanych wcześniej ośrodków zdrowia oraz 1 niepubliczny zakład opieki zdrowotnej prowadzący działalność w zakresie usług stomatologicznych. Na terenie miasta zlokalizowanych jest 13 obiektów, natomiast na terenie wiejskim funkcjonuje 7 podmiotów.

1) Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice

a) działalność kontrolno-represyjna

W roku 2024 w tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 37 kontroli stanu sanitarno-higienicznego, 1 kontrolę sprawdzającą, wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą złego stanu sanitarno-higienicznego obiektu oraz wydano 1 decyzję płatniczą w wyniku stwierdzonych ww. naruszeń sanitarno-higienicznych.

W 2024 r. prowadzone było postępowanie administracyjne w SPZOZ dotyczące:

- złego stanu higieniczno-sanitarnego ścian i sufitu w pomieszczeniu porządkowym, w którym odbywa się pranie i suszenie bielizny,
- zapewnienia prawidłowego (jednokierunkowego) ciągu sterylizacji od punktu przyjęcia materiału skażonego do punktu wydania materiału sterylnego.

Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie ww. obowiązków, tym samym uznano decyzję za wykonaną.

b) remonty i modernizacje

W 2024 r. przeprowadzono remont w SPZOZ w Płużnicy, tj. doprowadzono do właściwego stanu higieniczno-sanitarnego ściany i sufit w pomieszczeniu porządkowym, w którym odbywa się pranie i suszenie bielizny oraz zapewniono prawidłowy (jednokierunkowy) ciąg sterylizacji od punktu przyjęcia materiału skażonego do punktu wydania materiału sterylnego.

W pozostałych obiektach nie odnotowano remontów i modernizacji.

c) stopień realizacji programów dostosowania

Wszystkie placówki zdrowotne zrealizowały swoje programy dostosowania do końca 2017 r.

d) wyposażenie w sprzęt medyczny szczególnie jednorazowego użycia do obsługi chorych, zaopatrzenie w środki utrzymania czystości, dezynfekcyjne, zaopatrzenie w materiały opatrunkowe i bieliznę

Wszystkie obiekty wyposażone były w odpowiedni zapas środków utrzymania czystości, środków myjąco-dezynfekcyjnych do powierzchni oraz urządzeń sanitarnych. Zaopatrzenie w sprzęt medyczny jednorazowego użycia do obsługi chorych oraz w materiały opatrunkowe było również wystarczające. W obiektach najczęściej używana była bielizna jednorazowego użytku.

Dezynfekcja sprzętu i narzędzi medycznych w gabinetach zabiegowych, gabinetach stomatologicznych, ginekologicznych przeprowadzana była, podobnie jak w latach ubiegłych metodą tradycyjną - ręcznie. W obiektach wprowadzone zostały do użytku profesjonalne pojemniki wyposażone w sita, przeznaczone do dezynfekcji narzędzi. Dobór preparatów dezynfekcyjnych był odpowiedni, zgodny z przypuszczalnym skażeniem oraz ogólnie przyjętymi zasadami, zarówno do dezynfekcji narzędzi, sprzętu medycznego jak i powierzchni. Większość obiektów korzysta ze sprzętu jednorazowego użytku.

Podmioty lecznicze, których zakres świadczonych usług obejmował wyłącznie podstawową opiekę zdrowotną nie prowadziły procesu sterylizacji, stosowały wyłącznie sprzęt i materiały medyczne jednorazowego użycia. Z narzędzi i materiałów sterylizowanych korzystały podmioty, które

świadczyły usługi medyczne w zakresie stomatologii, ginekologii.

Wszystkie placówki posiadały stanowiska higienicznego mycia rąk zaopatrzone w mydło w płynie, środek antyseptyczny do rąk, ręczniki jednorazowego użycia oraz pojemnik na zużyte ręczniki.

Bielizna ochronna (fartuchy) była stosowana jednorazowego i wielorazowego użytku. Pranie bielizny ochronnej odbywało się w obiektach, w wydzielonych, odpowiednio wyposażonych pralniach lub zlecane było pralniom zewnętrznym na podstawie podpisanej umowy.

e) instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji

Klimatyzacja funkcjonuje w 3 obiektach, przegląd instalacji i urządzeń klimatyzacji był prowadzony zgodnie z ustalonym harmonogramem. We wszystkich podmiotach leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w roku sprawozdawczym dokonany był przegląd wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej. Z przeprowadzonych przeglądów przez pracowników zakładu kominiarskiego sporządzane były protokoły, zastrzeżeń w powyższym zakresie nie stwierdzono.

f) Otoczenie placówek służby zdrowia

Otoczenia wszystkich skontrolowanych podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne utrzymane były w czystości, nieprawidłowości nie odnotowano.

3. Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne

Na terenie powiatu wąbrzeskiego funkcjonuje 1 medyczne laboratorium diagnostyczne zarządzane przez Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. w Bydgoszczy. Pomieszczenia laboratorium znajdują się w jednym z budynków szpitala w Wąbrzeźnie i są dzierżawione od Nowy Szpital Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie na podstawie zawartej umowy.

a) działalność kontrolno-represyjna

W roku 2024 przeprowadzono 1 kontrolę stanu sanitarno-higienicznego, nie prowadzono postępowania administracyjnego.

b) remonty i modernizacje

W 2024 r. nie przeprowadzano remontów i modernizacji.

c) stopień realizacji programów dostosowania

W obiekcie nie był opracowany program dostosowania do wymogów rozporządzenia, stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń laboratorium nie budził zastrzeżeń.

d) wyposażenie w sprzęt medyczny szczególnie jednorazowego użycia do obsługi pacjentów, zaopatrzenie w środki utrzymania czystości, dezynfekcyjne, zaopatrzenie w materiały opatrunkowe i bieliznę

Obiekt wyposażony w środki utrzymania czystości, środki myjąco-dezynfekcyjne do powierzchni oraz urządzeń sanitarnych, ich zapas był wystarczający. Ze względu na zakres prowadzonej działalności nie ma potrzeby prowadzenia procesu sterylizacji narzędzi i materiałów.

Krew do badań laboratoryjnych pobierana jest systemem próżniowym, sprzętem jednorazowego użytku, po pobraniu miejsce nakłucia jest zabezpieczane jałowym gazikiem, podczas

kontroli sanitarnej ich zapas był wystarczający.

W laboratorium personel stosuje bieliznę ochronną (fartuchy) wielorazowego użytku. Pranie bielizny ochronnej wykonywane jest przez firmę zewnętrzną na podstawie zawartej umowy.

e) sprzątanie i utrzymanie czystości

Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. w Bydgoszczy, jako dzierżawca pomieszczeń przyszpitalnego laboratorium zawarł umowę z NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie na zabezpieczenie sprzątania wynajmowanych pomieszczeń na działalność laboratoryjną oraz umożliwienie magazynowania odpadów medycznych w wydzielonym do tego miejscu - pomieszczeniu na terenie szpitala.

W związku z powyższym procesem sprzątania w laboratorium zajmuje się zewnętrzna firma Impel Cleaning Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu ul. Ślężna 118 Oddział w Bydgoszczy ul. Towarowa 36.

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych nie zaobserwowano uchybień natury sanitarno-higienicznej. Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych był wystarczający, czystość bieżąca była zachowana.

f) instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji

W roku sprawozdawczym został przeprowadzony przegląd wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej, z przeprowadzonego przeglądu został sporządzony stosowny protokół, zastrzeżeń nie stwierdzono. W pomieszczeniach laboratorium brak klimatyzacji.

g) otoczenie

Otoczenie obiektu utrzymane w czystości, bez zastrzeżeń sanitarnych.

4. Zakłady rehabilitacji leczniczej

Na terenie powiatu funkcjonują 3 zakłady rehabilitacji leczniczej. Zakłady rehabilitacji leczniczej zlokalizowane są na parterze budynków. Obiekty podłączone są do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Wszystkie punkty poboru wody w obiektach zaopatrzone są w bieżącą ciepłą i zimną wodę, pomieszczenia zabiegowe wyposażone są w umywalki do mycia rąk. W lokalach wydzielono pomieszczenia higieniczno-sanitarne dla pacjentów i personelu, pomieszczenia socjalne, miejsca do przechowywania bielizny brudnej i czystej, wydzielono również miejsca na sprzęt porządkowy i środki czystości. Wentylacja w obiektach skuteczna, w pomieszczeniach zabiegowych i sanitarnych mechaniczna nawiewno-wywiewna, w pozostałych pomieszczeniach – grawitacyjna. Otoczenie obiektu utwardzone, utrzymane w odpowiednim stanie sanitarno-higienicznym i porządkowym.

W 2024 r. w tej grupie obiektów nie prowadzono postępowania administracyjnego.

5. Inne obiekty

W tej grupie obiektów funkcjonują 3 obiekty, tj. 1 punkt pobrań materiału do badań laboratoryjnych w Wąbrzeźnie, który jest zarządzany przez Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. w Bydgoszczy, 1 hospicjum domowe, które sprawuje specjalistyczną opiekę nad pacjentami w terminalnym okresie choroby, bezpośrednio w jego domu oraz 1 zakład rehabilitacji leczniczej, który świadczy wyłącznie usługi mobilne (wskazany adres siedziby firmy pełni wyłącznie funkcję adresu korespondencyjnego).

W 2024 r., w siedzibie hospicjum domowego przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. W okresie sprawozdawczym w tej grupie obiektów nie prowadzono postępowania administracyjnego.

6. Praktyki zdrowotne

W roku 2024 na terenie powiatu wąbrzeskiego działało łącznie 9 praktyk indywidualnych. Ogólny podział praktyk zdrowotnych przedstawia się następująco:

- 3 indywidualne praktyki lekarskie - indywidualne praktyki lekarzy dentystów,
- 2 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, w tym 1 indywidualna specjalistyczna praktyka lekarzy dentystów,
- 2 grupowe praktyki lekarskie,
- 2 inne obiekty świadczące usługi medyczne, w tym 1 zarejestrowana w 2024 r. indywidualna praktyka zawodowa fizjoterapeuty.

W roku sprawozdawczym 1 obiekt funkcjonujący wcześniej jako indywidualna specjalistyczna praktyka lekarzy dentystów został przeniesiony do grupy podmiotów leczniczych świadczących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodni).

W 2024 r. skontrolowano łącznie 4 obiekty, przeprowadzono 4 kontrole sanitarne. Postępowania administracyjnego nie prowadzono. Obiekty funkcjonowały bez zastrzeżeń sanitarno-higienicznych. Obiekty z grupy praktyk zawodowych spełniają wymagania obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Wszystkie skontrolowane obiekty były wyposażone w sprzęt medyczny, szczególnie jednorazowego użycia, zaopatrzone były w środki myjąco-dezynfekcyjne, ich zapas był odpowiedni. Nie odnotowano zastrzeżeń co do wyposażenia w materiały opatrunkowe i bieliznę. W gabinetach prywatnych była stosowana również bielizna jednorazowego użycia.

W gabinetach lekarskich opracowane są i stosowane następujące procedury:

- higienicznego mycia rąk,
- dezynfekcji, mycia narzędzi i sprzętu, sprzątania pomieszczeń,
- postępowania z bielizną brudną i czystą,
- postępowania z odpadami medycznymi.

Nie odnotowano zastrzeżeń dot. nieprzestrzegania w/w procedur.

Otoczenie wszystkich skontrolowanych placówek służby zdrowia utrzymane było w czystości, nieprawidłowości nie odnotowano.

UTRZYMANIE CZYSTOŚCI

1. Szpital

W roku 2024, tak jak w latach poprzednich, procesem sprzątania w szpitalu zajmowała się zewnętrzna firma Impel Cleaning Sp. z o. o. z siedzibą we Wrocławiu ul. Ślężna 118 Oddział w Bydgoszczy ul. Towarowa 36.

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych nie zaobserwowano uchybień natury sanitarno-higienicznej. Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych był wystarczający, czystość bieżąca była zachowana.

Każdy oddział szpitalny wyposażony jest w specjalistyczny sprzęt do sprzątania (wózki). Po sprzątnięciu mopy trafiają do centralnego brudownika na terenie szpitala, skąd razem z transportem bielizny brudnej zabierane są do pralni w Sierpcu.

Na każdym oddziale szpitalnym wydzielony jest kącik czystościowy (w brudowniku), gdzie przechowuje się sprzęt do sprzątania i środki myjąco-dezynfekcyjne. Zachowany jest rozdział sprzętu do sprzątania (jest oznakowany) w zależności od wymaganego stopnia czystości mikrobiologicznej pomieszczeń. Na terenie szpitala, w budynku głównym, znajduje się pomieszczenie porządkowe,

odpowiednio wyposażone. Procedury mycia i dezynfekcji pomieszczeń są opracowane, pracownicy firmy sprzątającej są systematycznie szkoleni w tym kierunku.

2. Pozostałe podmioty lecznicze i praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą

➤ podmioty lecznicze

W podmiotach leczniczych nie stwierdzono zaniedbań w zakresie zachowania czystości bieżącej. Procesem sprzątania zajmują się ekipy wewnętrzne, zatrudnione przez podmioty lecznicze. Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych oraz sprzętu do sprzątania był wystarczający. Postępowanie ze sprzętem po procesie sprzątania było prawidłowe, zgodne z opracowanymi procedurami w tym zakresie.

➤ zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne

Vitalabo Laboratoria Medyczne sp. z o.o. w Bydgoszczy zawarła umowę z NZOZ Nowy Szpital Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie na zabezpieczenie sprzątania przez szpital wynajmowanych pomieszczeń na działalność laboratoryjną. W związku z powyższym procesem sprzątania w laboratorium przyszpitalnym zajmuje się zewnętrzna firma Impel Cleaning Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu ul. Ślężna 118 Oddział w Bydgoszczy ul. Towarowa 36, która zajmuje się procesem sprzątania na terenie całego kompleksu szpitalnego w Wąbrzeźnie. Podczas przeprowadzonej kontroli sanitarnej nie zaobserwowano uchybień natury sanitarno-higienicznej. Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych był wystarczający, czystość bieżąca była zachowana.

➤ zakłady rehabilitacji leczniczej

Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych w dniu kontroli był wystarczający, czystość bieżąca była zachowana. Pomieszczenia oraz wyposażenie obiektu utrzymane w dobrym stanie sanitarno-higienicznym i technicznym.

➤ praktyki zdrowotne

Pomieszczenia, sprzęt, urządzenia w gabinetach lekarskich utrzymane były w czystości, nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z utrzymaniem czystości bieżącej. Procesem sprzątania zajmowały się osoby zatrudnione przez lekarzy jako osoby sprzątające.

ZAOPATRZENIE W WODĘ

1. Szpital

Szpital w Wąbrzeźnie korzysta z wody z miejskiego wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie, braków wody nie odnotowano. W 2024 r. skład fizyko-chemiczny i mikrobiologiczny badanej wody nie budził zastrzeżeń sanitarnych. Szpital nie posiada awaryjnego źródła zaopatrzenia w wodę oraz zbiorników retencyjnych. ***Obowiązek dot. utworzenia rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w wodę, zapewniającego co najmniej 12 godzinny zapas został zapisany w opracowanym programie dostosowania. Do końca 2017 r. nie udało się zrealizować powyższego punktu, w związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wydał decyzję administracyjną z nakazem wykonania w/w zalecenia do 31.12.2021 r., jednak na wniosek Prezesa Zarządu, z uwagi na duże koszty inwestycji oraz wprowadzony stan epidemii, termin wykonania decyzji został przedłużony do 31.12.2024 r., następnie na wniosek Zarządu Szpitala ze względu na trwające procedury wyboru wykonawcy i zlecenia wykonania prac projektowych przedłużono termin wykonania decyzji do 30.04.2025 r.***

Budynki szpitala są ogrzewane z własnej kotłowni, która również dostarcza dla całego szpitala

ciepłą wodę.

Podczas przeprowadzania kontroli stanu sanitarno-technicznego szpitala, zwracano uwagę na prowadzenie właściwej eksploatacji urządzeń i instalacji wody ciepłej, która będzie miała na celu uniknięcie skażenia sieci wodociągowej przez bakterię *Legionella* sp. (monitoring temperatury wody ciepłej, przeglądy techniczne sieci wewnętrznej, czyszczenie i dezynfekcję systemu wodociągowego). Monitoring temperatury wody ciepłej na oddziałach szpitalnych był prowadzony. W szpitalu obowiązuje instrukcja dotycząca zasad kontroli i zapobiegania namnażaniu się pałeczek *Legionella* sp. w instalacjach wody ciepłej i w urządzeniach wytwarzających aerozol wodno-powietrzny, w której dokonano zapisu dotyczącego przeprowadzania 1 raz w miesiącu dezynfekcji termicznej instalacji wewnętrznej w budynku szpitala.

W 2024 r. zarządca szpitala, zgodnie z ustalonym harmonogramem, wykonał 2 pobory prób wody ciepłej. Łącznie pobrano 8 prób wody do badań z instalacji wody ciepłej w kierunku *Legionella* sp., pobrane próby były dobre.

2. Pozostałe podmioty lecznicze i praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą

Wszystkie podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz praktyki zawodowe zaopatrywane są w wodę z sieci wodociągów publicznych. Skład fizyko-chemiczny i mikrobiologiczny badanej wody nie budził większych zastrzeżeń sanitarnych. Wszystkie obiekty korzystają z podstawowych źródeł wody, ujęć awaryjnych nie posiadają. Źródłem ciepłej wody w obiektach zlokalizowanych w mieście są własne kotłownie (najczęściej gazowe), a na terenach wiejskich najczęściej – termy elektryczne.

POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ODPADÓW MEDYCZNYCH

1. Szpitale

NZOZ Nowy Szpital Spółka z o. o. w Wąbrzeźnie prowadzi wnikliwą segregację odpadów, jest opracowana procedura i instrukcje dotyczące właściwego postępowania z odpadami medycznymi w szpitalu a za ich prawidłową realizację są odpowiedzialne wyznaczone osoby.

W szpitalu odpady medyczne o kodach 180102 i 180103 gromadzone są w oznakowanych, sztywnych pojemnikach pedałowych, wyłożonych jednorazowymi workami foliowymi koloru czerwonego. Zużyty ostry sprzęt medyczny zbierany jest do plastikowych, zamykanych, specjalistycznych pojemników, na których zapisywana jest data, godzina otwarcia i zamknięcia pojemnika. Na odbiór odpadów medycznych o kodach 180103, 180102 szpital posiada umowę podpisaną z Centrum Onkologii im. Prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy. Odpady trafiają do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów przy Centrum Onkologii w Bydgoszczy.

Do czasu transportu do utylizacji odpady medyczne gromadzone są w zamykanych pojemnikach, które znajdują się w odpowiednio przygotowanym pomieszczeniu ze ścianami i podłogą łatwo zmywalną, odporną na działanie środków dezynfekcyjnych, z zainstalowanym agregatem chłodniczym. Dla pracownika obsługującego magazyn odpadów niebezpiecznych zapewniono możliwość korzystania z umywalki z ciepłą i zimną wodą, wyposażoną w dozowniki z mydłem w płynie, środkiem do dezynfekcji rąk oraz ręczniki jednorazowego użytku i pojemnik na zużyte ręczniki.

Odpady komunalne zbierane są selektywnie do kontenerów, które stoją w miejscu utwardzonym. Opróżniane są systematycznie przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych „Ekosystem” Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie i wywożone na składowisko odpadów

komunalnych w Niedźwiedziu.

W 2024 r. nie odnotowano nieprawidłowości dotyczących gospodarki odpadami medycznymi i komunalnymi.

Na terenie szpitala nie ma oczyszczalni ścieków. Ścieki ze szpitala w Wąbrzeźnie odprowadzane są do miejskiej sieci kanalizacyjnej i na oczyszczalnię ścieków w Wąbrzeźnie.

2. Pozostałe podmioty lecznicze i praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą

➤ podmioty lecznicze

Wszystkie podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne prowadziły prawidłową gospodarkę odpadami, odpady gromadzone były w sposób selektywny, odpowiednio segregowane w miejscu ich powstania.

Odpady medyczne o kodzie 180103 w miejscu wytworzenia gromadzone były w sposób selektywny w oznakowanych, sztywnych pojemnikach pedałowych lub w specjalnych pojemnikach (sprzęt o ostrych końcówkach). Właściwie zabezpieczone odpady medyczne o kodzie 180103 kierowane były do wyznaczonych pomieszczeń, wyposażonych w urządzenia chłodnicze przeznaczone wyłącznie do magazynowania odpadów medycznych. Wszystkie urządzenia chłodnicze posiadały termometry do pomiaru temperatury wewnątrz urządzeń.

Wszystkie skontrolowane placówki służby zdrowia miały zawarte umowy ze specjalistycznymi firmami, uprawnionymi do odbioru odpadów niebezpiecznych. Odbiór tych odpadów z podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, położonych na terenie powiatu wąbrzeskiego dokonywany był przez FUH „ECO-UTIL” Monika Puc Paderewskiego 20A, 87-300 Brodnica. Firma ta odpady transportowała do Zakładu Utylizacji Odpadów Medycznych przy Centrum Onkologii w Bydgoszczy przy ul. J. Romanowskiej 2.

Obiekty posiadają opracowane procedury i instrukcje właściwego postępowania z powstającymi odpadami. Podczas przeprowadzania kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z przestrzeganiem obowiązujących procedur i instrukcji przez personel podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

Odpady komunalne w miejscu ich powstawania gromadzone były w sztywnych pojemnikach z przykryciem wyłożonych workami foliowymi, które następnie trafiały do kontenerów. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy pojemników i kontenerów nie budził zastrzeżeń.

➤ zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne

Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o. o. w Bydgoszczy zawarło umowę z Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie na umożliwienie magazynowania odpadów medycznych oraz komunalnych w wydzielonym ku temu miejscu/pomieszczeniu. W związku z tym w pomieszczeniu tymczasowego magazynowania odpadów znajdującego się na terenie szpitala zostały wydzielone oddzielne, opisane pojemniki do przechowywania odpadów medycznych o kodach 180103, 180102, 180106.

Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy ma podpisaną umowę z Centrum Onkologii im. Prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy na odbiór w/w odpadów medycznych do utylizacji. Odpady kierowane są do Zakładu Utylizacji Odpadów Medycznych przy Centrum Onkologii w Bydgoszczy przy ul. J. Romanowskiej 2.

Odpady komunalne odbierane są 1 raz w tygodniu przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych „EKOSYSTEM” Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie.

Podczas kontroli sanitarnej nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzonej gospodarki odpadami medycznymi i komunalnymi. Odpady gromadzone były w sposób selektywny, odpowiednio segregowane w miejscu ich powstania. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy pojemników i kontenerów nie budził zastrzeżeń. Prowadzona jest stosowna dokumentacja dot.

gospodarki odpadami powstającymi w laboratorium w wersji elektronicznej.

➤ ***zakłady rehabilitacji leczniczej***

Zgodnie z oświadczeniami właścicieli obiektów, w zakładach nie są wytwarzane odpady medyczne. Odpady komunalne w miejscu wytworzenia przechowywane są w pojemnikach plastikowych, wyłożonych workami koloru niebieskiego, na zewnątrz gromadzone selektywnie w zbiorczych pojemnikach, jeden raz w tygodniu wywożone są przez P.U.K. i M. EKOSYSTEM Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie na wysypisko śmieci w Niedźwiedziu, gm. Dębowa Łąka. Nieczystości płynne z obiektów odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej.

Podczas kontroli sanitarnej nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

➤ ***praktyki zawodowe***

We wszystkich skontrolowanych praktykach zdrowotnych gospodarka odpadami medycznymi o kodzie 180103 uregulowana jest w sposób prawidłowy. Odpady komunalne gromadzone są w oznakowanych, pedałowach pojemnikach. Nieczystości płynne z obiektów odprowadzane były do oczyszczalni ścieków w Wąbrzeźnie.

Odpady medyczne o kodzie 180103 powstają w 5 praktykach zdrowotnych, w skontrolowanych obiektach gromadzone były w oznakowanych pojemnikach, wyłożonych workami foliowymi koloru czerwonego. Ostre odpady gromadzone były w specjalistycznych pojemnikach. Zastrzeżeń dot. segregacji odpadów nie stwierdzono.

Odpady medyczne o kodzie 180103 z 1 gabinetu zabierane były przez Centrum Onkologii w Bydgoszczy, z 1 przez UTILMED w Toruniu, z pozostałych gabinetów odpady zabierane były przez FUH „ECO-UTIL” Monika Puc w Brodnicy na podstawie spisanych umów. Wszystkie odpady transportowane były do Zakładu Utylizacji Odpadów Medycznych przy Centrum Onkologii w Bydgoszczy przy ul. J. Romanowskiej 2. Ilości powstałych odpadów rejestrowane były wersji elektronicznej BDO.

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ

1. Szpitale

NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie transport bielizny i usługi pralnicze zlecał firmie zewnętrznej – HOLLYWOOD „TEXTILLE SERVICE” Sp. z o.o. A.R. Konieczkowsky, 09-200 Sierpc ul. Bojanowskiej 2a. Transport bielizny szpitalnej czystej i brudnej odbywa się środkami transportu pozytywnie zaopiniowanymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sierpcu.

Na terenie szpitala znajduje się centralny magazyn bielizny czystej, oddzielony służą fartuchowo-umywalkową od magazynu bielizny brudnej. Zmiana i sortowanie bielizny dokonywane jest przy łóżku chorego. Bielizna brudna pakowana jest w worki foliowe, a następnie w worki płócienne. Każdy oddział szpitalny posiada stelaże na worki służące do gromadzenia bielizny brudnej. Bielizna brudna z poszczególnych oddziałów szpitalnych składowana jest z zachowaniem zabezpieczeń przeciwepidemicznych w wydzielonym pomieszczeniu – centralnym brudowniku, skąd transportowana jest codziennie do pralni. Czysta bielizna składowana jest na regałach w centralnym magazynie bielizny czystej, skąd wydawana jest na oddziały szpitalne, gdzie przechowywana jest w szafach. Szpital w Wąbrzeźnie posiada specjalistyczne wózki z zamykaną przestrzenią ładunkową, służące do transportu wewnętrznego bielizny czystej i brudnej.

W szpitalu opracowane są i prawidłowo stosowane procedury postępowania z bielizną czystą

i brudną. W trakcie przeprowadzania kontroli sanitarnych sprawdzana jest znajomość procedur przez personel szpitala.

W magazynach bielizny czystej prowadzona jest dezynfekcja powietrza lampami bakterioobójczymi. Stan jakościowy i ilościowy bielizny był prawidłowy, wystarczający.

3. Pozostałe podmioty lecznicze i praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą

➤ podmioty lecznicze

W porównaniu do roku ubiegłego postępowanie z bielizną nie uległo zmianie. W obiektach najczęściej używana była bielizna jednorazowego użytku. W podmiotach leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w wydzielonych pomieszczeniach, gdzie urządzono podręczne pralnie, wyposażono je w pralki automatyczne, w których prana była odzież ochronna oraz parawany. Bielizna brudna powstająca w przychodniach, ośrodkach prana była na bieżąco. Bielizna czysta przechowywana była w szafach z zachowaniem segregacji. Bielizna brudna z prosektorium trafiała do magazynu bielizny brudnej na terenie szpitala.

W obiektach opracowane i stosowane są w sposób prawidłowy procedury postępowania z bielizną brudną i czystą. Zastrzeżeń dot. postępowania z bielizną w podmiotach leczniczych wykonujących świadczenia ambulatoryjnie w 2024 r. nie odnotowano.

➤ zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne

W laboratorium stosuje się bieliznę jednorazowego użytku, w obiekcie stosowana jest również odzież ochronna wielokrotnego użytku. Odzież ochronna przechowywana jest w wydzielonej szafie w pomieszczeniu socjalnym. Sposób postępowania z bielizną czystą i brudną odbywa się na podstawie obowiązującej instrukcji stanowiskowej sporządzonej przez Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o. o. w Bydgoszczy. Bielizna brudna zabierana jest do prania na podstawie zawartej umowy średnio 1 raz w tygodniu przez zewnętrzną firmę, sporządzona jest stosowna dokumentacja potwierdzająca proces prania. Do czasu transportu do pralni, bielizna przechowywana jest w wydzielonym miejscu na terenie laboratorium.

➤ zakłady rehabilitacji leczniczej

W zakładach rehabilitacji leczniczej stosuje się bieliznę jednorazowego użytku. Bielizna czysta przechowywana jest w wydzielonych szafach, zapas bielizny był odpowiedni. Odzież ochronna prana jest poza zakładem we własnym zakresie

➤ praktyki zawodowe

W gabinetach prywatnych używana jest najczęściej bielizna jednorazowego użytku, zapas bielizny był odpowiedni, przechowywany w wydzielonych szafach. W obiektach, gdzie stosowana jest odzież ochronna wielorazowego użytku, prana jest we własnym zakresie.

WNIOSKI:

1. Wszystkie obiekty służby zdrowia pod względem sanitarno-higienicznym w 2024 r. oceniono pozytywnie.
2. W 2024 r. zewidencjonowano 5 nowych obiektów, w tym 3 obiekty świadczące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne - przychodnie, 1 obiekt świadczący całodobowe świadczenia zdrowotne - zespół ratownictwa medycznego, w grupie praktyk zdrowotnych 1 indywidualną praktykę zawodową fizjoterapeuty. W roku sprawozdawczym zlikwidowano 4 obiekty świadczące ambulatoryjne

świadczenia zdrowotne, tj. 4 ośrodki zdrowia natomiast 1 obiekt funkcjonujący wcześniej jako indywidualna specjalistyczna praktyka lekarzy dentystów został przeniesiony do grupy podmiotów leczniczych świadczących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

3. W 2024 r. przeprowadzono remont w 1 SPZOZ, tj. doprowadzono do właściwego stanu higieniczno-sanitarnego ściany i sufit w pomieszczeniu porządkowym oraz zapewniono prawidłowy (jednokierunkowy) ciąg sterylizacji od punktu przyjęcia materiału skażonego do punktu wydania materiału sterylnego, tym samym uznano decyzję wydaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie w 2024 r. za wykonaną.

4. Nadal prowadzone jest postępowanie administracyjne dotyczące zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas w szpitalu w Wąbrzeźnie.

5. Wszystkie obiekty służby zdrowia na terenie powiatu wąbrzeskiego posiadają opracowane i wdrożone procedury zapobiegania zakażeniom, jednak dla utrzymania prawidłowego reżimu sanitarnego, kontynuowano edukację pracowników służby zdrowia w zakresie zwiększania ich poziomu świadomości sanitarnej, a tym samym odpowiedzialności i kompetencji. W roku sprawozdawczym we wszystkich skontrolowanych obiektach przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne w zakresie właściwej eksploatacji wewnętrznej sieci wodociągowej mającej na celu zmniejszenie ryzyka występowania bakterii z rodzaju Legionella, (m.in. zasad kontroli i zapobiegania namnażania się pałeczek Legionella), właściwego postępowania z odpadami medycznymi, postępowania z bielizną czystą i brudną, palenia wyrobów tytoniowych, zasad właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji, klimatyzacji (przeprowadzania okresowych przeglądów, konserwacji, czyszczenia).

V. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dokonuje analizy projektowanych działań planistycznych, inwestycyjnych i systemowo-organizacyjnych odnoszących się do obszarów gmin i powiatu rozwiązań techniczno-budowlanych obiektów i infrastruktury oraz technologicznych różnych procesów, pod kątem wpływu przedsięwzięć na zdrowie i życie ludzi.

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz projektowania i realizacji inwestycji, właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w obiektach, w taki sposób, aby w trakcie eksploatacji nie powstawały zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, powodowane przyjętymi w tym zakresie rozwiązaniami.

Działania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane były na wniosek organów administracji samorządowej powiatu wąbrzeskiego oraz inwestorów. Podejmowane działania miały na celu eliminowanie nieprawidłowości w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczania do użytkowania nowopowstałych obiektów budowlanych oraz obiektów już istniejących, w których nastąpiła zmiana sposobu użytkowania. Ważną rolę jest także kontrola budynków oddawanych do użytkowania. Na tym etapie sprawdzano zastosowanie odpowiednich materiałów budowlanych, wyrobów oraz zgodności wykonania inwestycji z uzgodnionym pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektem budowlanym i technologicznym.

Zapobiegawczy nadzór sanitarny w 2024 roku sprawowano przede wszystkim poprzez:

- opiniowanie planowanych przedsięwzięć w zakresie wymagalności sporządzenia dla nich raportu oddziaływania na środowisko oraz ustalenia jego zakresu;
- opiniowanie warunków realizacji przedsięwzięcia (raportu oddziaływania na środowisko) przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- opiniowanie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opiniowanie projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;
- uzgadnianie dokumentacji projektowej przedsięwzięć budowlanych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- wydawanie opinii w zakresie spełnienia wymagań sanitarno–higienicznych obiektów,
- udział w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych;
- opiniowanie obiektów pod względem sanitarno–higienicznym po zakończeniu inwestycji dla potrzeb współfinansujących w ramach programów Unii Europejskiej;
- weryfikację uzgodnień projektów budowlanych dokonywanych przez Rzeczoznawców ds. sanitarno–higienicznych.

Charakterystyka podjętych działań

W 2024 roku w Powiatowej Stacji Sanitarno–Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie wydano łącznie 49 opinii, 4 uzgodnienia dotyczące projektów budowlanych oraz 7 uzgodnień dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, 19 decyzji płaćniczych z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego. Zajęto również 10 stanowisk w innych sprawach z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

W 2024 roku na terenie powiatu wąbrzeskiego przeprowadzono 17 kontroli obiektów przed dopuszczeniem do użytkowania. W czasie kontroli nie stwierdzono występowania niezgodności w zakresie wykonania prac budowlanych, w stosunku do projektów budowlanych, jak i do obowiązujących przepisów prawnych. Na prośbę inwestorów i projektantów udzielano konsultacji, których celem było zapewnienie prawidłowych wymagań higieniczno-zdrowotnych w przewidzianych do realizacji obiektach.

Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami były niewielkie odstępstwa, które jednak nie miały wpływu na stan sanitarno-higieniczny w obiektach. Należy stwierdzić, że inwestorom i wykonawcom, a także projektantom najwięcej trudności przysparza prawidłowe zaprojektowanie i wykonanie rozwiązań technologicznych.

W zakresie oceny, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko stanowisko zajmowano 20 – krotnie.

W 2024 roku wydano 3 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz 17 opinii w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych.

W ramach działań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono również opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko - 9 – krotnie.

W 2024 roku wydano 4 uzgodnienia dotyczące dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz 7 uzgodnień dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W powyższym zakresie w roku 2024 nie stwierdzono nieprawidłowości. Wnioski i materiały dotyczące przedsięwzięć były kompletne i czytelne.

W 2024 roku w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dokonano uzgodnień dotyczących dokumentacji projektowej lub koncepcji adaptacji planowanych inwestycji budowlanych. Nie odnotowano sytuacji odmowy wydania uzgodnienia dokumentacji projektowej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie kładzie duży nacisk na kompletność rozwiązań branżowych oraz technologicznych.

Do najczęściej brakujących elementów projektów budowlanych przedstawianych do uzgodnienia należy zaliczyć rozwiązania dotyczące instalacji grzewczych w budynkach, wentylacji, instalacji wodno-kanalizacyjnych, technologii. Wynika to głównie z obowiązującego aktualnie prawa budowlanego, które w celu uzyskania pozwolenia na budowę wymaga sporządzenia projektu zagospodarowania działki oraz projektu architektoniczno-budowlanego, natomiast w/w elementy znajdują się w części projektu technicznego. Często skąpo i mało precyzyjnie sporządzany jest opis techniczny do projektu zagospodarowania działki i architektoniczno-budowlanego, który zawiera się w kilku zdaniach, dotyczących materiałów budowlanych, krótkiej charakterystyki obiektu, przeznaczenia, procesu technologicznego, zatrudnienia i innych niezbędnych danych potrzebnych do zatwierdzenia projektu.

Tabela 1. Ilość i rodzaj wydanych opinii, uzgodnień w latach 2019–2024

Lp.	Zajęte stanowisko dotyczyło	Ilość wydanych opinii, uzgodnień					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
1.	Opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy.	4	16	31	14	3	9
2.	Wydawania opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	27	38	44	46	41	20
3.	Opiniowania warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	1	5	0	0	1	3
4.	Uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	12	8	3	10	6	4
5.	Wydawania pozwoleń w formie opinii na użytkowanie obiektów w związku z rozpoczęciem użytkowania lub (i) działalności	24	19	20	12	23	17
6.	Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	0	5	4	3	3	7
	Razem wydanych opinii, uzgodnień	68	91	102	85	77	60

W sferze podejmowanych działań były także czynności wynikające ze współpracy z administracją samorządową, w sprawach dotyczących wyjaśnień odnośnie potrzeb sporządzania raportów, inwestycji publicznych itp., a także ze Starostwem Powiatowym w Wąbrzeźnie.

Współpraca z innymi instytucjami i jednostkami układała się bez zastrzeżeń. W/w współpraca podejmowana była głównie z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej i Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w zakresie dotyczącym odbioru obiektów budowlanych.

W związku ze sprawowaniem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano 19 decyzji płatniczych za wykonane czynności.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W ŚRODOWISKU PRACY

1. Nadzór sanitarny

Kluczowym kierunkiem działania inspekcji sanitarnej w środowisku higieny pracy jest prowadzenie nadzoru sanitarnego w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.

W środowisku pracy prowadzono nadzór pod kątem przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich, występowania szkodliwych czynników biologicznych, substancji, mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, substancji i mieszanin chemicznych, produktów biobójczych, detergentów, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 oraz oceny dokumentacji związanej z bezpieczeństwem i higieną pracy.

Prowadzono także nadzór przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest.

1.1. Nadzór bieżący nad zakładami pracy

W 2024 r. w ewidencji podmiotów objętych nadzorem sanitarnym (stan na 31.12.2024 r.) znajdowało się 205 zakładów pracy. W 2024 r. nadzorem sanitarnym objęto 75 zakładów pracy przeprowadzając łącznie 81 kontroli, w tym 57 kontroli sanitarnych, 10 kontroli sprawdzających, 9 kontroli tematycznych i 5 kontroli interwencyjnych. Ponadto przeprowadzono 6 kontroli w zakresie produktów kosmetycznych oraz 4 kontrole w zakresie środków zastępczych.

Struktura podmiotów gospodarczych skontrolowanych w 2024 r. wg działów PKD:

PKD	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli
01 Gospodarstwo rolne	9	2	2
10 Produkcja artykułów spożywczych	9	7	9
13 Produkcja wyrobów tekstylnych	4	3	3
14 Produkcja odzieży	2	2	2
16 Produkcja wyrobów z drewna (zakłady stolarskie, tartaki)	5	1	1
18 Poligrafia	2	1	2
20 Produkcja nawozów	1	1	1
22 Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych	19	10	10
23 Produkcja z niemetalu	3	1	1
25 Produkcja metalowych wyrobów gotowych	9	6	6

(produkcja z metalu)			
28 Produkcja maszyn i urządzeń (rolniczych)	3	3	4
31 Produkcja mebli	7	6	6
35 Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1	1	1
36 Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1	1	1
37 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	2	1	1
38 Zbieranie odpadów	7	5	5
42 Budownictwo	2	2	2
45 Mechanicy	3	1	2
46 Handel hurtowy	8	3	3
47 Handel detaliczny	25	12	12
81 Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku i zagospodarowaniem terenów zieleni	1	1	1
86 Ochrona zdrowia	15	2	3
87 DPS	1	1	1
88 WTZ	2	1	1
93 Kręgielnia	2	1	1
RAZEM	143	75	81

Bieżący nadzór sanitarny nad zakładami pracy obejmował kontrole przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza dotyczących zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych. Kontrolowano warunki pracy pod kątem narażenia pracowników na szkodliwe czynniki występujące w środowisku pracy, w tym m.in. szkodliwe czynniki biologiczne, czynniki rakotwórcze/mutagenne, szkodliwe czynniki chemiczne.

Kontrolowano również wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych, detergentów, produktów kosmetycznych oraz środków zastępczych.

Przeprowadzane kontrole dotyczyły:

- 10 kontroli u 10 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin; 49 kontroli u 49 stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny; 1 kontrola u 1 formulatora.

Podczas prowadzonych kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie wymagań dotyczących chemikaliów. W 2024 r. wydano 2 decyzje administracyjne dotyczące substancji i mieszanin chemicznych.

- W zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono 10 kontroli w zakładach wprowadzających do obrotu produkty biobójcze oraz 8 kontroli podmiotów stosujących produkty biobójcze. W kontrolowanych zakładach nieprawidłowości nie stwierdzono.
- Narażenie na czynniki rakotwórcze/mutagenne kontrolowano w 13 zakładach przeprowadzając w tym kierunku 13 kontroli. Liczba pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze/mutagenne wyniosła w skontrolowanych obiektach ogółem 174 osoby, w tym 29 kobiet. W 2024 r. wydano 1 decyzję administracyjną z tego zakresu.
- Warunki pracy pod względem narażenia na działanie szkodliwych czynników biologicznych kontrolowano w 21 zakładach pracy przeprowadzając 21 kontroli. W skontrolowanych obiektach liczba osób narażonych na działanie czynników biologicznych wyniosła ogółem 503 osoby. Na czynniki biologiczne zaliczone do 2 grupy zagrożenia narażonych jest 503 pracowników, na czynniki biologiczne zaliczone do 3 grupy zagrożenia narażonych jest 284 pracowników. W 2024 r. nie wydawano decyzji administracyjnych dotyczących szkodliwych czynników biologicznych.

W celu poprawy warunków higieniczno-zdrowotnych w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w 2024 r. wydano 12 decyzji administracyjnych, w tym 2 decyzje umarzające i 10 decyzji nakazujących. Ponadto wydano 1 decyzję prolongującą oraz 1 decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas czynności kontrolnych w 2023 roku. W roku sprawozdawczym wydano 12 decyzji płatniczych.

Decyzje administracyjne zawierały łącznie 36 nakazów dotyczących:

- 9 - przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy;
- 2 – przeprowadzenia badań i pomiarów czynników uciążliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy;
- 3 - niewłaściwego stanu technicznego pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych;
- 2 - niewłaściwego stanu technicznego pomieszczenia pracy;
- 2 - oceny ryzyka zawodowego;
- 3 - braku rejestru chorób zawodowych i ich podejrzeń;
- 3 - uchybień w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin;
- 3 – braku instrukcji bhp;
- 3 – czynników rakotwórczych;
- 1 – zapewnienia apteczki;
- 1 - zapewnienia środków higieny osobistej;
- 1 - zapewnienia wody do picia
- 3 - zapewnienia pracownikom odzieży lub obuwia roboczego.

W roku 2024 wydano 1 upomnienie, 1 tytuł wykonawczy i 1 postanowienie o nałożeniu grzywny na kwotę 500 zł, nie wydawano mandatów, decyzji unieruchamiających (stanowiska, oddziały czy zakłady), postanowień opiniujących i opinii sanitarnych.

1.2 Narażenie na działanie czynników szkodliwych

W zakładach pracy najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy był hałas. W 2024 roku przekroczenia NDN/NDS stwierdzono w 12 zakładach pracy:

- PKD 10 - 1 zakład (przekroczenie NDS pyłu);

- PKD 16 – 1 zakład (przekroczenie NDS pyłu);
- PKD 22 - 3 zakłady (przekroczenie NDN hałasu);
- PKD 25 - 1 zakład (przekroczenie NDS czynników chemicznych);
- PKD 28 - 2 zakłady (przekroczenie NDS czynników chemicznych, NDN hałasu);
- PKD 31 - 2 zakłady (przekroczenie NDN hałasu);
- PKD 38 - 1 zakład (przekroczenie NDN hałasu);
- PKD 42 - 1 zakład (przekroczenie NDN hałasu).

Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDN i NDS wynosiła ogółem 182 osoby, w tym w przekroczeniu NDS pyłu 8 pracowników, w przekroczeniu NDS czynników chemicznych 10 pracowników, w przekroczeniu NDN hałasu 164 pracowników.

Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDN hałasu:

- PKD 22 - 53 osoby;
- PKD 25 - 44 osoby;
- PKD 28 - 9 osób;
- PKD 31 - 45 osób;
- PKD 38 - 9 osób;
- PKD 42 - 4 osoby.

Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDS pyłów:

- PKD 10 - 2 osoby;
- PKD 16 - 6 osób.

Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDS czynników chemicznych:

- PKD 25 - 8 osób;
- PKD 28 - 2 osoby.

2. Choroby zawodowe

Realizując zadania dotyczące nadzoru nad warunkami pracy Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi postępowanie administracyjne w sprawie chorób zawodowych. W toku postępowania wydaje imienną decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej bądź o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Do celów ustalenia orzeczenia w sprawie rozpoznania choroby zawodowej przez uprawnione placówki medyczne, pracownicy inspekcji sporządzają oceny narażenia zawodowego u pracowników występujących o stwierdzenie choroby zawodowej, w oparciu o informacje dotyczącego całkowitego przebiegu zatrudnienia w narażeniu na czynnik szkodliwy, który może być przyczyną zaistnienia choroby zawodowej, bądź też w związku ze sposobem wykonywania pracy.

W 2024 r. otrzymano 3 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej. Zgłoszenia złożono osobiście. 1 zgłoszenie przekazano zgodnie z właściwością miejscową. W związku z wszczętymi postępowaniami przeprowadzono 2 przesłuchania oraz 1 przesłuchanie na prośbę innej PSSE; sporządzono 3 karty oceny narażenia zawodowego oraz 2 na prośbę innego PPIS. 3 osoby skierowano na badania w celu rozpoznania choroby zawodowej. Otrzymano 3 orzeczenia o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, 1 orzeczenie o stwierdzeniu choroby zawodowej i 1 informację o złożonym odwołaniu do jednostki orzeczniczej II stopnia.

W 2024 r. sporządzono 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej i 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Od 1 decyzji w sprawie braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej strona złożyła odwołanie do II instancji. Zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy.

Łącznie w 2024 r. prowadzono postępowania w przedmiocie chorób zawodowych:

- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe

- zapalenie ścięgna i jego pochewki, poz. 19.1 Wykazu Chorób Zawodowych;
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat, poz. 15 Wykazu Chorób Zawodowych;
 - choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa- borelioza, poz. 26 Wykazu Chorób Zawodowych- 2 postępowania;
 - byssinoza, poz. 9 Wykazu Chorób Zawodowych;
 - zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym, poz. 13 Wykazu Chorób Zawodowych;
 - pylica górników kopalń węgla, poz. 3.2 Wykazu Chorób Zawodowych;
 - zespół cieśni nadgarstka, poz. 20.1 Wykazu Chorób Zawodowych- 5 postępowań;
 - przewlekłe uszkodzenie łokotki u osób wykonujących pracę w pozycji klęczącej lub kucznej, poz. 19.3. Wykazu Chorób Zawodowych.

W 2024 r. nie wydawano postanowień w przedmiocie chorób zawodowych.

3. Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami .

3.1 Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy

W 2023 roku nie przeprowadzono wspólnych kontroli z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Pracy. Do Okręgowego Inspektora Pracy w Toruniu w 2024 r. przekazano 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

3.2 Współpraca ze Służbą Medycyny Pracy

W 2024 r. z Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Toruniu otrzymano 1 orzeczenie o stwierdzeniu choroby zawodowej, 2 orzeczenia o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 1 informację o odwołaniu do jednostki orzeczniczej II stopnia. Natomiast do Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Toruniu przekazano 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 3 skierowania na badania w związku z podejrzeniem choroby zawodowej i 3 karty oceny narażenia zawodowego.

3.3 Współpraca z Przychodnią Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych

W 2024 roku nie wystawiano skierowań do Poradni Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych przy Szpitalu Obserwacyjno-Zakaźnym w Toruniu, nie otrzymano również z tej jednostki orzeczeń lekarskich.

3.4 Współpraca z innymi PSSE

W 2024 r. prowadzono współpracę z innymi PSSE województwa kujawsko-pomorskiego głównie w zakresie chorób zawodowych (przesłuchanie strony, ustalenie miejsca przechowywania akt osobowych).

W 2024 r. przygotowano 2 karty oceny narażenia zawodowego dla PPIS w Toruniu oraz otrzymano od PPIS w Toruniu 1 kartę oceny narażenia zawodowego.

4. Promocja Zdrowia

W ramach promocji zdrowia pracowników ds. Nadzoru Nad Chemikaliami i Środowiskiem Pracy

w 2024 r. podczas działań kontrolnych w zakładach pracy przekazywał informacje na temat wpływu czynników szkodliwych i uciążliwych występujących w środowisku pracy na zdrowie pracowników oraz chorobach powodowanych warunkami pracy. W 2024 r. działania informacyjno-edukacyjne były prowadzone łącznie podczas 58 kontroli. Działania te miały na celu zwiększenie świadomości i pogłębienie wiedzy o zagrożeniach związanych z narażeniem na różnorodne czynniki występujące w środowisku pracy wśród przedsiębiorców. Pracownik ds. Nadzoru Nad Chemikaliami i Środowiskiem Pracy nadzoruje wykonywanie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162), zbiera informacje o przestrzeganiu zakazu palenia, w celu ustalenia stanu faktycznego respektowania przepisów ustawy. Promocja zdrowia była prowadzona również za pośrednictwem strony internetowej.

5. Nadzór nad „środkami zastępczymi”

Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podczas bieżącego nadzoru sanitarnego, zwracali szczególną uwagę na sprzedaż środków zastępczych w podmiotach, w których potencjalnie mogłyby znajdować się powyższe środki jak np.: sklepy, restauracje, hotele, stacje paliw, punkty małej gastronomii, obiekty sportowe.

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie funkcjonuje Zespół ds. Nadzoru nad Środkami Zastępczymi, którego zadaniem jest podejmowanie natychmiastowych działań w przypadku powzięcia informacji o podejrzeniu lub stwierdzeniu wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych, podejmowanie współpracy z innymi służbami i instytucjami w zakresie przeciwdziałania wytwarzaniu i wprowadzaniu do obrotu na terenie powiatu wąbrzeskiego środków zastępczych oraz prowadzenie działalności edukacyjnej i zapobiegawczej, w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości stosowania środków zastępczych.

W 2024 r. nie prowadzono postępowań administracyjnych dotyczących tzw. „dopalaczy”, nie wydawano decyzji w tym zakresie, nie nakładano kar pieniężnych, nie zabezpieczano produktów oraz nie pobierano próbek do badań.

W 2024 r. na polecenie Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne i 2 kontrole tematyczne.

W związku z realizacją zadań w zakresie zdrowia publicznego, wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) w obszarze wytwarzania i obrotu środków zastępczych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie prowadzi stały, bieżący monitoring na terenie powiatu wąbrzeskiego. Zadania realizowane były poprzez:

- nawiązanie współpracy z dyrektorami szkół, w celu pozyskania partnerów do realizacji profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych,
- na stronie internetowej umieszczano informacje dotyczące realizacji przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych,
- prowadzono dystrybucję materiałów oświatowych (formy wizualne, ulotki, plakaty, broszury) w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Podsumowanie

1. W 2024 r. nadzorem sanitarnym objęto 75 zakładów pracy (w 2023 r. 69 zakładów pracy), przeprowadzając w nich 81 kontroli (77 kontroli w 2023 r.). Ponadto przeprowadzono 6 kontroli w zakresie produktów kosmetycznych (w 2023 r. 16 kontroli) i 4 kontrole w zakresie środków zastępczych (w 2023 r. 2 kontrole). W wyniku działań kontrolnych wydano 14 decyzji administracyjnych (w 2023 r. 11 decyzji administracyjnych). Największa liczba wydanych nakazów dotyczyła braku przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych oraz niewłaściwego stanu technicznego pomieszczeń pracy lub pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.
2. Stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów pracy należy uznać za dobry. Nie stwierdzono rażących zaniedbań stanu sanitarno-higienicznego zakładów pracy. Wydane decyzje wpłyną na poprawę stanu technicznego pomieszczeń pracy i zaplecza socjalno-sanitarnego.
3. W zakładach najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy był hałas. Przekroczenia NDN/NDS stwierdzono w 12 zakładach pracy (w 2023 r. w 5 zakładach pracy).
4. W 2024 r. liczba osób narażonych na pracę w przekroczeniu najwyższych dopuszczalnych stężeń/natężeń czynników szkodliwych (NDS/NDN) wyniosła 182 osoby (w 2023 r. 32 osoby).
5. W 2024 r. w przedmiocie chorób zawodowych prowadzono i brano udział w 13 postępowaniach administracyjnych.
6. W 2024 r. przeprowadzono 4 kontrole, których przedmiotem były środki zastępcze (w 2023 r. 2 kontrole). Monitoring rynku pod kątem środków zastępczych prowadzony jest równoległe z bieżącym nadzorem sanitarnym. W 2024 r. były prowadzone działania profilaktyczne mające na celu naświetlenie problemu jakim jest zażywanie środków zastępczych oraz zagrożeń jakie się z tym wiążą.
7. Działania Inspekcji Sanitarnej w zakresie pionu higieny pracy przyczyniają się do poprawy warunków pracy oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.

VII. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

Środowisko dzieci i młodzieży jest przedmiotem szczególnej uwagi w ramach ochrony zdrowia publicznego, w związku z tym działalność pionu higieny dzieci i młodzieży była ukierunkowana na poprawę stanu sanitarno-higienicznego miejsc nauki, pobytu, wypoczynku i rekreacji.

Bieżący nadzór sanitarny obejmował kontrole przestrzegania przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny w szkołach, placówkach i turnusach wypoczynku dzieci i młodzieży, spełnienia wymagań dla urządzeń i sprzętu stanowiących wyposażenie oraz ocenę higieny procesów nauczania. W trakcie kontroli dokonywano oceny stanu sanitarnego budynków, sal lekcyjnych i pracowni szkolnych, pomieszczeń sportowych i sanitarnych.

Pracownicy inspekcji przeprowadzając kontrole informują dyrektorów i zarządzających nadzorowanymi placówkami o obowiązujących wymaganiach i zaleceniach w tworzeniu środowiska sprzyjającego zdrowiu dzieci i młodzieży. Ocenę stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów prowadzono zgodnie z jednolitymi procedurami i instrukcją w obszarze higieny dzieci i młodzieży.

W 2024 r. w zakresie higieny dzieci i młodzieży przeprowadzono 63 kontrole sanitarne, objęto nadzorem 39 placówek, w tym:

- 2 żłobki,
- 11 przedszkoli,
- 10 szkół podstawowych,
- 3 zespoły szkół (w tym 2 ponadpodstawowe),
- 1 warsztat terapii zajęciowej,
- 1 świetlica środowiskowa,
- 1 świetlica terapeutyczna,
- 1 ogródek jordanowski,
- 1 wąbrzeski dom kultury,
- 1 gminny dom kultury,
- 1 ośrodek szkolno-wychowawczy,
- 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza,
- 5 placówek sezonowych.

1. Stan techniczny oraz sanitarny budynków

W placówkach oświatowych i wychowawczych należy zapewnić uczniom i wychowankom bezpieczne i higieniczne warunki nauki i zabawy poprzez przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

Na 13 szkół w powiecie wąbrzeskim przeprowadzono 34 kontrole: 30 w szkołach podstawowych (w tym 1 kontrola interwencyjna) i 4 w szkołach ponadpodstawowych.

Podczas kontroli zwracano uwagę na funkcjonalność budynków, prowadzone w obiektach remonty oraz stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i ich wyposażenia. Ponadto oceniano otoczenie - stan chodników, dróg dojazdowych, parkingów, placów zabaw, terenów rekreacyjno-sportowych oraz ogrodzenia.

2. Badania środowiska fizycznego

Środowisko fizyczne szkoły ma istotny wpływ na zdrowie, samopoczucie uczniów i efektywne uczenie się oraz bezpośrednio wpływa na aktywność życiową jak i zawodową każdego

człowieka. Ma ono charakter stymulujący, ukierunkowujący i organizujący działalność zarówno uczniów jak i pracowników szkoły. Powinno także chronić przed występowaniem niekorzystnych dla zdrowia zjawisk m. in. zaburzeń układu ruchu i wzroku.

Przedmiotem analizy były wybrane elementy środowiska fizycznego, które pozwoliły na szczegółową ocenę warunków pobytu i nauki tj. stanowisko pracy ucznia, plan lekcji i ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych. Zgodnie z przepisami prawnymi plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględnić potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia.

W 2024 r. w 13 szkołach tj. w 10 szkołach podstawowych i 2 szkołach ponadpodstawowych przeprowadzono higieniczną ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych (w 195 oddziałach), nieprawidłowości nie stwierdzono, w 10 szkołach podstawowych przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych (w odniesieniu do klas 4-8).

3. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

Zapewnienie prawidłowych warunków higieniczno-sanitarnych, zaplecza sanitarnego i jego wyposażenia we wszystkich placówkach nauczania i wychowania umożliwia utrzymanie higieny osobistej dzieci i młodzieży oraz jest jednym z elementów profilaktyki szerzenia się chorób zakaźnych.

W związku z koniecznością zapewnienia uczniom i wychowankom dostępu do bieżącej ciepłej wody oraz obowiązkiem utrzymania urządzeń sanitarnohigienicznych w stanie pełnej sprawności technicznej i czystości w trakcie kontroli oceniano stan techniczny sanitariatów, wyposażenie w papier toaletowy, mydło, suszarki do rąk lub ręczniki jednorazowe.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego tylko jedna szkoła korzysta z ubikacji zewnętrznych tj. część zajęć Zespołu Szkół w Wąbrzeźnie odbywa się przy ul. Królowej Jadwigi (zajęte 6 sal lekcyjnych).

Wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze na terenie powiatu wąbrzeskiego czerpały wodę z wodociągów publicznych.

W nadzorowanych placówkach oświatowych stwierdzono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, zapewniony jest właściwy stan techniczny oraz sanitarno-higieniczny pomieszczeń i armatury sanitarnej. Dzieci i młodzież mają dostęp do ciepłej bieżącej wody, mydła w dozownikach, suszarek do rąk lub ręczników jednorazowego użycia, papieru toaletowego.

4. Substancje i preparaty chemiczne w szkolnych pracowniach chemicznych

Spośród 13 skontrolowanych szkół, 5 szkół podstawowych i 2 szkoły ponadpodstawowe posiadają w swoich pracowniach chemicznych substancje i preparaty chemiczne. W placówkach tych substancje i preparaty chemiczne były prawidłowo oznakowane i przechowywane w zamkniętych pomieszczeniach, posiadały karty charakterystyki i aktualne spisy. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.

5. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach

Odpowiednia infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego wpływa na skuteczność i efektywność pracy nauczyciela, zabezpiecza realizację programu nauczania, zapewnia bezpieczeństwo użytkownikom, a także kształtuje wśród uczniów pozytywne postawy i zachowania, dzięki którym w przyszłości, jako dorośli będą umieli zadbać o zdrowie i sprawność fizyczną.

Problem nadwagi i otyłości dotyczy coraz częściej dzieci i młodzieży szkolnej, dlatego inspekcja sanitarna zwraca szczególną uwagę na działania mające na celu promocję zdrowego

i aktywnego stylu życia. Zajęcia wychowania fizycznego są istotnym elementem dbałości o zdrowie dzieci i młodzieży szkolnej, dlatego ważne jest zapewnienie uczniom dobrych warunków do aktywności fizycznej.

W zakresie prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, 11 placówek posiada szkolny zespół sportowy z boiskiem, 1 szkoła posiada salę zastępczą z boiskiem i 1 szkoła podstawowa posiada tylko salę gimnastyczną.

W 11 szkołach funkcjonują natryski, z czego regularnie używane są tylko w 1 szkole.

Dzieci i młodzież z 2 szkół podstawowych w ramach lekcji wychowania fizycznego korzystają z basenu miejskiego.

6. Profilaktyczna opieka zdrowotna

W powiecie wąbrzeskim na 13 placówek nauczania i wychowania 7 szkół (w tym 5 szkół podstawowych, 1 zespół szkół i 1 zespół szkół ogólnokształcących) posiadają gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji.

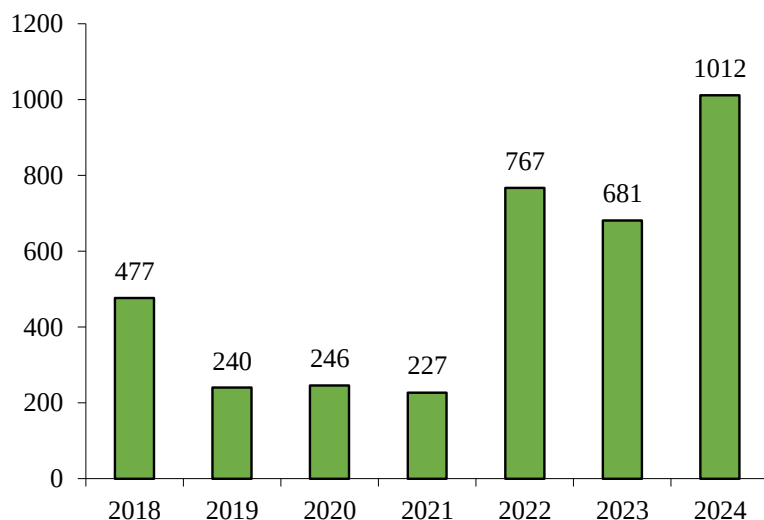
Uczniowie pozostałych szkół korzystają z profilaktycznej opieki zdrowotnej poza terenem placówki. Wizyty pielęgniarek w szkołach odbywają się w określonych godzinach w ramach zadaniowych.

7. Dożywianie dzieci i młodzieży

Dożywianie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu prowadzone było w różnych formach. W 2024 r. skontrolowano 13 placówek szkolnych pod kątem prowadzonego dożywiania dzieci i młodzieży.

W 2024 r. z obiadów jednodaniowych skorzystało 1012 uczniów, z czego władze samorządowe i organizacje pozarządowe dofinansowały posiłki dla 143 uczniów. Ponadto w 3 szkołach podstawowych podawano ciepłe napoje, 8 szkół podstawowych i 2 szkoły ponadpodstawowe wyposażone są w automaty z żywnością, w 7 szkołach podstawowych uczniowie korzystają z dystrybutorów wody pitnej.

8 placówek oświatowo-wychowawczych korzystało z posiłków w formie cateringu a w 3 placówkach przygotowywano posiłki na miejscu. 2 szkoły ponadpodstawowe nie organizują posiłków. W żadnej szkole na terenie powiatu wąbrzeskiego nie organizowano śniadań.

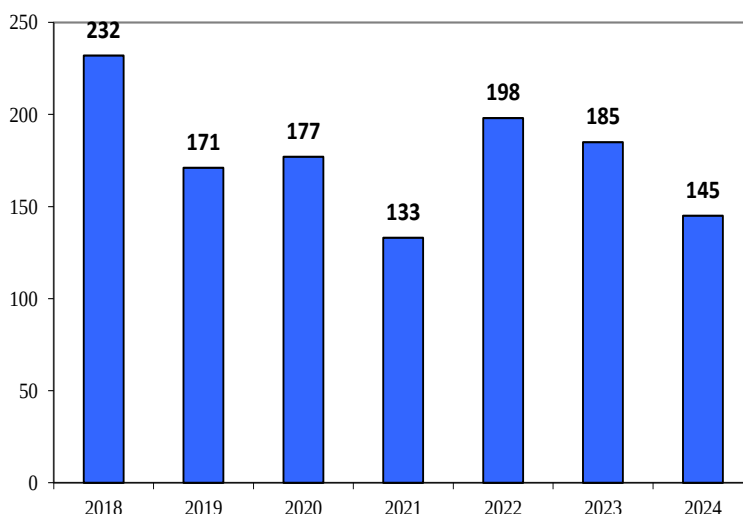

Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania w szkołach

8. Wypoczynek letni i zimowy dzieci i młodzieży

W 2024 r. w bazie MEN zgłoszono 5 turnusów: 3 turnusy letniego wypoczynku i 2 turnusy zimowego wypoczynku, wszystkie zostały skontrolowane. 5 wypoczynków zorganizowano w miejscu zamieszkania na bazie pomieszczeń szkolnych i świetlicowych oraz 1 wypoczynek wyjazdowy jako obóz pod namiotami. Z w/w form wypoczynku skorzystało ogółem 145 dzieci i młodzieży.

Kontrolując placówki wypoczynku dla dzieci i młodzieży nie stwierdzono zaniedbań porządku i czystości, nie stwierdzono też zachorowań, nieszczęśliwych wypadków i urazów. Wypoczynek zarówno letni jak i zimowy zorganizowany w 2024 r. na terenie powiatu wąbrzeskiego przebiegał bez zakłóceń, z zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci i młodzieży.

Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z wypoczynku

Podsumowanie

W wyniku prowadzonego nadzoru nad warunkami sanitarnymi w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych w 2024 r. stwierdzono:

1. Nadzór sprawowany nad szkołami i innymi placówkami oświatowo-wychowawczymi, a także nad placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży, współpraca z samorządami oraz instytucjami sprawiają, że z roku na rok stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny placówek ulega poprawie.
2. Wszystkie skontrolowane szkoły zapewniały uczniom bezpieczne i higieniczne warunki do nauki, w miarę możliwości finansowych systematycznie są remontowane pomieszczenia dydaktyczne, pomieszczenia higieniczno-sanitarne, sale gimnastyczne.
3. We wszystkich nadzorowanych placówkach oświatowych stwierdzono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, zapewniony jest właściwy stan techniczny oraz sanitarno-higieniczny pomieszczeń i armatury sanitarnej.
4. Nie stwierdzono niezgodności tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych z przepisami prawnymi oraz zasadami higieny. Rozkłady zajęć lekcyjnych z roku na rok bardziej spełniają wymagania higieniczne uczniów. Wszystkie szkoły zapewniają uczniom możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych.
5. Nadzorowi sanitarnemu podlega wypoczynek zgłoszony w elektronicznej bazie Ministerstwa Edukacji Narodowej. Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z różnych form wypoczynku zimowego i letniego w porównaniu do lat ubiegłych zmniejszyła się.

VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Priorytetowym celem działania Inspekcji Sanitarnej w zakresie żywności, żywienia i przedmiotów użytku jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu. Nadzór sanitarny sprawowany jest poprzez kontrole planowe i interwencyjne, plany pobierania próbek, szybką wymianę informacji w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) oraz w ramach współpracy pomiędzy innymi uprawnionymi organami urzędowej kontroli.

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie w 2024 r. ujęła w ewidencji 543 obiekty, w tym 528 to zakłady żywności i żywienia, 2 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz 13 miejsc obrotu tymi produktami.

Kierując się analizą ryzyka skontrolowano ogółem 216 obiektów, tj. 40 % wszystkich zewidencjonowanych zakładów, w których przeprowadzono 302 kontrole i rekontrole. W wyniku oceny przeprowadzonej w oparciu o jednolite w skali kraju kryteria zawarte w arkuszach oceny stanu sanitarnego zakładów wszystkie obiekty spełniały wymagania obowiązującego prawa żywnościowego.

W wyniku kontroli wydano ogółem 67 decyzji administracyjnych, w tym 33 decyzje merytoryczne (19 decyzji zatwierdzających zakład) oraz 34 decyzje płatnicze.

Za stwierdzone podczas kontroli uchybienia higieniczno-zdrowotne nałożono 9 mandatów na łączną kwotę 3000,00 zł.

W porównaniu do 2023 r. stan sanitarny nadzorowanych obiektów nie zmienił się i w większości obiektów był prawidłowo utrzymany.

Oprócz kontroli sanitarnych przeprowadzonych w ramach nadzoru bieżącego, z wykorzystaniem arkuszy oceny stanu sanitarnego, przeprowadzono również kontrole tematyczne m.in. w zakresie:

- wzmożonego nadzoru nad zakładami i obiektami małej gastronomii oraz żywienia zbiorowego zamkniętego w miejscowościach turystycznych, w szczególności w okresie wzmożonego ruchu turystycznego,
- wzmożonego nadzoru nad sprzedażą mięsa i odpadami gastronomicznymi, w związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF),
- przestrzegania obowiązujących przepisów rozporządzenia 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności,
- przestrzegania obowiązujących wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności wzbogaconej, suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, określonych w szczególności przepisami ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz rozporządzenia Nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i rady z 20 grudnia 2006r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności,
- oceny higieny produkcji żywności pochodzenia roślinnego, zgodnie z Planem działania na 2024 r. dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach Porozumienia z dnia 22.12.2020 r., wspólnie z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- oceny żywienia pacjentów w szpitalach, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego,

- nadzoru nad jednostkami systemu oświaty zakresie spełnienia wymagań przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach,
- oceny jakości zdrowotnej środków spożywczych krajowych, importowanych jak i z UE, wprowadzanych od obrotu,
- oceny warunków przechowywania oraz oceny znakowanie naturalnych wód mineralnych pod kątem zgodności z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie naturalnych wód mineralnych, wód źródlanych i wód stołowych (Dz.U. Nr 85, poz.466).

1. OBIEKTY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI

Przeprowadzając kontrole sanitarne zwracano szczególną uwagę na: jakość stosowanych do produkcji surowców i substancji dodatkowych, przeprowadzanie dezynfekcji jaj, prawidłowość procesów technologicznych, warunki przechowywania i transportu wyrobów gotowych, skuteczności dokonywanych zabiegów mycia i dezynfekcji urządzeń oraz sprzętu produkcyjnego, a także sposobu przyjęcia surowców i substancji dodatkowych wraz ze stosowną dokumentacją towarzyszącą, dotyczącą pochodzenia tych środków spożywczych oraz zapewnienie dla zakładu stosownej dokumentacji dotyczącej wdrażania i przestrzegania zasad GHP/GMP (Dobra Praktyka Higieniczna/Dobra Praktyka Produkcyjna) i zaawansowanie we wdrażaniu procedur zgodnych z zasadami systemu HACCP (Analiza Zagrożeń i Krytyczne Punkty Kontroli).

Zgodnie z obowiązującym prawem żywnościowym, obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności spoczywa na przedsiębiorcach branży spożywczej.

1.1. Automaty do lodów

W 2024 r. liczba nadzorowanych automatów do lodów wynosiła 5, przeprowadzono 5 kontroli i rekontroli. Lody z maszyny cieszą się dużym zainteresowaniem w okresie letnim i stąd też automaty do lodów na nadzorowanym terenie funkcjonują tylko w okresie letnim. Skontrolowano wszystkie zakłady wg arkusza ocen, sklasyfikowano je pozytywnie. Interwencji nie odnotowano, nie prowadzono postępowania administracyjnego.

1.2. Piekarnie

W 2024 r. nadzorowano 3 piekarnie, które sklasyfikowano pozytywnie. Przeprowadzono we wszystkich zakładach z tej grupy łącznie 6 kontroli i rekontroli. Wydano 3 decyzje administracyjne na usunięcie nieprawidłowości dot. niewłaściwego stanu higienicznego pomieszczeń i/lub ich wyposażenia (sufitów w halach produkcyjnych zakładu, regałów w magazynach), niewłaściwe oznakowanie gotowego produktu.

Postępowania administracyjna zostały zakończone. Za stwierdzone uchybienia sanitarne nałożono 1 mandat karny na kwotę 400,00 zł.

Kontrolowane obiekty w znacznym stopniu stanowią rodzinne rzemieślnicze piekarnie o niedużej produkcji, prowadzące sprzedaż głównie na rynku lokalnym i w powiatach ościennych.

1.3. Ciastkarnie

W 2024 r. nadzorowano 2 ciastkarnie, przeprowadzono w tych zakładach łącznie 9 kontroli i rekontroli. Z uwagi na wydaną w ubiegłym roku decyzję administracyjną o nieuruchomieniu /przerwania działalności całego zakładu, jeden z zakładów z tej grupy został objęty wzmożonym nadzorem i był kontrolowany co najmniej raz na kwartał.

Za wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości oraz brak aktualnych zaświadczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych u pracowników produkcyjnych zostały zastosowane sankcje karne tj. nałożono kary grzywny w drodze mandatu karnego (2 mandaty o łącznej kwocie 800 zł).

1.4. Przetwórnice owocowo-warzywne

Na terenie powiatu wąbrzeskiego występuje jedna przetwórnica owocowo-warzywna, w której w 2024 r. zostały przeprowadzone 2 kontrole sanitarne. Podczas kontroli sanitarnej kompleksowej dokonano oceny zakładu wg arkusza ocen i sklasyfikowano zakład pozytywnie.

Obiekt ten prowadzi działalność w zakresie kiszenia kapusty oraz kiszenia ogórków. Obecnie produkowany jest następujący asortyment: ogórki kiszone o pojemności: 6 kg, 3 kg, 0,5 kg, ogórki tarte 0,5 kg, sok z kapusty kiszony 0,3 l, kapusta kiszona o poj.: 10 kg, 5 kg, 3 kg i 0,8 kg.

W zakładzie wdrożone są zasady GHP/GMP oraz system HACCP. W kontrolowanym obiekcie nieprawidłowości nie stwierdzono. Decyzji administracyjnych nie wydawano. Interwencji nie odnotowano.

Z surowców pobrano jedną próbkę marchwi do badań skażeń promieniotwórczych, zgodnie z wytycznymi dla Państwowej Agencji Atomistyki. Zgodnie ze sprawozdaniem z działu laboratoryjnego, nie kwestionowano w/w próbki.

1.5. Zakłady garmażeryjne

W 2024 r. nadzorowano jeden zakład garmażeryjny produkujący pastę makrelową, który został przejęty pod nadzór od Inspekcji Weterynaryjnej w 2004 r.

W/w zakład od 1993 roku specjalizuje się w produkcji delikatesowych past makrelowych:

- MAKRELÓWKA (znak towarowy zastrzeżony) - pasta z makreli wędzonej i masła śmietankowego extra,
- MIX MAKRELOWY - pasta na bazie tłuszczów roślinnych,
- KREM z łososia.

W procesie produkcyjnym ryby są starannie obierane i pozbawiane ości a następnie dokładnie rozdrabniane oraz miksowane z tłuszczami i innymi surowcami, nadającymi pastom subtelny i specyficzny smak.

W zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną i dokonano oceny zakładu wg arkusza ocen, sklasyfikowano zakład pozytywnie. Interwencji nie odnotowano.

1.6. Producenci pierwotni, RHD (rolniczy handel detaliczny), dostawcy bezpośredni oraz inne wytwórnie żywności

W/w rodzaj zakładów stanowi największą grupę nadzorowanych obiektów. W 2024 r. w tej grupie ewidencjonowano 265 zakładów, przeprowadzono 36 kontroli sanitarnych.

Zgodnie z „Planem działania na 2024 r. dotyczącym produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach Porozumienia z dnia 22.10.2020 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzono na terenie powiatu wąbrzeskiego 3 kontrole sanitarne producentów pierwotnych żywności pochodzenia roślinnego, w porozumieniu z terenowo właściwym organem PIORIN, zgodnie z harmonogramem.

W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu zostały pobrane 3 próbki żywności, w kierunku oznaczania pozostałości pestycydów, nie kwestionowano w/w próbek.

2. OBIEKTY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

2.1. Sklepy spożywcze

W 2024 r. ewidencjonowano 101 sklepów spożywczych, z których 73 zakłady obrotu żywnością objęto kontrolą. W ciągu roku zatwierdzono 7 zakładów z tej grupy.

Liczba przeprowadzonych kontroli sklepów spożywczych wynosiła 139, w tym 2 stanowiły interwencyjne kontrole sanitarne (w związku z powiadomieniami alarmowymi w systemie RASFF oraz doniesieniami sanitarnymi).

W wyniku działań podjętych przez organy PIS w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 5 decyzji merytorycznych. W zakładach obrotu żywnością najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń, ich wyposażenia oraz dokumentacji HACCP. Prowadzone postępowania administracyjne zostały zakończone.

Za stwierdzone uchybienia dot. bieżącego stanu czystości i porządku, brak realizacji procedur HACCP, wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości zostały zastosowane sankcje karne tj. nałożono kary grzywny w drodze mandatu karnego (5 mandatów o łącznej wysokości 1300zł).

Podczas kontroli sanitarnych zwracano szczególną uwagę na warunki przechowywania żywności pochodzenia zwierzęcego oraz jej identyfikowalność i związaną z dostawą towaru dokumentację, a także gospodarkę produktami ubocznymi pochodzenia zwierzęcego. Sprawdzano w przypadku oferowania środków spożywczych bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży, czy spełnione są wymagania dotyczące podawania informacji w odniesieniu do nieopakowanych środków spożywczych określone w przepisach prawa żywnościowego.

Weryfikowano suplementy diety, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środki spożywcze wzbogacone w witaminy i składniki mineralne wprowadzone po raz pierwszy do obrotu na terytorium RP.

W trakcie przeprowadzanych kontroli pobrano z obrotu 130 próbek żywności, sześć z nich zostały zakwestionowane.

2.2. Kioski

Łączna liczba obiektów sklasyfikowanych jako kioski w 2024 r. wynosiła 12, w których przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych, postępowania administracyjnego nie prowadzono.

2.3. Magazyny hurtowe

W 2024 r. ewidencjonowano 12 obiektów w tej grupie. W ciągu roku sprawozdawczego jeden nowy obiekt został zatwierdzony do prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji owoców i warzyw, obejmując następujące etapy: zakup i przyjęcie warzyw, owoców, ziemniaków, sortowanie warzyw i owoców, pakowanie warzyw i owoców, magazynowanie chłodnicze warzyw, owoców, ziemniaków, magazynowanie opakowań, dojrzewanie, wydawanie produktów gotowych z magazynu, transport chłodniczy wyrobów gotowych.

Inne profile działalności zakładów z tej grupy, to hurtowy obrót napojami oraz obrót zbożami. Liczba kontroli sanitarnych - 3, tj. kontrole sanitarne tematyczne, w tym przy współudziale przedstawiciela Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie identyfikowalności surowca, identyfikacji dostawców oraz oceny dokumentacji towarzyszącej.

Postępowania administracyjnego nie prowadzono..

2.4. Apteki i inne obiekty obrotu żywnością

W 2024 r. ewidencjonowano 11 aptek i punktów aptecznych oraz 7 innych punktów sprzedaży środków spożywczych m. in. punkt sprzedaży win w kwaciarni oraz targowisko, w których przeprowadzono łącznie 16 kontroli sanitarnych.

W trakcie przeprowadzanych kontroli pobrano z aptek 4 próbki żywności, w tym: suplementy diety, żywność specjalnego przeznaczenia medycznego, które nie zostały zakwestionowane. W kontrolowanych obiektach nie prowadzono postępowania administracyjnego.

3. OBIEKTY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

3.1. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego – restauracje

W 2024 r. nadzorowano 14 restauracji, 12 zakładów żywienia z tej grupy zostały poddane ocenie na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego i są zgodne z wymaganiami.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 4 decyzje merytoryczne, jedno postępowanie administracyjne jest w toku. Za uchybienia sanitarne został nałożony mandat karny na kwotę 500 zł.

3.2. Zakłady małej gastronomii

Na terenie powiatu wąbrzeskiego w 2024 r. nadzorowano 52 zakłady małej gastronomii, w tym 19 zakładów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych. Skontrolowano 35 zakładów, zatwierdzono 8 nowych zakładów małej gastronomii, w tym 4 zakłady małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych.

Przeprowadzono 35 kontroli, wydano 1 decyzję administracyjną na usunięcie nieprawidłowości, postępowanie administracyjne zostało zakończone.

W sezonie letnim (w okresie od 20 czerwca do 30 września) - w okresie wzmożonego ruchu turystycznego prowadzono wzmożony nadzór ww. zakładach.

3.3. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

W 2024 r. ewidencjonowano 31 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, zatwierdzono 1 stołówkę w żłobku, w którym prowadzone jest żywienie w systemie

cateringowym. Skontrolowano 22 obiekty z tej grupy, 21 z nich oceniono wg arkusza oceny zakładu i oceniono pozytywnie. W zakładach objętych nadzorem przeprowadzono 25 kontroli urzędowych.

We wszystkich obiektach wdrożone są zasady GHP/GMP oraz został wdrożony system HACCP.

W nadzorowanych szkołach przeprowadzone zostały kontrole sanitarne w zakresie przestrzegania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2016r., poz. 1154).

Wyniki kontroli przeprowadzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty w roku 2024:

Lp.	Typ obiektów	Liczba obiektów		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów, w których stwierdzono niezgodności		Liczba wydanych decyzji administracyjnych		
		Nadzorowanych	Skontrolowanych	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	W celu poprawy stanu sanitarnego	PWIS nakładających kary pieniężne /na kwotę	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ/na kwotę
1.	Stołówki szkolne	14	7	7	7	0	0	0	0	0
2.	Stołówki w przedszkolach	10	8	8	8	0	0	0	0	0
3.	Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	1	1	1	1	0	0	0	0	0

4. JAKOŚĆ ŻYWIENIA

Bardzo istotne z punktu widzenia zdrowia człowieka jest regularne spożywanie posiłków. Ma to istotne znaczenie w momencie dłuższego przebywania dzieci i młodzieży poza domem z racji pobytu w przedszkolach, szkołach czy stałego przebywania osób w Domach Pomocy Społecznej.

Podczas sprawowania bieżącego nadzoru, pracownicy PPIS dokonali oceny jadłospisu zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami żywieniowymi, a także dokonali oceny sposobu podawania informacji o składnikach alergennych. Przeprowadzone ocenę jakości posiłków w oparciu o „Arkusz oceny jadłospisu dekadowego” oraz w zakresie realizacji rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą

spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach nie wykazały nieprawidłowości.

W 2024 r. dokonano oceny jakościowej żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w oparciu o analizę jadłospisu dekadowego diety podstawowej (bez danych z zestawienia dekadowego).

Kontrolą objęto:

- blok żywienia w szpitalu - 4 jadłospisy (dieta podstawowa) - ocena żywienia przeprowadzana była raz na kwartał, z wykorzystaniem „arkusza oceny dekadowej jadłospisów”, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego. Ocena końcowa sposobu żywienia dla jadłospisu diety ogólnej wynosiła kolejno: 30,2 w I kwartale; 30,4 w II kwartale; 27,5 w III kwartale; 31,8 w IV kwartale. Średnia liczba punktów wskazuje, że sposób żywienia pacjentów spożywających posiłki diety ogólnej jest prawidłowy,
- 7 stołówek szkolnych (w tym 3 stołówki z żywieniem w systemie cateringowym) - 7 jadłospisów - bez uwag, zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grupy środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1154),
- 8 stołówek w przedszkolach (w tym 5 stołówek z żywieniem cateringowym) - 8 jadłospisów – bez uwag, zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grupy środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1154),
- 2 stołówki w żłobkach i domach małego dziecka (żywienie cateringowe) - 2 jadłospisy - bez uwag, zgodnych z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do wieku lat 3 (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 204 ze zm.)
- 1 blok żywienia w domu opieki społecznej - 1 jadłospis - bez uwag, dokonano oceny z wykorzystaniem „arkusza oceny dekadowej jadłospisów”, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego,
- stołówka w zakładach specjalnych i wychowawczych - 1 jadłospis - bez uwag, zgodny z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grupy środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016r., poz.1154).

Planowanie jadłospisów na dłuższy okres (co najmniej na 10 dni) wpływa na racjonalną gospodarkę produktami oraz na organizację pracy związaną z przyrządzaniem posiłków. Pozwala to również na uniknięcie błędów, np. częstego powtarzania tych samych potraw, niewłaściwego zestawienia. W jadłospisach uwzględniane były produkty z każdej grupy oraz wykorzystywane były produkty sezonowe. Uwzględniane były różne technologie sporządzania potraw, co zapobiega monotonii żywienia. Potrawy sporządzane w oparciu o różnorodne procesy kulinarne smakują lepiej, a tym samym pobudzają apetyt, co ma duże znaczenie dla dzieci. Uwzględniany był odpowiedni dobór produktów spożywczych pod względem barwy, smaku i zapachu. Posiłki były odpowiednio zestawione kolorystycznie, skomponowane w sposób niepowtarzający się i urozmaicony, co podnosiło ich atrakcyjność.

5. JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

W 2024 roku do badań laboratoryjnych w kontrolowanych obiektach żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, pobrano i zbadano łącznie 140 próbek, w tym 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (tj. przybory kuchenne z poliamidu, nylonu i wyroby z tworzyw sztucznych).

W I półroczu 2024 r. zakwestionowano 6 próbek żywności w zakresie badanych parametrów, pobranych zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2024 rok”, tj. w produktach pn.:

- **„Polędwiczki z kurczaka klasa A”**, producent: Przedsiębiorstwo Drobiarskie Drobex Sp. z o.o., ul. Powstańców 19, 86-050 Solec Kujawski;

Przedmiotowy produkt został pobrany w ramach urzędowej kontroli żywności, w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych, na obecność *Salmonella* spp. W/w próbki zostały zakwestionowane z uwagi na obecność *Salmonella Enteritidis* w 25 g produktu, identyfikacja szczepu do gatunku: *Salmonella Infantis*.

Z uwagi na powyższe w/w produkt został zgłoszony do Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF).

Dodatkowo podjęte działania to:

- poinformowanie Powiatowego Inspektoratu Weterynarii z Bydgoszczy, ul. Cieplicka 5, 85-377 Bydgoszcz,
- poinformowanie o wynikach badań podmiotu, u którego pobrano próby do badań laboratoryjnych.

- **„Kawa palona mielona”**, dystrybutor: Tchibo Warszawa Sp. z o.o., ul. Dziekańskiego 3, 00-728 Warszawa;

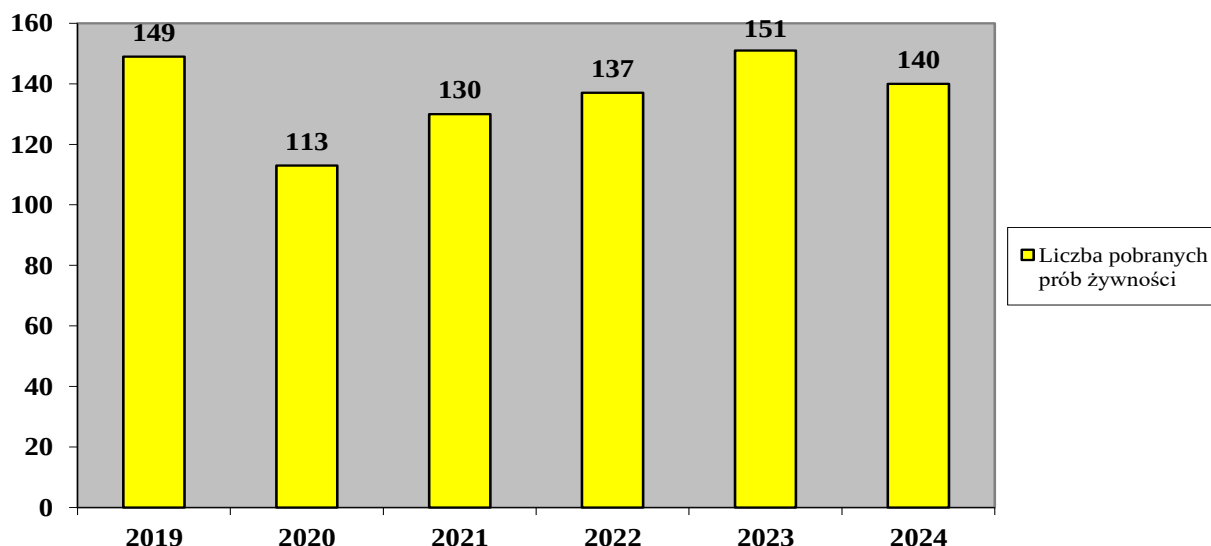
Przedmiotowy produkt został pobrany w ramach monitoringu, w kierunku: furan i jego pochodnych. W/w próbki zostały zakwestionowane z uwagi na stwierdzenie poziomu 2-metylofuranu przekraczającego 10000 µg/kg.

Z uwagi na powyższe w/w produkt został zgłoszony do Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF).

Dodatkowo podjęte działania to:

- poinformowanie o wynikach badań podmiotu, u którego pobrano próby do badań laboratoryjnych,
- poinformowanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Warszawie, właściwego z uwagi na siedzibę dystrybutora,
- poinformowanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku, właściwego z uwagi na siedzibę hurtownika.

Liczba pobranych prób żywności w latach 2019–2024

Porównanie jakości zdrowotnej środków spożywczych pobranych do badania w latach 2019-2024:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ilość próbek pobranych do badania ogółem	149	113	130	137	151	140
Ilość próbek zakwestionowanych	0	5	0	2	6	6
Procent próbek zakwestionowanych	0	4,4	0	1,5	4	4,3

6. WYTWÓRNIE MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

W 2024 r. ewidencjonowano 2 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Profil działalności zakładów:

- produkcja produktów z folii PVC, PET i PET/PE (folie twarde opakowaniowe wykonane z PVC i PET, przeznaczone m.in. do kontaktu z artykułami żywnościowymi oraz folie do pakowania w systemie FFS); folie twarde farmaceutyczne PVC i PET, przeznaczone do pakowania tabletek, kapsułek, sprzętu medycznego; folie twarde techniczne PVC i PET; laminaty do żywności – laminaty folii PVC/PE oraz PET/PE do kontaktu z artykułami żywnościowymi i farmaceutycznymi; folie/laminaty elastyczne do pakowania żywności. Produkcja folii PVC oraz laminatów odbywa się w oparciu o wykorzystanie polichlorku winylu metodą kalandrowania przy zachowaniu

odpowiednich warunków technicznych i higienicznych przez co opakowaniowe folie PVC oraz laminaty wykazują wysoką odporność na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie wilgoci,

- produkcja folii PET, pochodząca z recyklingu i przeznaczona do kontaktu z żywnością, jest folią trójwarstwową o strukturze A/B/A,
- produkcja folii nieorientowanej polipropylenowej typu CAST. Rodzaje gotowego produktu: CAST 5M (max szer. 4900 mm), CAST 2,5M (max szer. 2540 mm); złożonej z 3, 5 lub 7 warstw.

Z uwagi na kategorię ryzyka w/w zakładów nie planowano do kontroli sanitarnych (zgodnie z „Procedurą urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością”- PK/BŻ/01 z dnia 13.12.2019 r.).

7. WSPÓŁPRACA Z INNYMI JEDNOSTKAMI KONTROLUJĄCYMI

W 2024 r. Sekcja Nadzoru nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywienia Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie współpracowała z przedstawicielami: Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Zgodnie z Porozumieniem ramowym o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej zaktualizowano dwukrotnie wykaz obiektów objętych wspólnym nadzorem. W związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) objęto wzmożonym nadzorem sanitarnym targowisko miejskie, które było kontrolowane co najmniej raz w miesiącu.

W nawiązaniu do „Planu działania na 2024 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach Porozumienia z dnia 22.10.2020 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzone zostały kontrole sanitarne producentów pierwotnych żywności pochodzenia roślinnego zgodnie z harmonogramem.

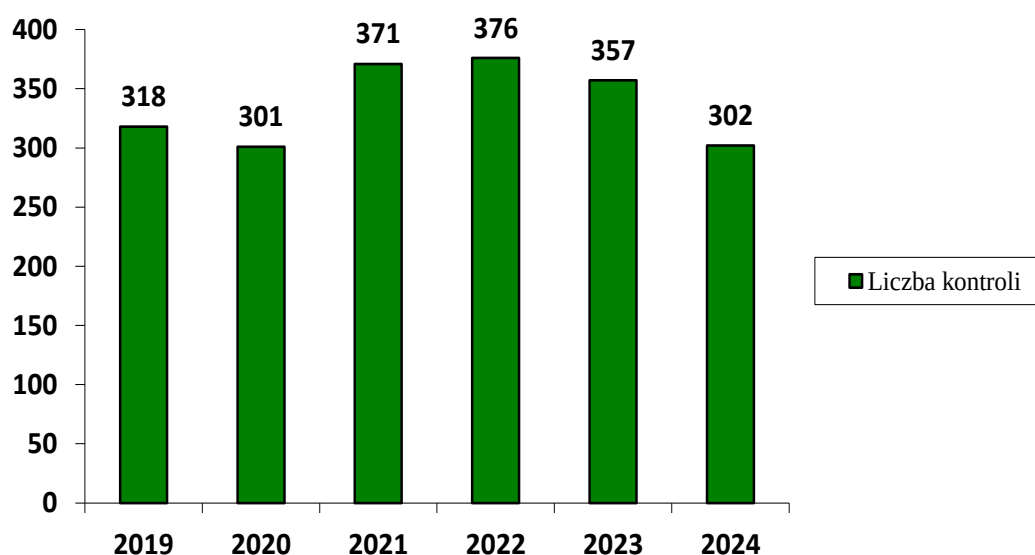
PODSUMOWANIE

Zdrowa i bezpieczna żywność ma kluczowe znaczenie dla naszego dobrego stanu zdrowia. Bezpieczeństwo żywności to działania i normy, które muszą zostać spełnione podczas wszystkich etapów produkcji i obrotu żywnością określonych w obowiązujących przepisach prawnych. W związku z powyższym Państwowa Inspekcja Sanitarna realizując swoje zadania sprawuje nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia poprzez kontrole sanitarne zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością.

W roku 2024 działalność Sekcji Nadzoru nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywienia obejmowała ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem żywności o niewłaściwej jakości zdrowotnej, poprzez nadzór sanitarny nad produkcją żywności i jej obrotem, Sekcja uczestniczyła w realizacji "Krajowego planu pobierania próbek do badania w ramach urzędowej kontroli i monitoringu". Współpracowano z Inspekcją Weterynaryjną, raz na miesiąc były przeprowadzane czynności kontrole na targowisku, z uwagi na sprawie wzmożenia nadzoru nad

sprzedażą mięsa w związku z występowaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF). W ramach „Planu działania na 2024 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach porozumienia z dnia 22.12.2020 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzone zostały kontrole sanitarne zgodnie z planem przy współudziale terenowej Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

W roku 2024 przeprowadzono 302 kontrole sanitarne, w tym 188 zakładów zostało ocenionych według arkusza stanu sanitarnego. W celu poprawy stanu sanitarno-higienicznego wydano 14 decyzji administracyjnych nakazujących. Za zaniedbania higieniczno-sanitarne nałożono 9 mandatów karnych na łączną kwotę 3000 zł. Stan techniczny zakładów branży spożywczej systematycznie się poprawia. Jest to spowodowane poprawą stanu technicznego zakładów i wdrażaniem systemów zabezpieczenia żywności GHP, GMP oraz HACCP.

Liczba kontroli sanitarnych w latach 2019-2024

W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności należy kontynuować nadzór sanitarny szczególnie w zakresie:

- zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego produktu wydawanego konsumentom, co ma szczególne znaczenie w przypadku środków spożywczych łatwo psujących się,
- wyeliminowanie krzyżowania się dróg technologicznych tzw. brudnych i czystych w obiektach produkcyjnych i żywieniowych,
- właściwą higienę na stanowiskach pracy i personelu zatrudnionego w kontakcie z żywnością,
- wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywienia i żywności - zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP (Analiza Zagrożeń i Krytyczne Punkty Kontroli) wraz z niezbędną dokumentacją,
- prawidłowego znakowania wyrobów,
- identyfikowalności surowców i produktów,
- stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji,
- właściwego stosowania substancji dodatkowych.

IX. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

W 2024 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie podejmowali szereg działań w obszarze zdrowia publicznego wynikających z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, założeń Narodowego Programu Zdrowia, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz z aktualnej sytuacji epidemiologicznej i bieżących potrzeb zdrowotnych.

Realizacja zadań z zakresu profilaktyki zdrowotnej miała na celu kształtowanie właściwych postaw i zachowań zdrowotnych oraz utrwalanie prawidłowych wzorców zdrowego stylu życia wśród społeczeństwa powiatu wąbrzeskiego.

W 2024 roku działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Wąbrzeźnie w zakresie profilaktyki zdrowotnej obejmowała następujące bloki tematyczne:

1. Zapobieganie chorobom zakaźnym.

- 1) Propagowanie szczepień ochronnych.
- 2) Profilaktyka kleszczowego zapalenia mózgu oraz kleszczowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych.
- 3) Zapobieganie zakażeniom krwiopochodnym.
- 4) Profilaktyka zakażeń HIV i zachorowań na AIDS.
- 5) Profilaktyka zachorowań na gripę.
- 6) Profilaktyka chorób pasożytniczych.

2. Zapobieganie chorobom cywilizacyjnym.

- 1) Profilaktyka chorób związanych z używaniem tytoniu oraz nowatorskich wyrobów tytoniowych.
- 2) Profilaktyka nadwagi i otyłości.
- 3) Profilaktyka cukrzycy.
- 4) Profilaktyka chorób nowotworowych.
- 5) Profilaktyka wad postawy.

3. Zapobieganie zakażeniom i zatruciom pokarmowym.

- 1) Zapobieganie zakażeniom i zatruciom pokarmowym w okresie letnim.
- 2) Zapobieganie zakażeniom i zatruciom w trakcie organizowanych przyjęć I-komunijnych.
- 3) Działania edukacyjne dotyczące profilaktyki zatruć grzybami.

4. Propagowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców powiatu.

- 1) Zapobieganie uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych substancji psychoaktywnych.
- 2) Zapobieganie uzależnieniom behawioralnym.
- 3) Kształtowanie prawidłowych postaw w zakresie harmonizacji pracy i wypoczynku.
- 4) Kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych oraz edukacja konsumencka.
- 5) Kształtowanie umiejętności aktywnego wypoczynku.

5. Inne zagadnienia z zakresu profilaktyki zdrowotnej

- 1) Edukacja społeczna dotycząca szkodliwości nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV.
- 2) Działania edukacyjne dotyczące racjonalnej antybiotykoterapii.

W ramach prowadzonej działalności prozdrowotnej realizowano programy, przedsięwzięcia, kampanie i akcje edukacyjne skierowane do różnych grup odbiorców. Działania profilaktyczne,

w zależności od charakterystyki grupy docelowej przeprowadzanej interwencji, były realizowane:

- w przedszkolach,
- w szkołach podstawowych,
- w szkołach ponadpodstawowych,
- na terenie urzędów,
- na terenie ośrodków zdrowia,
- na terenie instytucji partnerskich,
- nagłaśniane poprzez stronę internetową,
- nagłaśnianie poprzez media społecznościowe.

W 2024 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła również działania prozdrowotne w formie bezpośredniej. Pracownik Profilaktyki Zdrowotnej przeprowadził 46 spotkań edukacyjnych, w których udział wzięły 1463 osoby. Edukacja obejmowała zagadnienia związane ze zdrowym stylem życia, profilaktyką nowotworów, profilaktyką chorób zakaźnych, racjonalną antybiotykoterapią, profilaktyką wszawicy, profilaktyką chorób odkleszczowych, higieną jamy ustnej, profilaktyką chorób odytoniowych, profilaktyką skutków zdrowotnych stosowania substancji psychoaktywnych oraz edukacją konsumencką.

W ramach społecznej edukacji prozdrowotnej oraz promocji Państwowej Inspekcji Sanitarnej jako instytucji zdrowia publicznego uruchomiono stoiska edukacyjne na 5 imprezach masowych zorganizowanych we współpracy z instytucjami partnerskimi z terenu powiatu wąbrzeskiego.

W 2023 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna w Wąbrzeźnie koordynowała i nadzorowała realizację interwencji prozdrowotnych w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w podmiotach partnerskich. W trakcie wdrażania, monitorowania oraz oceny realizowanych interwencji prozdrowotnych przeprowadzono:

- 58 narad dotyczących realizacji interwencji, 2 narady dotyczące pozyskania partnerów w realizacji interwencji,
- 54 wizytacji dotyczących realizacji programów wraz z ocenami realizacji interwencji programowych w placówkach oświatowo-wychowawczych,
- 9 szkoleń realizatorów interwencji prozdrowotnych w placówkach oświatowo-zdrowotnych.

W 2023 roku działaniami z zakresu profilaktyki zdrowotnej realizowanymi we współpracy z placówkami oświatowo-wychowawczymi objęto 3127 osób – dzieci, młodzieży, rodziców/opiekunów prawnych.

Wszystkie realizowane interwencje programowe i nieprogramowe w pełni uwzględniały potrzeby społeczności powiatu wąbrzeskiego.

I. INTERWENCJE PROGRAMOWE

1. Program edukacji antytytoniowej „Bieg po zdrowie”

Cel główny: edukacja antytytoniowa uczniów klas IV szkół podstawowych mająca na celu zmianę postrzegania norm społecznych w zakresie używania wyrobów tytoniowych wśród uczniów oraz ich rodziców i opiekunów

Adresaci: dzieci uczęszczające do klas IV w szkołach podstawowych, ich rodzice i opiekunowie

W roku szkolnym 2023/2024 w programie uczestniczyło 126 dzieci oraz 123 rodziców/opiekunów prawnych.

2. Program edukacyjny „Trzymaj formę!”

Cel główny: edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki

Adresaci: uczniowie V-VIII klas szkół podstawowych

W roku szkolnym 2023/2024 działaniami edukacyjnymi objęto 532 uczniów oraz 238 rodziców/opiekunów prawnych.

3. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość”

Cel główny: ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież (np. alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy), także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich; profilaktyka uzależnień w oparciu o wartości uznawane przez młodych ludzi.

Adresaci: uczniowie szkół ponadpodstawowych

W roku szkolnym 2023/2024 programem objęto 172 uczniów.

4. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS

Cel główny: ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV oraz zapobieganie zachorowaniom na AIDS, zapobiegania zakażeniom HIV wśród osób o zwiększonym poziomie zachowań ryzykownych, promowanie wśród społeczeństwa testowania w kierunku HIV

Adresaci: społeczność powiatu wąbrzeskiego, przede wszystkim:

- kobiety w wieku rozrodczym lub będące w ciąży,
- personel medyczny w ośrodkach zdrowia,
- osoby dorosłe, aktywne seksualnie,
- osoby odpowiedzialne za własne zdrowie.

W 2024 roku działaniami programowymi objęto 1007 osób.

5. Program z zakresu profilaktyki czerniaka „Znamie! Znam je”

Cel główny: edukacja młodzieży w zakresie szkodliwości narażenia na promieniowanie UV oraz wczesnej diagnostyki czerniaka

Adresaci: uczniowie starszych klas szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych

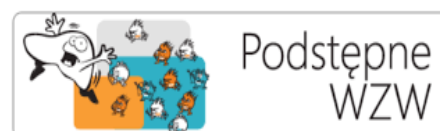
W roku szkolnym 2023/2024 w programie wzięło udział 163 uczniów.

6. Program z zakresu profilaktyki WZW „Podstępne WZW”

Cel główny: upowszechnienie wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C, pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych, kształtowanie postawy tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych

Adresaci: uczniowie starszych klas szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych

W roku szkolnym 2023/2024 programem objęto 113 uczniów.

7. Program edukacji antytytoniowej „Czyste Powietrze Wokół Nas”

Cel główny: edukacja antytytoniowa dzieci w wieku przedszkolnym mająca na celu ochronę dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego poprzez wykształcenie u nich świadomej postawy ochrony własnego zdrowia w sytuacjach, gdy są skazane na bezpośredni kontakt z palącymi

Adresaci: dzieci uczęszczające do klas „0”, ich rodzice i opiekunowie
W roku szkolnym 2023/2024 w programie uczestniczyło 222 dzieci.

8. Program edukacyjny „Dopalacze - trzecia strona zjawiska”

Cel główny: edukacja młodzieży w zakresie szkodliwości stosowania tzw. „dopalaczy” ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania postaw asertywnych w dbałości o własne zdrowie i dobre samopoczucie

Adresaci: uczniowie starszych klas szkół podstawowych, uczniowie szkół ponadpodstawowych

W roku szkolnym 2023/2024 programem objęto 78 uczniów.

9. Program edukacyjny „Chroń się przed kleszczami wszelkimi sposobami”

Cel główny: profilaktyka zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu oraz boreliozę, edukacja zdrowotna w zakresie prawidłowej ochrony przed kleszczami

Adresaci: dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie klas I-III szkół podstawowych oraz ich rodzice i opiekunowie prawni

W roku szkolnym 2023/2024 w programie uczestniczyło 21 dzieci oraz 7 rodziców/opiekunów prawnych.

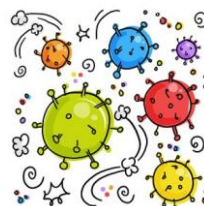

10. Program edukacyjny „Dobre sposoby na zakaźne choroby”

Cel: zdobycie przez uczniów wiedzy dotyczącej profilaktyki chorób zakaźnych; poszerzenie wiedzy na temat sposobów zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych; kształtowanie postawy prozdrowotnej wśród dzieci; doskonalenie umiejętności współpracy w zespole i skutecznej komunikacji interpersonalnej

Adresaci: uczniowie młodszych klas szkół podstawowych, ich rodzice lub opiekunowie prawni

W roku szkolnym 2023/2024 edukacją objęto 117 uczniów.

11. Program edukacyjny „Zdrowie psychiczne. Radzenie sobie ze stresem”

Cel: zdobycie przez uczniów wiedzy na temat stresu i podstawowych sposobów radzenia sobie ze stresem; poznanie przyczyn stresu, podstawowych mechanizmów reakcji stresowej, rodzajów stresu oraz emocji i zachowań, które mu towarzyszą; wzbogacenie wiedzy na temat technik radzenia sobie ze stresem; kształtowanie postaw prozdrowotnych obniżających poziom odczuwanego stresu

Adresaci: uczniowie VII-VIII klas szkół podstawowych, uczniowie szkół ponadpodstawowych, ich rodzice i opiekunowie prawni

W roku szkolnym 2023/2024 programem objęto 515 uczniów oraz 15 rodziców/opiekunów prawnych.

12. Program edukacyjny „Wybierz życie. Pierwszy krok.”

Cel: zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu, kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie,

Adresaci: uczniowie szkół ponadpodstawowych

W roku szkolnym 2023/2024 programem objęto 38 uczniów.

II. INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. „Przyjazny tornister”

Cel: zapobieganie wadom postawy, kształtowanie prawidłowej postawy ciała

Grupa docelowa: uczniowie młodszych klas szkół podstawowych, ich rodzice lub opiekunowie prawni

W 2024 roku w interwencji wzięło udział 269 dzieci oraz 261 rodziców/opiekunów prawnych.

2. „Profilaktykę w seniora”

Cel: propagowanie wiedzy i zwiększenie świadomości na temat zdrowego stylu życia oraz utrzymania dobrego stanu zdrowia

Grupa docelowa: osoby w wieku 50+

W 2024 roku w interwencji wzięło udział 615 osób.

3. „Uroczystości komunijne bez zatruc pokarmowych”

Cel: zapobieganie zatruciom i zakażeniom pokarmowym w okresie uroczystości I-Komunijnych poprzez działania informacyjno-edukacyjne wśród społeczności lokalnych na terenie powiatu wąbrzeskiego

Grupa docelowa: rodzice i opiekunowie dzieci przystępujących do I Komunii oraz osoby związane z przygotowaniem uroczystości komunijnych

W 2024 roku w interwencji wzięło udział 420 osób.

4. „Profilaktyka chorób pasożytniczych – wszawica, owsica, świerzb”

Cele: ograniczenie szerzenia się chorób pasożytniczych wśród dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, zwiększenie wiedzy rodziców i nauczycieli na temat chorób pasożytniczych wieku dziecięcego oraz sposobów ich zapobiegania ze szczególnym uwzględnieniem owsicy, świerzbu i wszawicy, zwiększenie wiedzy dzieci na temat zachowań ograniczających szerzenie się chorób pasożytniczych

Grupa docelowa: dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, rodzice i opiekunowie dzieci

W roku szkolnym 2023/2024 w programie uczestniczyło 21 dzieci oraz 21 rodziców/opiekunów prawnych.

5. Akcja letnia „Bezpieczne wakacje”

Cel: zmniejszenie wystąpienia zagrożeń zdrowotnych dzieci i młodzieży podczas wypoczynku letniego

Grupa docelowa: społeczność powiatu wąbrzeskiego, dzieci i młodzież uczestnicząca w wypoczynku letnim

W 2024 roku w interwencji wzięło udział 6796 osób, w tym 70 uczestników wypoczynków.

6. Akcja zimowa „Bezpieczne ferie”

Cel: zmniejszenie wystąpienia zagrożeń zdrowotnych dzieci i młodzieży podczas wypoczynku zimowego

grupa docelowa: społeczność powiatu wąbrzeskiego, dzieci i młodzież uczestnicząca w wypoczynku zimowym

W 2024 roku w interwencji wzięło udział 1129 osób, w tym 75 uczestników wypoczynków.

7. Światowy Dzień Bez Tytoniu

Cel główny: ogólnospołeczna edukacja antytytoniowa mająca na celu uświadomienie społeczeństwu skali zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych następstw palenia tytoniu oraz propagowanie zdrowego stylu życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego

adresaci: ogół społeczeństwa

W 2024 roku w interwencji wzięło udział 255 osób.

8. Światowy Dzień Rzucania Palenia

Cel główny: ogólnospołeczna edukacja antytytoniowa zachęcająca palaczy do zerwania z nałogiem oraz propagowanie zdrowego stylu życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego

Adresaci: ogół społeczeństwa

W 2024 roku w interwencji wzięło udział 516 osób.

9. Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach; Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Cel główny: ogólnospołeczna edukacja mająca na celu dostarczenie społeczeństwu rzetelnej wiedzy na temat antybiotykoodporności związanej z nadużywaniem antybiotyków

Adresaci: ogół społeczeństwa

W 2024 roku w interwencji wzięło udział 409 osób.

10. Profilaktyka chorób zakaźnych oraz promocja szczepień ochronnych

Cel główny: ogólnospołeczna edukacja mająca na celu dostarczenie społeczeństwu rzetelnej wiedzy na temat szczepień

Adresaci: ogół społeczeństwa

W 2024 roku w interwencji wzięło udział 6810 osób.

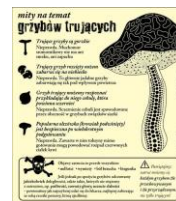

11. Profilaktyka zatruć grzybami

Cel główny: ogólnospołeczna edukacja w zakresie grzyboznawstwa mająca na celu zapobieganie zatruciom grzybami

Adresaci: ogół społeczeństwa

W 2024 roku w interwencji wzięły udział 1769 osoby.

12. Profilaktyka nowotworów

Cel główny: zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej profilaktyki nowotworów

Adresaci: ogół społeczeństwa

W 2024 roku w interwencji wzięło udział 4103 osób.

13. Kampania informacyjna EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”

Cel główny: ogólnospołeczna edukacja mająca na celu wyjaśnienie naukowych podstaw bezpieczeństwa żywności w UE oraz kształtowanie świadomych decyzji dotyczących codziennych wyborów

Adresaci: ogół społeczeństwa

W 2024 roku w interwencji wzięło udział 2591 osób.

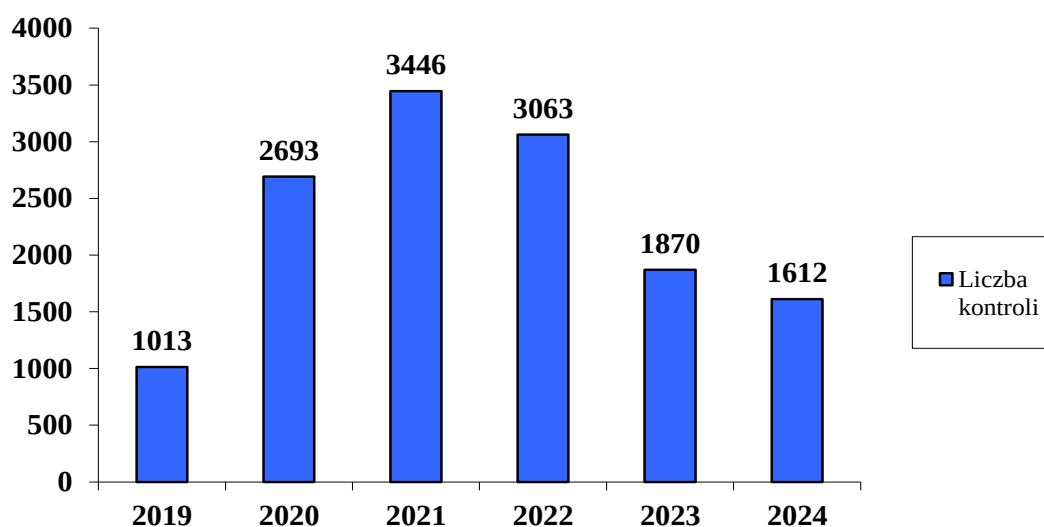
III. DZIAŁANIA EDUKACYJNE PROWADZONE POPRZEZ ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW EDUKACYJNYCH, STRONĘ INTERNETOWĄ, MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE

- Światowy Dzień Zdrowia
- Światowy Dzień AIDS
- Światowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS
- Światowy Dzień Bezpieczeństwa Żywności
- Światowy Dzień Walki ze Wścieklizną
- Światowy Dzień Krwiodawcy
- Światowy Dzień Serca
- Światowy Dzień Przewlekłej Obturacyjnej Choroby Płuc
- Światowy Dzień Walki z Wirusowym Zapaleniem Wątroby
- Światowy Dzień Wody
- Światowy Dzień Nerek
- Światowy Dzień Higieny Rąk
- Światowy Dzień FAS
- Światowy Dzień zdrowia Psychicznego
- Światowy Dzień Cukrzycy
- Światowy Dzień Chorych na chorobę Parkinsona
- Światowy Dzień Walki z Malarią
- Światowy Dzień Ziemi
- Światowy Dzień Astmy
- Światowy Dzień Walki z chorobą Alzheimer
- Europejski Dzień Radonu
- Europejski Tydzień Profilaktyki Raka Szyjki Macicy
- Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją
- Ogólnopolski Dzień bez Alkoholu

X. POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE ORGANÓW PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ

Zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie realizował w 2024 r. zadania w zakresie sprawowania zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami higieny środowiska, bezpieczeństwem żywności i żywienia, przedmiotów użytku, chemikaliami i środowiskiem pracy, higieny dzieci i młodzieży oraz w zakresie epidemiologii i profilaktyki zdrowotnej. Państwowa Inspekcja Sanitarna w 2024 r. kontynuowała wykonywanie zadań określonych w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z wytycznymi określonymi przez Głównego Inspektora Sanitarnego i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy oraz zamierzeniami i planami pracy Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie.

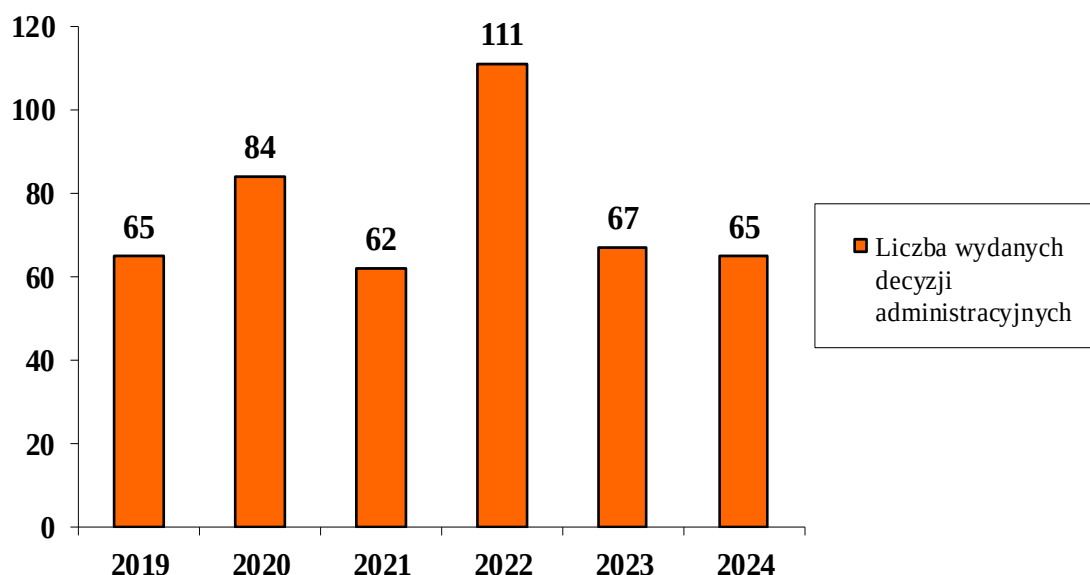
W ramach sanitarnego nadzoru zapobiegawczego i bieżącego upoważnieni przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie w 2024 r. przeprowadzili 1612 kontroli przestrzegania norm prawa sanitarnego (w 2023 r. – 1870, w 2022 r. – 3063, w 2021 r. – 3446, w 2020 r. – 2693, 2019 r. – 1013), w tym 922 wywiady epidemiologiczne.

Liczba przeprowadzonych kontroli w latach 2019-2024

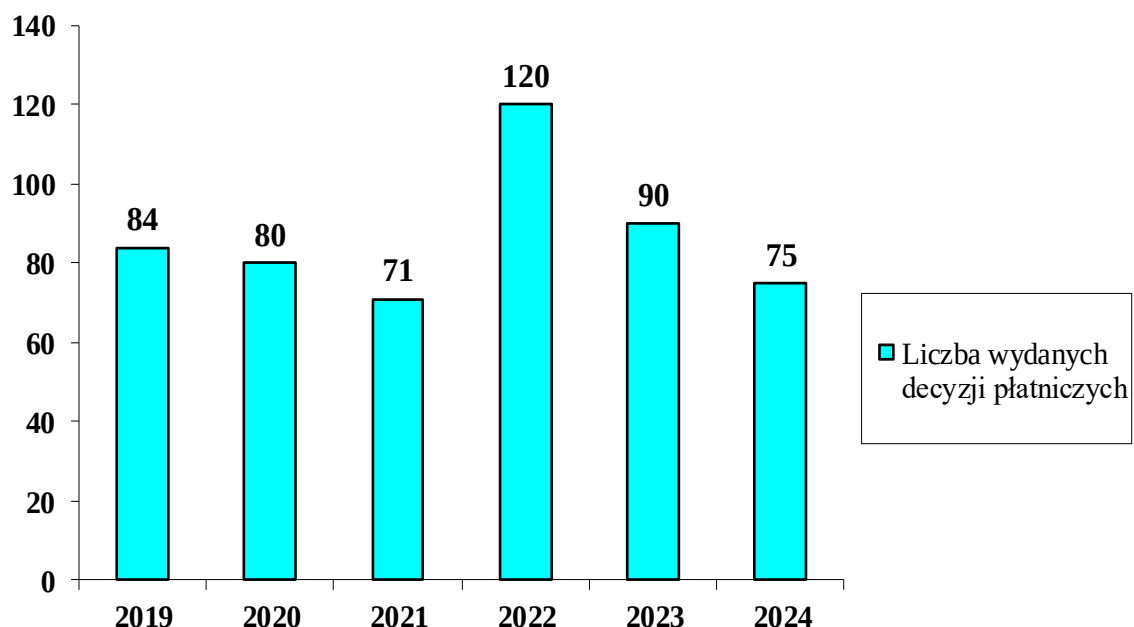
Za stwierdzone naruszenia norm sanitarnych i zdrowotnych wystawiono:

- 65 decyzji administracyjnych (w 2023 r. – 67, w 2022 r. – 111, w 2021 r. – 62, w 2020 r. – 84, w 2019 r. – 65), zobowiązujących kontrolowane jednostki do terminowego wykonania zaleceń pokontrolnych, decyzji zatwierdzających zakład żywieniowo-żywnościowy lub wykreślających zakład żywieniowo-żywnościowy z rejestru obiektów podlegających nadzorowi inspekcji sanitarnej, decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok;

Liczba wydanych decyzji administracyjnych w latach 2019-2024

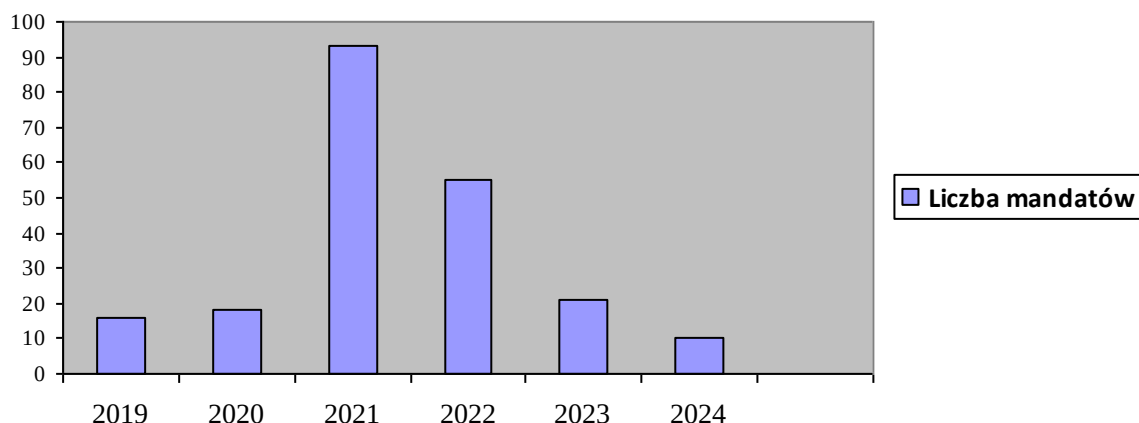
- 75 decyzji administracyjnych płatniczych za naruszenie wymagań higienicznych i sanitarnych (w 2023 r. – 90, w 2022 r. – 120, w 2021 r. – 71, w 2020 r. – 80, w 2019 r. – 84);

Liczba wydanych decyzji administracyjnych płatniczych w latach 2019-2024

- zajęto stanowisko w 99 sprawach dotyczących uzgodnień sanitarnych strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, dokumentacji projektowej;
- wydano 22 postanowienia dotyczące między innymi wydania opinii sanitarnej na temat sprowadzenia zwłok, prochów z zagranicy, opinii projektów uchwał zmian do regulaminów utrzymania czystości i porządku;

- nałożono 10 mandatów karnych na kwotę 3200,00 zł (w 2023 r. – 21 na kwotę 7100, w 2022 r. – 55 na kwotę 8900 zł, w 2021 r. – 93 na kwotę 13100 zł, w 2020 r. – 18 mandatów na kwotę 5000 zł, w 2019 r. – 16 mandatów na kwotę 3500 zł),

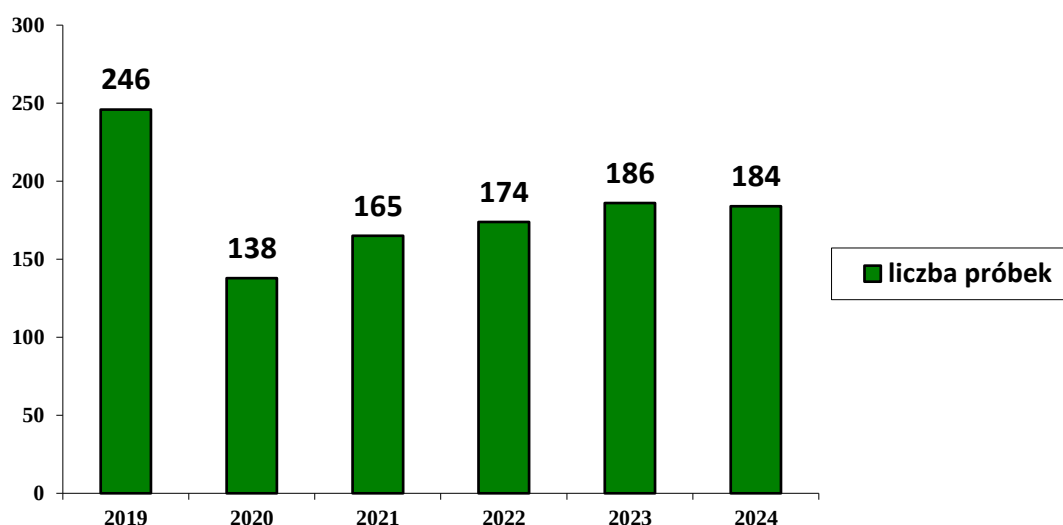
Liczba nałożonych mandatów w latach 2019-2024

- w 2024 roku nie sporządzano wniosków o ukaranie oraz nie wydawano postanowień o nałożeniu grzywny, wystawiono 17 tytułów wykonawczych w celu przymuszenia do wykonania obowiązków wynikających z wydanych decyzji administracyjnych.

Ponadto pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2024 r. wykonali ogółem 896 badań (w 2023 r. – 179, w 2022 r. – 160, w 2021 r. – 184, w 2020 r. – 168, w 2019 r. – 458), w tym: 11 oznaczeń chemicznych i 1836 oznaczeń fizycznych.

Do badań laboratoryjnych pobrano 184 próbki, w tym: 44 próbki wody, 140 próbek żywności i przedmiotów użytku (w 2023 r. – 186, w 2022 r. – 174, w 2021 r. – 165, w 2020 r. – 138 próbek, w 2019 r. – 246), których badania były wykonywane w akredytowanych laboratoriach.

W 2024 roku nie pobierano próbek materiału biologicznego do oznaczeń mikrobiologicznych.

Liczba pobranych próbek do badań laboratoryjnych w latach 2019-2024

Państwowa Inspekcja Sanitarna w 2024 roku kontynuowała zbieranie i przesyłanie danych w systemie komputerowym o nowych przypadkach zachorowań na choroby zakaźne oraz wczesnego powiadamiania o przypadkach chorób szczególnie niebezpiecznych, których wystąpienie może być efektem ataku bioterrorystycznego.

W 2024 roku wykorzystywane były następujące systemy, programy i rejestry:

- system informatyczny „WODA-EXEL”, służący do prowadzenia Monitoringu Jakości Sanitarnej Wody,
- program „Elektronicznego systemu nadzoru nad dystrybucją szczepionek - ESNDS”, który służy do bieżącego monitorowania dystrybucji szczepionek w ramach obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych,
- Rejestr Ognisk Epidemicznych - ROE- obejmujący system wczesnego reagowania i zgłaszania zagrożeń dla zdrowia publicznego związanych z rozprzestrzenianiem się chorób zakaźnych. Służy do zgłaszania zbiorowych zatruc pokarmowych, zbierania i analizowania danych o uczestnikach, źródłach i przyczynach zakażenia,
- System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych - SRWE. Aplikacja pozwala na wprowadzanie danych z raportów jednostkowych bezpośrednio z poziomu Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej do Państwowego Zakładu Higieny NIZP-PZH,
- Ogólnopolski System Nadzoru Epidemiologicznego i Środowiskowego Nad Bezpieczeństwem Ludności (EpiBaza)
- „Systemie Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach” (RASFF), co powoduje szybszą eliminację z rynku produktów żywnościowych, które zagrażałyby zdrowiu ludności,
- systemie RAPEX (Unijny system ostrzegania o niebezpiecznych produktach) obejmujących produkty nieżywnościowe głównie kosmetyki oraz przedmioty użytku,
- „System Bezpieczeństwa Żywności” (SBŻ II) - ewidencjonowanie obiektów żywieniowo-żywnościowych będących pod nadzorem inspekcji sanitarnej,
- „System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych” (SMIOD),
- System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej do obsługi procesów Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS),
- System cyfrowego udostępniania informacji publicznej na temat sytuacji zdrowotnej ludności oraz realizacji programów zdrowotnych dla potrzeb profilaktyki chorób i promocji zdrowia w Polsce (ProfiBaza).

Powiatowa Stacja Sanitarnej-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie realizuje zadania wynikające z wdrożenia procedur Kontroli Zarządczej. Pracuje w oparciu o ujednolicone procedury kontroli i procedury ogólne wypracowane i wprowadzone przez Głównego Inspektora Sanitarnego będące elementami wdrożonego systemu zarządzania jakością opartego na normie PN-EN-ISO/IEC 17020:2012 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek kontrolujących”.